

การแปลคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษของภาพยนตร์เรื่อง *Coco* เป็นภาษาไทย

นายอาสาพหิ์ เกษตรสุนทร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาสเปน ภาควิชาภาษาตะวันตก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**LA TRADUCCIÓN DE LOS TÉRMINOS EN ESPAÑOL EN EL ORIGINAL EN INGLÉS
DE LA PELÍCULA COCO AL TAILANDÉS**

Arsarn Kasetsoontorn

Máster en Español

Sección de Español, Departamento de Lenguas Occidentales

Facultad de Letras, Universidad de Chulalongkorn

Año Académico 2021

Propiedad Intelectual de la Universidad de Chulalongkorn

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การแปลคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษ

ของภาพยนตร์เรื่อง Coco เป็นภาษาไทย

โดย

นายอาสาพห์ เกษตรสุนทร

สาขาวิชา

ภาษาสเปน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หนึ่งหทัย แรงผลสัมฤทธิ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรเดช โชติอุดมพันธ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

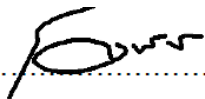
..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิสาข์ ศรีวรรณารถ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หนึ่งหทัย แรงผลสัมฤทธิ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอพาร พงศ์ศิริถนายน)

อาสาสมัคร เกษตรสุนทร : การแปลคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษของภาพยนตร์เรื่อง Coco เป็นภาษาไทย (LA TRADUCCIÓN DE LOS TÉRMINOS EN ESPAÑOL EN EL ORIGINAL EN INGLÉS DE LA PELÍCULA COCO AL TAILANDÉS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หนึ่งหทัย แรงผลสัมฤทธิ์.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากลวิธีการแปลบทบรรยายไทยจากเสียงฉบับภาษาอังกฤษที่มีภาษาสเปนแทรก 2) วิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย 3) สำรวจความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยที่มีต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนแบบต่างๆในบทบรรยายของภาพยนตร์เรื่องนี้ จากการเก็บข้อมูลคำภาษาสเปนที่แทรกอยู่ในต้นฉบับภาษาอังกฤษในภาพยนตร์เรื่อง Coco (วันอลวน วิญญาณอลเวง) พบคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษในภาพยนตร์ทั้งหมด 182 ครั้งซึ่งใช้กลวิธีการแปล 4 กลวิธีได้แก่ 1) การแปลแบบตรงตัว 2) การแปลแบบเอาความ 3) การละ 4) การทับศัพท์ จากการศึกษาพบว่ากลวิธีการแปลแบบตรงตัวถูกนำมาใช้มากที่สุด 80 ครั้ง ในกรณีที่หากใช้กลวิธีการแปลแบบอื่นจะทำให้ผู้ชมชาวไทยไม่เข้าใจสิ่งที่ตัวละครพูด ส่วนการทับศัพท์เป็นกลวิธีที่สองที่พบรองลงมาทั้งหมด 61 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ใช้ในคำเรียกญาติซึ่งมีคำที่ออกเสียงลักษณะคล้ายคำในภาษาไทยหลายคำ กลวิธีการแปลแบบเอาความถูกใช้ 38 ครั้ง ในกรณีที่ไม่สามารถแปลตรงตัวได้ เนื่องจากไม่สื่อความหรือไม่สละสลวย และสุดท้ายกลวิธีแบบละความเป็นกลวิธีที่พบน้อยที่สุดคือ 3 ครั้ง เนื่องจากผู้แปลพยายามถ่ายทอดความหมายในต้นฉบับโดยไม่ละทิ้งไป และกรณีการละความที่พบไม่ได้ส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหาของผู้ชม

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 100 คนพบว่ากลุ่มตัวอย่างเฉลี่ยร้อยละ 59 ไม่เข้าใจคำภาษาสเปนที่ปรากฏในต้นฉบับจากการอ่านคำบรรยายภาษาไทย แต่มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29 ที่เข้าใจคำภาษาสเปนและกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 12 ที่ผู้วิจัยไม่สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าใจคำภาษาสเปนหรือไม่ จากการสำรวจความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปล พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47 พึงพอใจกับการแปลตรงตัวมากที่สุด เนื่องจากทำให้ผู้ชมเข้าใจง่าย ตามด้วยกลวิธีการแปลแบบเอาความร้อยละ 30 เนื่องจากกระชับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 16 พึงพอใจกับกลวิธีทับศัพท์เนื่องจากได้รับบรรยากาศจากภาพยนตร์เม็กซิกัน หรือได้รู้จักคำภาษาสเปนใหม่ๆ และกลุ่มตัวอย่างพึงพอใจกับกลวิธีการแปลแบบละความน้อยที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 7 เนื่องจากไม่ได้ความหมายที่ครบถ้วน แต่ก็ยังให้ความเห็นว่าการละที่ปรากฏยังเป็นที่ยอมรับได้

ภาควิชา _____ ภาษาตะวันตก _____ ลายมือชื่อนิสิต _____

สาขาวิชา _____ ภาษาสเปน _____ ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษา _____

ปีการศึกษา _____ 2564 _____

608 01720 22 : MAJOR SPANISH

KEYWORDS: TRANSLATION STRATEGY/ SPANISH WORDS/ SUBTITLE/ TRANSLATION OF FOREIGN WORDS

ARSARN KASETSOONTORN: LA TRADUCCIÓN DE LOS TÉRMINOS EN ESPAÑOL EN EL ORIGINAL EN INGLÉS DE LA PELÍCULA COCO AL TAILANDÉS. THESIS ADVISOR: ASST.PROF. NUNGHATAI RANGPONSUMRIT, Ph.D.

This thesis aims to 1) examine strategies for translation of Spanish words which appear in the original English soundtrack of Walt Disney Pictures/Pixar’s *Coco*, 2) identify factors which influence the choice of strategy for translation of Spanish words into Thai, and 3) explore the understanding and satisfaction of Thai audience of different translations of the Spanish words. After analyzing 182 instances where Spanish words were found in the original English version, four subtitle translation strategies were found to be employed by the translator, namely: 1) literal translation 2) meaning-based translation 3) omission and 4) transcription. Literal translation was used the most, in 80 instances where Thai audience would not understand what is being said if other translation strategies were used. The second was transcription, used in 61 instances where Spanish kinship terms have similar pronunciation to Thai. Meaning-based translation was found in 38 instances where literal translation would not sound appropriate, and omission was found in three instances as the translator would generally try to translate every word and would only omit words when the text is still understandable.

The study also found that 59% of the 100 questionnaire respondents reading the Thai subtitles did not understand the meaning of Spanish words while 29% did understand; however, 12% could not be concluded whether they understood those words. Finally, 47% preferred literal translation because it was easy to understand; 30% preferred meaning-based translation because it is concise. 16% preferred transcription because they could get a feel of Mexican movie and got to know new Spanish words. The least preferred translation strategy was omission as only 7% of the questionnaire respondents preferred this strategy because they could not get the full meaning but the resulting translations were still acceptable.

Department _____ Western Languages _____ Student’s signature _____

Field of Study _____ Spanish _____ Advisor’s signature _____

Academic Year _____ 2021 _____

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยเป็นเพียงคนเดียวในหลักสูตรที่ไม่ได้จบสายวิชาภาษาสเปนในระดับปริญญาตรี การได้มาเข้าเรียนที่สาขาวิชาภาษาสเปน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นถือเป็นความฝันสูงสุด ร่วมด้วยความชอบอันแรงกล้าในภาษาสเปนและอยากเติมเต็มความรู้เพื่อนำไปต่อยอดในสิ่งที่เคยร่ำเรียนมา แม้ในระหว่างการศึกษาจะมีอุปสรรคเนื่องจากความรู้พื้นฐานของผู้วิจัยไม่เทียบเท่าผู้อื่น แต่ผู้วิจัยก็พยายามตั้งใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจนประสบความสำเร็จมาถึงในวันนี้ ขอขอบคุณหลักสูตรอักษรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาสเปน และการได้มาร่ำเรียนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เติมเต็มชีวิต ความฝันและเป็นประสบการณ์อันล้ำค่าที่สุดในชีวิตของผู้วิจัยหาที่สุดมิได้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาสเปนทุกท่าน อันได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ทิพย์ศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาดา เพ็ชรรักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกิจ พุพวง รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสุรี ลือสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิสาข์ ศรีวรรณารถ และอาจารย์ดาบิต กุเตียร์เรซ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย เติมเต็มความรู้ที่ผู้วิจัยขาดหาย และเมตตาดูแล ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และกำลังใจที่ดีโดยเสมอมา

ที่สำคัญอย่างยิ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หนึ่งหทัย แรงผลสัมฤทธิ์ ที่กรุณามาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์นี้คงไม่อาจสำเร็จล่วงได้หากปราศจากคำปรึกษา คำแนะนำ ความช่วยเหลือแม้แต่ในนอกเวลาราชการของอาจารย์ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่เมตตาทุ่มเทและคอยให้กำลังใจผู้วิจัยมาเสมอ ผู้วิจัยขออุทิศเนื้อหา คุณค่าของงานวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับ และคุณงามความดีของวิทยานิพนธ์ให้แก่อาจารย์ทั้งหมด และหากมีส่วนใดที่ผู้วิจัยได้ล่วงเกินหรือปฏิบัติบกพร่องไป ผู้วิจัยขอกราบขออภัยอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียนปริญญาโทสาขาภาษาสเปนทุกคนที่ร่วมฝ่าฟันอุปสรรค ให้กำลังใจ ช่วยแก้ปัญหาตลอดเวลา 5 ปี ขอขอบคุณนางสาวจิตติมา จงเจริญกมลที่ช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์สำเร็จไปด้วยดี ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่คอยติดตามสอบถาม ให้กำลังใจให้ผู้วิจัยผ่านทุกช่องทางน้ำใจเหล่านี้ล้วนมีค่าสำหรับผู้วิจัยเป็นอย่างมาก และขอขอบคุณบุคคลพิเศษผู้ที่ไม่ขอเอ่ยนามที่คอยให้กำลังใจในช่วงสุดท้ายของการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

สุดท้ายนี้ที่สำคัญที่สุดขอขอบพระคุณคุณแม่จรรย์รัตน์ เกษตรสุนทร คุณพ่อสุวิทย์ เกษตรสุนทร พี่สาวทั้งสอง นางสาวพิชญภา เกษตรสุนทรและนางสาวสุภภัทร เกษตรสุนทรที่อบรมเลี้ยงดูผู้วิจัยจนเติบโตใหญ่ คอยให้กำลังใจ สนับสนุนผู้วิจัยมาตลอด 5 ปีและเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่สุดในชีวิตของผู้วิจัยในการสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
Abstract	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	4
1.3 สมมติฐานในการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของงานวิจัย	4
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 หลักการแปล.....	6
2.1.1 หลักการแปลทั่วไป.....	6
2.1.2 หลักการแปลบทบรรยายภาพยนตร์.....	7
2.2 กลวิธีการแปล	9
2.3 การปนภาษา	12
2.3.1 ความหมายของการปนภาษา.....	12
2.3.2 การปนภาษาสเปนในสหรัฐอเมริกา.....	13
2.3.3 สาเหตุของการปนภาษา.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	16

3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ	16
3.1.1 แหล่งข้อมูล	16
3.1.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	17
3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ	20
3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	21
3.2.3 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอข้อมูล	26
บทที่ 4 สรุปผลและวิเคราะห์	27
4.1 กลวิธีการแปลคำภาษาสเปนและปัจจัยในการเลือกใช้กลวิธีการแปล	27
4.1.1 คำภาษาสเปนที่ปรากฏในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษของภาพยนตร์เรื่อง Coco	27
4.1.2 กลวิธีการแปลที่พบในบทบรรยายภาษาไทยในภาพยนตร์เรื่อง Coco	28
4.1.3 ปัจจัยในการเลือกใช้กลวิธีการแปลคำภาษาสเปนแต่ละประเภท	30
4.2 ความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปน	38
4.2.1 การแปลคำเรียกขาน	39
4.2.2 การแปลคำแสดงปฏิสัมพันธ์	44
4.2.3 การแปลคำเรียกญาติ	48
4.2.4 การแปลคำทางวัฒนธรรม	54
บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	66
5.1 อภิปรายผลสรุปผลการวิจัย	66
5.2 แนวทางการแปลคำภาษาต่างประเทศในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษ	71
5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย และข้อเสนอแนะ	72
รายการอ้างอิง	74
ภาคผนวก	79
ประวัติผู้เขียน	106

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญระหว่างประชากรโลก และภาษาจึงมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร ทำให้บางครั้งหน้าที่ของภาษาจึงเป็นไม่ได้เป็นเครื่องมือสื่อสารของชนชาติใดชนชาติหนึ่งเพียงชนชาติเดียว หากแต่ถ้าชนชาติดังกล่าวมีการอพยพ ย้ายถิ่นฐานไปอยู่อีกที่สังคมหนึ่งซึ่งใช้ภาษาที่แตกต่างกัน เครื่องมือสื่อสารของชนชาตินั้นจึงอาจมีได้มากกว่าหนึ่งภาษา จึงเกิดเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาศาสตร์ที่เรียกว่า การปนภาษา (code mixing) อันหมายถึงการพูดภาษาหนึ่งปะปนกับบางส่วนของอีกภาษาหนึ่งในระดับคำหรือวลี ซึ่งพบได้ในสังคมที่มีการสื่อสารมากกว่าสองภาษา ซึ่งภาษาสเปนในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของการปนภาษาที่พบ เนื่องจากประเทศเม็กซิโกและประเทศสหรัฐอเมริกามีความสัมพันธ์กันมาเป็นเวลานานตั้งแต่สมัยยุคล่าอาณานิคม ทำให้ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีการแบ่งเขตประเทศและการปกครองที่ชัดเจน แต่ภาษาสเปนก็ยังเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกามากที่สุดและจำนวนผู้พูดยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (Koziol, 2000: 2) การปนภาษาสเปนในภาษาอังกฤษจึงเกิดขึ้นในสังคมของชาวอเมริกันที่มีเชื้อสายฮิสแปนิก (กลุ่มคนที่พูดภาษาสเปน หรือสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษที่พูดภาษาสเปน)

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการผลิตภาพยนตร์ที่มีบทสนทนาภาษาอังกฤษและภาษาสเปน เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Spanglish ซึ่งตัวละครมีการพูดภาษาสเปนสลับภาษาอังกฤษ (code switching) ในภาพยนตร์เรื่องนี้ หากฉายในประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะมีบทบรรยายภาษาอังกฤษในกรณีที่ตัวละครพูดภาษาสเปน และเมื่อฉายในสเปน ก็จะมีบทบรรยายภาษาสเปนในกรณีที่ตัวละครพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งการไม่ใช้การพากย์ทับ (dubbing) ถือเป็นกลวิธีที่ดีที่สุดหากต้องการสะท้อนสถานการณ์สองภาษาซึ่งเป็นแก่นเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ แต่ในภาพยนตร์เรื่อง Vicky Cristina Barcelona โดย Woody Allen ในปี 2008 ซึ่งมีตัวละครที่พูดสลับสองภาษาเช่นกัน กลับใช้การพากย์เสียงแทนการใช้บทบรรยาย ซึ่งทำให้สูญเสียลักษณะสำคัญของภาพยนตร์เรื่องนี้คือการที่ตัวละครหลักสองคนพูดสลับสองภาษา (Carra, 2009: 57-58)

จนกระทั่งปี 2017 ภาพยนตร์แอนิเมชัน Coco ถูกผลิตขึ้น โดยเป็นภาพยนตร์การ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเทศกาล Día de los muertos (เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส)¹ หรือวันแห่งผู้วายชนม์เป็นเทศกาลที่สำคัญและเก่าแก่เทศกาลหนึ่งของชาวเม็กซิกันที่เฉลิมฉลองในช่วงวันที่ 31 ตุลาคม จนถึงวันที่ 2 พฤศจิกายนของ

¹ คำทับศัพท์แบบถอดเสียงที่ใช้ในงานวิจัยนี้จะอิงตามที่ปรากฏในบทบรรยายไทยในภาพยนตร์

ทุกปี และเทศกาลนี้ได้ถูกบันทึกเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมโดยองค์การยูเนสโก (Patrimonio Cultural Inmaterial de la UNESCO). เมื่อปีพ.ศ. 2551 โดยชาวเม็กซิกันจะรำลึกถึงบุคคลอันเป็นที่รักที่ล่วงลับไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน หรือ คู่ชีวิต กำกับภาพยนตร์โดย Lee Unkrich ผลิตโดยบริษัท Pixar และ Walt Disney Pictures เรื่องราวกล่าวถึงมิเกล เด็กหนุ่มที่เกิดในตระกูลช่างทำรองเท้าที่เกลียดเสียงดนตรีเป็นอย่างมาก เนื่องจากทวดเอร์เนสโต เดลา กูซชที่เป็นต้นตระกูลได้ทิ้งภรรยาเพื่อไปตามหาความฝันในการเป็นนักดนตรี แต่มิเกลเป็นเพียงคนในตระกูลที่ยังหลงใหลในเสียงดนตรี ในคืนเดียว เดอ ลอส มัวร์โตส มิเกลหลุดไปในโลกแห่งความตายและเหตุการณ์นี้เองทำให้เขาได้พบกับญาติๆ ของเขาที่ล่วงลับไปแล้วและเรื่องราวต่างๆ ของโลกแห่งความตาย ดังนั้นเนื้อหาของภาพยนตร์จึงกล่าวถึงความสำคัญและความผูกพันของครอบครัวในแบบของชาวเม็กซิกัน และสิ่งที่โดดเด่นมากที่สุดคือภาพยนตร์นี้แสดงองค์ประกอบต่างๆ ของวัฒนธรรมเม็กซิกันและรายละเอียดของเตีย เดอ ลอส มัวร์โตสไว้หลายฉาก ทำให้ผู้ชมภาพยนตร์สามารถเข้าใจและรับรู้ความเป็นมาของเทศกาลนี้ได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน

นอกจากนี้ภาพยนตร์เรื่องนี้มีความโดดเด่นกว่าภาพยนตร์แอนิเมชันอื่นๆ ของบริษัท Walt Disney Pictures เนื่องจากเป็นการเล่าเรื่องของวัฒนธรรมเม็กซิกันผ่านการผลิตโดยประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ได้ผลิตโดยประเทศผู้เป็นต้นกำเนิดของเนื้อหาในภาพยนตร์ ต้นฉบับจึงเป็นเสียงภาษาอังกฤษ แต่มีการปนภาษาสเปน (code mixing) เพื่อให้ได้กลิ่นอายความเป็นเม็กซิโก จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าในการแปลจากภาษาอังกฤษไปเป็นภาษาต่าง ๆ รวมถึงภาษาไทย ผู้แปลจะมีวิธีการกับคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษอย่างไร โดยจากการสำรวจเบื้องต้น ในบทบรรยาย (subtitle) ภาษาไทย มีหลายฉากที่ผู้แปลเลือกที่จะคงภาษาสเปนไว้เหมือนในต้นฉบับภาษาอังกฤษ ผู้ชมชาวไทยจึงอาจตั้งคำถามได้ว่าคำศัพท์ต่างๆ ในภาพยนตร์แต่ละฉากนั้นมีความหมายว่าอย่างไรหรือสิ่งที่ตัวละครพูดอยู่นั้นมีความหมายว่าอย่างไรในภาษาไทย โดยเฉพาะคำศัพท์เกี่ยวกับวัฒนธรรมเม็กซิกันรวมถึงคำเรียกญาติในภาษาสเปน ซึ่งจากการสอบถามบุคคลรอบข้างที่ได้รับชมภาพยนตร์ของผู้วิจัยนั้น พบว่ามีบุคคลรอบข้างของผู้วิจัยยังมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาสเปนที่ปรากฏในบรรยายภาษาไทยอยู่หลายฉาก โดยปัญหาเหล่านี้อาจเกิดจากที่ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลที่แตกต่างกันออกไปแล้วแต่สถานการณ์ ดังตัวอย่างที่ (1) – (4)

(1) ต้นฉบับ You will be given blessing, *Cempasúchil Cempasúchil* Aha! (ชายแก่กำลังพูดกับมิเกลโดยกำลังก้มมองหาสิ่งของบางอย่างอยู่)

บทแปล อวยพรตอนนี้เลยก็ได้ *ดอกมารีโกลด์ ดอกมารีโกลด์*

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือฉากดังกล่าวตัวละครอธิบายว่ามิเกลจะได้กลับไปโลกมนุษย์หากได้รับพรโดยใช้ดอกดาวเรืองเป็นสื่อ ผู้ชมคนไทยอาจเข้าใจว่าดอกไม้ชนิดนี้เป็นดอกไม้ที่มีเฉพาะในประเทศเม็กซิโก

เนื่องจากไม่มีการแปลชื่อดอกไม้ดังกล่าวเป็นภาษาไทย ทั้งที่ความจริงแล้วดอกเซมปาซูซิล (Cempasúchil) ในภาษาสเปนหรือดอกมารีโกลดีในบทบรรยายภาษาไทยนั้นคือดอกดาวเรืองในภาษาไทย

(2) ต้นฉบับ Oye, *mama Imelda!* (มิเกลกำลังเรียกทวดอิมเอลต้าพร้อมยกมือ)

บทแปล ไซแล้ว *มามาอิมเอลต้า!*

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือแม้ว่าคนไทยอาจจะคุ้นเคยกับคำว่า “มามา” ซึ่งใช้เรียกแทนคำว่าแม่ แต่อาจตั้งสมมุติฐานได้ว่าคนไทยบางกลุ่มอาจเข้าใจว่า มามาอิมเอลต้าอาจเป็นชื่อเต็มของผู้หญิงที่ปรากฏในฉากนั้น ซึ่งความจริงแล้วอาจแทนด้วยคำว่าคุณทวดอิมเอลต้าเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้น

(3) ต้นฉบับ *Tía* Victoria, por favor. (มิเกลแสดงอาการขอร้องกับยาวิกตอเรีย)

บทแปล *ท้าว*วิกตอเรีย ได้โปรด

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือคำว่า *tía* มีความหมายว่าพี่สาวหรือน้องสาวของพ่อหรือแม่ ซึ่งในภาษาไทยคำเรียกเครือญาติคำนี้สามารถแปลว่า ป้า น้า อาผู้หญิง เนื่องจากคำเรียกญาติในภาษาไทยแยกตามความสัมพันธ์ว่าเป็นพี่หรือน้องของฝั่งพ่อหรือแม่ ซึ่งในภาพยนตร์ไม่ได้ระบุหรือคาดเดาได้ยากกว่าผู้หญิงที่ชื่อวิกตอเรียนั้น มีความสัมพันธ์เป็นพี่หรือน้องของฝั่งพ่อหรือแม่ แต่แท้ที่จริงแล้วในภาพยนตร์นี้ได้ละคำไว้ว่าตัวละครนี้เป็นคำว่า *tía abuela* ซึ่งแปลว่าย่าหรือยายที่ไม่ใช่สายตรง อันได้แก่ ผู้ที่เป็นป้า น้า อาผู้หญิงของพ่อหรือแม่ หรือกล่าวอีกอย่างคือเป็นพี่สาวหรือน้องสาวของปู่ ย่า ตาหรือยาย ทำให้ผู้ชมคนไทยอาจลำดับเครือญาติผิดจากในกรณีนี้ได้

จากตัวอย่างในข้อ (1) ถึง (3) สะท้อนให้เห็นถึงการปนภาษาสเปน (code mixing) หลายครั้งในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษ ดังนั้นคำและภาษาที่ใช้ในภาพยนตร์จึงมีความสำคัญในฐานะเป็นสื่อที่ใช้ถ่ายทอดวัฒนธรรมเม็กซิกันให้ผู้รับชมในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต้นฉบับของภาพยนตร์ได้รับอรรถรสความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งไม่เป็นเรื่องแปลกใหม่สำหรับผู้ชมชาวอเมริกัน ซึ่งคุ้นชินกับการปนภาษาสเปนกับภาษาอังกฤษในบทสนทนาของผู้พยพชาวเม็กซิกันที่มีจำนวนมากในสหรัฐอเมริกา (Rothman & Rell, 2005: 520) แต่การแปลเป็นภาษาไทยจะมีความซับซ้อนมากกว่า หากทั้งคำภาษาสเปนไว้เหมือนต้นฉบับภาษาอังกฤษ คนไทยจะไม่เข้าใจ เนื่องจากคนไทยโดยมากไม่คุ้นเคยกับภาษาสเปน ไม่รู้จักคำภาษาสเปนพื้นฐาน แต่หากแปลเป็นภาษาไทยทั้งหมดก็จะทำให้อรรถรสความแตกต่างหายไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่ากลวิธีการแปลใดถูกใช้มากที่สุดในแต่ละประเภทของคำภาษาสเปน รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกใช้ และผู้ชมภาพยนตร์คนไทยเข้าใจคำภาษาสเปนหรือไม่ และมีความพึงพอใจกลวิธีการแปลแบบใดมากกว่า

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 ศึกษากลวิธีการแปลบทบรรยายไทยจากเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษที่มีภาษาสเปนแทรก
- 1.2.2 วิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 1.2.3 สืบหาความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยที่มีต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนแบบต่างๆในบทบรรยายของภาพยนตร์เรื่องนี้

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

- 1.3.1 การแปลคำภาษาสเปนในบทบรรยายภาษาไทยที่พบมากที่สุดในการ์ตูนเรื่องนี้คือการละคำ และการทับศัพท์
- 1.3.2 ปัจจัยในการเลือกใช้กลวิธีการแปลเกิดจากบริบทการสนทนาก่อนหน้าของตัวละครและความคุ้นเคยของคนไทยกับคำภาษาสเปนนั้นๆ
- 1.3.3 ผู้ชมคนไทยส่วนใหญ่ไม่เข้าใจคำทับศัพท์ภาษาสเปนในบทบรรยายภาษาไทยและพึงพอใจคำแปลภาษาไทยมากกว่า

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเฉพาะฉากที่ปรากฏคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษทั้งในระดับคำเดี่ยว กลุ่มคำ วลี ประโยคในภาพยนตร์เรื่อง Coco ซึ่งเป็นแอนิเมชันที่ได้รับลิขสิทธิ์เผยแพร่และจัดจำหน่ายจากบริษัท Walt Disney Pictures โดยมีการถอดเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษและบทบรรยายภาษาไทยในแต่ละฉากมารวบรวมไว้ ซึ่งปรากฏทั้งหมด 182 กรณี

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ในข้อ 1.2 ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัย โดยมีข้อมูลและขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ข้อมูลที่นำมาวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมคำศัพท์ภาษาสเปนที่ปรากฏในเสียงบรรยายภาษาอังกฤษในภาพยนตร์เรื่อง Coco ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นแผ่นดีวีดีที่ได้รับลิขสิทธิ์เผยแพร่และจัดจำหน่ายจากบริษัท Walt Disney Pictures ซึ่งมีระบบเสียงบรรยายภาษาอังกฤษเป็นต้นฉบับ และมีบทบรรยายภาษาไทยเป็นตัวเลือกในการรับชมความยาว 1 ชั่วโมง 33 นาที มาเป็นฐานข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ และใช้แหล่งข้อมูลที่ได้จากเอกสารทางวิชาการ หนังสือทฤษฎีต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สืบค้นจากห้องสมุด และฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลอ้างอิงและเป็นกรอบแนวคิดหลักของการทำวิจัยชิ้นนี้และตอบวัตถุประสงค์ในข้อ 1.2.1 และ 1.2.2 ส่วนแหล่งข้อมูลในส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลจากผลการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาใช้วิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1.2.3

1.5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษในภาพยนตร์เรื่อง Coco มาวิเคราะห์เพื่อจำแนกประเภทของคำภาษาสเปนที่ปรากฏในภาพยนตร์ว่าจัดอยู่ในหมวดหมู่ใดตามทฤษฎีและใช้กลวิธีการแปลเป็นภาษาไทยแบบใด รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกกลวิธีการแปล ส่วนงานวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คนเพื่อสำรวจความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยที่มีต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนแบบต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในบทบรรยายของภาพยนตร์เรื่องนี้และนำเสนอผ่านแผนภูมิวงกลมแสดงสัดส่วนต่างๆ และอธิบายเหตุประกอบ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

1.6.2 ทำให้ทราบความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยที่มีต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนในบทบรรยาย

1.6.3 เป็นแนวทางในการแปลคำภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในต้นฉบับเป็นบทบรรยายภาษาไทย

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอบทบทวนวรรณกรรมของการวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็นหลักคือหลักการแปล กลวิธีการแปล และการปนภาษา

2.1 หลักการแปล

2.1.1 หลักการแปลทั่วไป

Nida (1964) ได้กล่าวถึงการแปลเอาไว้ว่า การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมาย (meaning) และการถ่ายทอดรูปแบบ (form) จากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง ประกอบด้วย การใช้เสียง คำ วลีหรือประโยค การเขียนข้อความในภาษาที่จะแปลให้มีความหมายเท่าเทียม หรือใกล้เคียง และเป็นธรรมชาติกับข้อความในภาษาต้นฉบับมากที่สุด โดยเน้นในด้านการจัดเรียงองค์ประกอบต่างๆ ลีลาของ ภาษาหรือทำนอง ดังนั้นจึงเน้นไปที่ความหมายเป็นประการแรก และด้านลีลาการเขียนเป็นประการที่สอง นอกจากนี้ยังศึกษาวิเคราะห์ศาสตร์การแปลบนพื้นฐานบนพื้นฐานไวยากรณ์ และได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ สมมูลภาพหรือความเทียบเท่าทางการแปลซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. สมมูลภาพด้านรูปภาษา (formal equivalence) หมายถึงการแปลโดยยึดต้นฉบับเป็นสำคัญทั้ง ในด้านรูปภาษา (form) และเนื้อหา (content) โดยต้องให้ความสำคัญและแปลโดยใช้ถ้อยคำซึ่งตรงกับ ถ้อยคำในภาษาต้นฉบับมากที่สุด ซึ่งใกล้เคียงกับรูปแบบการแปลแบบตรงตัว (literal Translation) ที่ยึด รูปแบบของภาษาต้นฉบับเดิมเป็นหลัก และ

2. สมมูลภาพที่เป็นพลวัต (dynamic equivalence) หมายถึงการแปลที่ใช้ภาษาเป็นธรรมชาติ โดยผู้แปลเลือกใช้สำนวนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมปลายทาง เป็นการแปลแบบอิสระที่มุ่ง ถ่ายทอดสารในภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาปลายทางโดยให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางเกิดความรู้สึกหรือการ ตอบสนองแบบเดียวกับผู้รับสารในภาษาต้นทาง กล่าวคือผู้อ่านทั้งสองภาษาเข้าใจเนื้อความและความหมาย ลักษณะเดียวกันหรือผู้อ่านบทแปลมีความเข้าใจเท่าเทียมกับผู้อ่านต้นฉบับหรือสามารถสื่อความหมายของ ต้นฉบับได้สมบูรณ์

นอกจากนี้ Nida & Taber (1969) กล่าวเพิ่มเติมถึงหลักการเรื่อง “สมมูลภาพ” ว่าการสร้างสมมูล ภาพระหว่างต้นฉบับและบทแปลถือเป็นการแปลในอุดมคติที่ทุกคนมุ่งหมาย ซึ่งเป็นเรื่องยาก เนื่องจากผู้ แปลจะต้องพยายามเลือกสรรคำศัพท์ สำนวนไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค และวิธีการถ่ายทอดเพื่อ เชื่อมโยงความรู้สึกนึกคิดของภาษาต้นฉบับ และนำเสนอสารหรือข้อมูลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้การ รักษาสมมูลภาพควรยึดแนวทางที่ให้ความสำคัญกับต้นฉบับ โดยอาศัยการตีความที่ถูกต้อง มีความซื่อสัตย์

ต่อต้นฉบับเป็นสำคัญ แต่ในขณะที่เดียวกันการแปลก็เป็นการเขียนขึ้นใหม่ในภาษาปลายทางของผู้รับสาร โดยให้ความสำคัญและความหมายที่ถูกต้องเหมาะสมในภาษาปลายทาง และไม่ละเลยการถ่ายทอดวจนลีลาของผู้เขียน ผู้แปลจึงต้องคำนึงถึงสมมูลภาพทางความหมายของสารมากกว่าการแปลโดยมุ่งเน้นรูปภาษากล่าวคือการแปลต้นฉบับไปสู่ภาษาปลายทางต้องให้ความสำคัญกับความหมายโดยรักษาความสอดคล้องตรงกันของเนื้อหาในบริบท (contextual consistency) ของทั้งสองภาษา โดยกระบวนการนี้เป็นการสกัดหาโครงสร้างเชิงโมโนทรรคที่อยู่ในความคิด (notional structure) ซึ่งเป็นความหมายที่แท้จริง แตกต่างจากการสร้างสมมูลภาพด้านรูปภาษา (formal equivalence) ซึ่งเป็นการแปลที่รักษาความถูกต้องของภาษาต้นฉบับ

แนวคิดที่เน้นเรื่องการรักษาความหมายมากกว่าการยี่ดรูปภาษาและรักษาโครงสร้างของต้นฉบับดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอของ สัจฉวี สายบัว (2542: 14-19) ซึ่งระบุว่า การแปลที่ดีเป็นการถ่ายทอดความหมายของบทต้นฉบับไปเป็นภาษาปลายทาง ความหมายจึงเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับผู้แปลที่จะต้องเก็บให้ได้จากต้นฉบับ และเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการกำหนดคุณภาพของงานแปล กล่าวคืองานแปลที่คงความหมายของต้นฉบับไว้ให้ครบถ้วน และเที่ยงตรงย่อมนับว่าเป็นงานแปลที่ดี นอกจากนี้ยังมีมุมมองของ Newmark (1988) ที่ให้นิยามการแปลไว้ว่าเป็นการถ่ายทอดความหมายของข้อความหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่งเพื่อให้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน โดยนิยามของ Newmark นี้ได้ให้ความสำคัญกับการแปลเพื่อการสื่อความให้ตรงตามเป้าหมายของการสื่อสาร

จากมุมมองของนักทฤษฎีด้านการแปลทั้งหมดที่กล่าวถึงข้างต้น จะเห็นได้ว่าการแปลที่ดีนั้น คือการสร้างบทแปลในภาษาปลายทางให้มีความเทียบเท่ากับต้นฉบับในทุกๆ ด้านหากเป็นไปได้ ซึ่งได้แก่ รูปภาษา การเลือกใช้คำ โครงสร้าง เนื้อหา สำนวน ลีลาของผู้เขียนและสื่อความได้ตรงวัตถุประสงค์ของต้นฉบับ โดยบทแปลในภาษาปลายทางนั้นยังคงความสละสลวยและความเป็นธรรมชาติ นอกจากนี้การแปลที่ดีต้อง แต่ในขณะที่เดียวกันยังสามารถเก็บความถูกต้อง อย่างไรก็ตามการแปลในอุดมคตินั้นเป็นไปได้ยากหากไม่สามารถรักษาความเท่าเทียมในทุกด้านตามที่กล่าวมาข้างต้นได้ สิ่งสำคัญที่พึงต้องรักษาไว้คือความหมายและวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

2.1.2 หลักการแปลบทบรรยายภาพยนตร์

Cintas, (2010: 344-347) กล่าวว่าไว้ว่าโดยทั่วไปแล้ว บทบรรยายภาพยนตร์จะแสดงน้อยกว่า 2 บรรทัดในแนวนอนที่ด้านล่างของจอสอดคล้องกับรูปภาพและบทสนทนา โดยระยะเวลาที่บทบรรยายจะปรากฏบนหน้าจอขึ้นอยู่กับความเร็วที่ของต้นฉบับจะเอื้อต่อการแลกเปลี่ยนสารและการคาดเดาความเร็วของผู้อ่าน วิธีที่ดีที่สุดคือ “กฎ 6 วินาที” ที่มีสองบรรทัดประมาณ 35 ตัวอักษรที่สามารถอ่านได้อย่างสะดวกภายในระยะเวลา 6 วินาที แต่การใส่คำบรรยาย 2 บรรทัดไม่เป็นที่นิยมและถูกปรับมาใช้ตามความเร็วของ

การอ่านปัจจุบันที่ 180 คำต่อนาที หรือ 15 ถึง 17 ตัวอักษรต่อวินาที ซึ่งในทางภาษาศาสตร์ ได้แบ่งประเภทของบทบรรยายเป็น 2 ประเภทคือ การทำบทบรรยายจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง (Interlingual subtitling) หมายถึงภาษาที่ใช้ในภาพยนตร์กับภาษาที่ปรากฏในบทบรรยายเป็นคนละภาษา เช่น ตัวละครในภาพยนตร์พูดภาษาสเปน ส่วนบทบรรยายแสดงเป็นภาษาอังกฤษ ประเภทต่อมาคือการทำบทบรรยายเป็นภาษาเดียวกันกับภาษาที่ใช้ในภาพยนตร์ (intralingual subtitling) เช่น ในภาพยนตร์ตัวละครพูดภาษาสเปน ส่วนบทบรรยายเป็นภาษาสเปนเช่นกัน แต่ในสังคมพหุภาษา (bilingual) อาจปรากฏรูปแบบบทบรรยายแบบสองภาษาซึ่งเป็นรวมกันระหว่าง interlingual subtitling และ intralingual subtitling ได้ตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่การพูดสองภาษาหรือมากกว่าสองภาษาเช่นในฟินแลนด์ (ภาษาฟินนิชและสวีดิช) หรือจอร์แดน (ภาษาอาหรับและฮีบรู)

กฤตยา อกนิษฐ (2554: 6-7 อ้างถึงใน อาสยา อภิชนางกูร, 2559: 12) กล่าวถึงข้อจำกัดด้านเทคนิคของการแปลบทภาพยนตร์ไว้ว่ามี 3 ประการ ประการแรกคือจำนวนตัวอักษร โดยในบทสนทนาหนึ่ง ๆ ในหนึ่งบรรทัด จะต้องมีความยาวไม่เกิน 28-30 ตัวอักษร เนื่องจากเนื้อหาในจอภาพยนตร์มีจำกัด ผู้แปลอาจใช้การละคำ การแปลเอาความ หรือการปรับโครงสร้างประโยคใหม่ เพื่อให้จำนวนตัวอักษรไม่เกิน 30 ตัวอักษร ประการที่สองคือระยะเวลา บทสนทนาในแต่ละบทนั้นมีหมายเลขแสดงตำแหน่งเชิงเวลาของภาพและเสียง (time code) กำกับอยู่ว่าข้อความนั้นจะปรากฏให้เห็นในภาพยนตร์และผู้ชมได้ยินบทสนทนาเป็นระยะเวลาสั้นเท่าใด ส่วนใหญ่แล้วจะมีระยะเวลาที่ปรากฏบนหน้าจอไม่เกิน 10 วินาที ผู้แปลจึงต้องทำบทแปลให้สอดคล้องกับระยะเวลาดังกล่าว และประการสุดท้ายคือจำนวนพยางค์เนื่องจากโครงสร้างของภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีความแตกต่างกัน ในการแปลและทำบทพากย์จึงต้องกำหนดจำนวนพยางค์ของภาษาไทยให้น้อยกว่าจำนวนพยางค์ของภาษาต้นฉบับ เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีการออกเสียงลงน้ำหนักทุกพยางค์

หลักการของ Cintas และ กฤตยา อกนิษฐ นั้นมีความแตกต่างในแง่ของจำนวนตัวอักษรเนื่องจากการสร้างคำจากตัวอักษรจากภาษาที่ใช้ตัวอักษรโรมันนั้น นักแปลสามารถใช้คำได้หลากหลาย คำสั้น กระชับ สื่อความได้ตรงตามบริบทต่างจากตัวอักษรไทยที่การสร้างคำนั้นประกอบไปด้วยพยัญชนะ สระ จำนวนพยางค์ซึ่งจะมีผลต่อการจำนวนตัวอักษรที่ต้องใช้ใน 1 บรรทัด นอกจากนี้ยังมีเรื่องของสำนวนของภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาปลายทางอาจจะใช้สำนวนในการสื่อสารแตกต่างจากวัฒนธรรมเม็กซิกันที่ผู้แปลต้องเลือกใช้สำนวนไทยที่สื่อความหมายได้ครบแต่จำนวนตัวอักษรในสำนวนนั้นไม่เกินจากทฤษฎีที่กล่าวไว้ ผู้วิจัยจึงนำเรื่องการจำกัดจำนวนตัวอักษรไปบทบรรยายภาพยนตร์มาศึกษาประกอบถึงปัจจัยในการเลือกกลวิธีการแปลบทบรรยายภาพยนตร์เรื่องนี้

2.2 กลวิธีการแปล

Newmark (1988) ได้วิเคราะห์กลวิธีการแปลทั่วไปโดยใช้แนวคิดวิธีการแปล (translation methods) โดยแบ่งเป็น 8 กลวิธี จาก 2 แนวทางวิธีดังนี้

แนวทางการแปลที่เน้นภาษาต้นฉบับมี 4 กลวิธีได้แก่

- การแปลแบบคำต่อคำ (**word-for-word translation**) เป็นการแปลโดยเรียงลำดับคำตามภาษาต้นฉบับ และแปลด้วยความหมายที่ตรงตัวที่สุดโดยไม่คำนึงถึงบริบท
- การแปลตามตัวอักษร (**literal translation**) เป็นการแปลงหน่วยสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นทางให้เป็นหน่วยสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาปลายทางที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุด และยังเป็น การแปลแบบเรียงทีละคำ ใช้ในการแปลตั้งแต่ระดับคำเดี่ยว กลุ่มคำ ไปจนถึงประโยค ตัวอย่างเช่น

ต้นฉบับ (ฝรั่งเศส) un beau jardin

บทแปล (อังกฤษ) a beautiful garden

(Newmark, 1988: 69)

- การแปลแบบซื่อตรง (**faithful translation**) คือการแปลที่พยายามถ่ายทอดความหมายตามบริบทเดิมของภาษาต้นฉบับภายใต้ข้อจำกัดของโครงการไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง
- การแปลแบบตามความหมาย (**semantic translation**) คือการแปลที่ดีความในภาษาต้นฉบับ และพยายามถ่ายทอดบริบทที่ถูกต้องรักษาวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับเอาไว้ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับการแปลตรงตัวแต่ต่างกันที่การแปลตามความหมายจะรักษาความสวยงามและความเป็นธรรมชาติของภาษาต้นฉบับไว้มากกว่า มีความยืดหยุ่นในการแปลมากกว่าการแปลแบบตรงตัว เช่น

ต้นฉบับ (ฝรั่งเศส) Défense de marcher sur le gazon

บทแปล (อังกฤษ) It is forbidden to walk on the turf

(Newmark, 2001: 54)

หากเป็นการแปลตามตัวอักษร ต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส Défense de marcher sur le gazon จะเท่ากับภาษาอังกฤษว่า defense of walking on the grass แต่หากเป็นการแปลตามความหมายนั้นจะต้องแปลภาษาอังกฤษว่า It is forbidden to walk on the turf

ส่วนแนวทางการแปลที่เน้นภาษาปลายทาง มี 4 กลวิธีได้แก่

- **การดัดแปลง (adaptation)** เป็นการแปลที่อิสระที่สุดเปลี่ยนวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับเป็นวัฒนธรรมภาษาปลายทางโดยรักษาโครงเรื่องเดิมเอาไว้
- **การแปลแบบเสรี (free translation)** เป็นการแปลที่รักษาเนื้อหาโดยไม่คำนึงถึงรูปภาษาและลีลาที่ใช้ โดยแตกต่างกันทั้งในระดับความหมายและโครงสร้าง
- **การแปลแบบสละสลวย (idiomatic translation)** คือการแปลเพื่อรักษาเนื้อหาหลักและยอมเสียเนื้อหาบางส่วนของภาษาต้นฉบับ โดยเน้นการสื่อความหมายผ่านสำนวนที่เป็นที่เข้าใจของภาษาปลายทางที่อาจไม่ปรากฏในภาษาต้นฉบับ เช่น

ต้นฉบับ (ฝรั่งเศส) disparu ('disappear')

บทแปล (อังกฤษ) melted into thin air

(Newmark, 1988: 249)

- **การแปลสื่อความ (communicative translation)** คือการแปลที่พยายามนำเสนอความหมายตามบริบทของภาษาต้นทางโดยใช้ภาษาปลายทางที่เป็นเข้าใจของผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น

ต้นฉบับ (ฝรั่งเศส) Défense de marcher sur le gazon

บทแปล (อังกฤษ) Keep off the grass

(Newmark, 2001: 54)

หากใช้การแปลแบบเทียบคำต่อคำในภาษาอังกฤษจะใช้คำว่า defense of walking on the grass (ปกป้องการเดินบนพื้นหญ้า) แต่กลวิธีการแปลเพื่อการสื่อความจะแปลเป็น Keep off the grass (ห้ามเดินลัดสนาม)

อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล ได้กล่าวถึงการแปลออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

- **การแปลแบบตรงตัว แปลแบบคำต่อคำหรือแปลแบบตามตัวอักษร (Literal Translation)** เป็นการแปลในลักษณะที่ใช้ถ้อยคำในอีกภาษาหนึ่งที่มีความใกล้เคียงกับถ้อยคำในต้นฉบับและโครงสร้างทางไวยากรณ์ใกล้เคียงกับต้นฉบับ ผลที่เกิดขึ้นก็คือ ภาษาที่ใช้บทแปลจะแปลกแปร่ง ผิดธรรมชาติความไม่ชัดเจน นับว่าเป็นการแปลที่ละเลยความหมายในการสื่อสารของต้นฉบับ (อัจฉรา, 2555 : 16-18)
- **การแปลแบบอิสระหรือแปลแบบเสรี (Free Translation)** เป็นชนิดของการแปลจับเอาความคิดหลักในต้นฉบับมาถ่ายทอดโดยนำเอาเนื้อหาามาปรับแต่งใหม่ เช่น ตัดทอนข้อความออกหรือเพิ่มขยายข้อความเข้าไป ผลงานที่แปลออกมาแม้จะใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติ

พิมพ์พันธ์ เวสสะโกศล (2555) ได้กล่าว ถึงกลวิธีการแปลไว้แบบหนึ่งคือ การทับศัพท์ ซึ่งหมายถึง การใช้ภาษาอังกฤษเขียนคำภาษาไทยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทได้แก่

- **การถ่ายเสียง (Transcription)** การถอดเสียงไทยเป็นอักษรโรมันโดยให้ออกเสียงตรงกับภาษาไทย เช่น บ้านหม้อ Ban Mor , อยู่ไฟ Yu fai, Pa-nung ผ่านุง เป็นต้น
- **การถอดอักษร (Transliteration)** คือ การแทนตัวอักษรในภาษาหนึ่งด้วยตัวอักษรอีกภาษาหนึ่งอย่างตายตัว สามารถถอดกลับไปกลับมาได้อย่างสะดวก เช่น อักษร ล ในภาษาไทย ถอดเป็น l ในภาษาอังกฤษเสมอ แม้จะไม่ตรงกับการออกเสียง อย่างในคำว่า มหิดล ถอดเป็น Mahidol แม้ ล ท้ายคำจะออกเสียงเป็น n ก็ตาม หรือ จักรพงษ์ ถอดเป็น Chakrabongse ตามหลักการถอดเสียง ซึ่งกำหนดให้ พ ถอดอักษร เป็น b แม้จะออกเสียงเหมือน p และ ศ์ ถอดอักษรเป็น se เสมอ แม้จะไม่ออกเสียงก็ตาม

จากการศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ด้านกลวิธีการแปลข้างต้น พบว่านักทฤษฎีแต่ละคนอาจแบ่งกลวิธีการแปลย่อยมากน้อยต่างกัน แต่ก็มีจุดร่วมที่แยกการเน้นภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้กลวิธีการแปลเพื่อนำมาวิเคราะห์บทแปลภาพยนตร์เรื่อง Coco 4 กลวิธีนี้

1) การแปลแบบตรงตัว (Literal Translation)

พัชนี ศรีศศบุรานุรักษ์ (2529: 22) กล่าวว่าไว้ว่า การแปลแบบตรงตัว (Literal Translation) เป็นการแปลที่เอาทั้งความ เอาทั้งคำ เป็นการแปลที่มุ่งถึงความถูกต้องของเนื้อความในต้นฉบับและรูปแบบ ท่วงทำนองการเขียนของภาษาต้นฉบับด้วย เป็นวิธีการแปลที่ต้องอาศัยความละเอียด และเน้นความถูกต้องครบถ้วนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับสตรีรัตน์ ไกรอ่อน (2556: 9) ที่ให้ความหมายการแปลแบบตรงตัวว่าเป็นการแปลโดยพยายามคงความหมายท่วงทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้มากที่สุด มุ่งความถูกต้องครบถ้วน และความแม่นยำแน่นอนของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมการตัดทอนหรือแต่งเติมหรือข้อความใด ๆ ทั้งสิ้น

2) การแปลแบบเอาความ (Meaning-based translation)

Newmark (1988) ได้แบ่งประเภทของการแปลประเภทหนึ่งคือการแปลแบบเอาความคือการแปลที่เน้นความหมายของภาษาต้นฉบับโดยให้ความสำคัญกับความสละสลวยของภาษาปลายทาง ซึ่ง สตรีรัตน์ ไกรอ่อน (2556: 10) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมว่าการแปลแบบเสรีหรือแบบเอาความ เป็นการแปลพอเข้าใจหรือแปลที่เก็บรายละเอียดพอสมควร อาจจะมีลักษณะเสริมความด้วย โดยจะมุ่งรักษาใจความหลักของต้นฉบับเอาไว้เท่านั้น แต่อาจจะตัดหรือต่อเติมข้อความที่ไม่สำคัญเพื่อช่วยความเข้าใจของผู้อ่านที่อ่านฉบับแปล เป็นวิธีการแปลที่ใช้กับการแปลที่ไม่เน้นความถูกต้องเช่น

3) การแปลแบบทับศัพท์ (transcription)

พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์ (2558: 201) การใช้คำยืมหรือคำทับศัพท์ เป็นการใช่วิธีถ่ายเสียงอ่านของคำศัพท์ในภาษาต้นทาง เป็นคำจากภาษาอื่นที่นำมาใช้ในภาษาปลายทางในวัฒนธรรมได้วัฒนธรรมหนึ่ง คำทับศัพท์บางคำอาจผสมกลมกลืนอยู่ในภาษาแปล ส่วนคำทับศัพท์ใหม่ที่เข้ามาอยู่ในภาษาแปลเป็นคำใหม่ ผู้แปลจึงจำเป็นต้องอธิบายขยายความเพื่อช่วยสื่อความหมายที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการถอดเสียงภาษาสเปนที่ผู้แปลจะต้องค้นคว้าหลักการทับศัพท์ภาษาสเปนให้ถูกต้อง ซึ่งภาษาอังกฤษจะไม่ประสบปัญหาดังกล่าวเนื่องจากใช้อักษรโรมันเหมือนภาษาสเปน (เพ็ญพิสาข์ ศรีวรรณารถ, 2551: 137)

4) การละ (omission)

ฐนวิชน์ ไกรเพิ่ม (2559: 60) การละข้อมูลในต้นฉบับ (omission) คือการตัดหรือละข้อมูลที่ปรากฏในต้นฉบับออกไป ผู้แปลต้องพิจารณาและตัดสินใจว่า จะละข้อมูลส่วนใดของต้นฉบับ เนื่องจากอาจเป็นข้อมูลที่ต้องการให้บทแปลสั้น กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ เช่น “ไม่โทษสมภารแล้วจะไปโทษใคร” แปลว่า “And who else is there to blame?” (ผู้แปลเลี่ยงไม่แปลคำ ว่า สมภาร) เป็นต้น (อัจฉรา เทพแบ่ง 2555: 98)

2.3 การปนภาษา

2.3.1 ความหมายของการปนภาษา

Wardhaugh (2002) ให้ความหมายของการปนภาษาไว้ว่า เกิดขึ้นเมื่อคู่สนทนาใช้สองภาษาร่วมกัน โดยเปลี่ยนจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งภายในข้อความหนึ่งๆ ซึ่ง Appel และ Muysken (1987) ให้ความหมายเพิ่มเติมจาก Wardhaugh และให้ตัวอย่างของการปนภาษาเช่น “La puso UNDER ARREST” (He arrested her) ที่เป็นการปนภาษาสเปนของคำว่า “La puso” กับภาษาอังกฤษคือ “under arrest”

ส่วนปริญญา ทองประภา (2553) ได้อธิบายเกี่ยวกับภาษากับความเป็นชาติว่า เราอาจแบ่งประเภทของสังคมหรือชาติได้ตามการใช้ภาษา โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ 1.) สังคมภาษาเดียว monolingual 2.) สังคมทวิภาษา (bilingual) และ 3.) สังคมพหุภาษา (multilingual) ซึ่งในความเป็นจริงแล้วประเทศที่พูดหรือเขียนภาษาเดียว (monolingual) นั้นแทบจะไม่มีอยู่จริง เนื่องจากเกือบทุกประเทศทั่วโลกมีภาษาที่ใช้สื่อสารภายในประเทศตั้งแต่ 2 ภาษาขึ้นไป ภาวะสองภาษา (bilingualism) หมายถึง สังคมที่เข้าใจและพูดได้สองภาษา และสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาทั้งสองได้อย่างคล่องแคล่ว ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้หมายความว่าประชากรทุกคนต้องพูดได้ทั้งสองภาษา อีกทั้งภาษาทั้งสองนั้นอาจมีความแตกต่างกันหรือใกล้เคียงกันก็ได้ โดยภาษาทั้งสองต้องเป็นภาษามาตรฐานทั้งคู่ เช่น ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษ ในประเทศแคนาดาโดยภาษาทั้ง

สองนี้อาจถูกใช้เป็นภาษาที่หนึ่งได้เหมือนกัน แตกต่างจากการสลับภาษา 2 ภาษาตามสถานการณ์ (diglossia) หรือทั้งสองภาษาอาจไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลยก็ได้ เช่นภาษาสเปนและภาษาควารานีในประเทศปารากวัย เป็นต้น การเป็นสังคมทวิภาษาหรือพหุภาษานั้น นั้นเกิดขึ้นได้จาก 2 ประเด็น คือ การที่ชนกลุ่มน้อย (minority) มีจำนวนมาก และภาษาของพวกเขาได้รับการยอมรับให้ใช้เพิ่มเป็นภาษาทางการในประเทศนั้น หรือ การที่ภาษาของชนกลุ่มน้อยไม่ได้รับการยอมรับ ทำให้ประชากรของกลุ่มต้องใช้ภาษาของตนเองภายในกลุ่มและต้องเรียนรู้ภาษาของคนส่วนใหญ่ (majority) ด้วย ประชากรของกลุ่มก็จะกลายเป็นทวิภาษาหรือพหุภาษาไปด้วย โดยเฉพาะในบางประเทศในอดีตไม่อนุญาตให้มีการเรียนการสอนภาษาของชนกลุ่มน้อยในโรงเรียน จึงทำให้เด็ก ๆ ต้องเรียนภาษาแม่ของตนเองจากที่บ้าน และถูกบังคับให้เรียนภาษาของคนส่วนใหญ่ในโรงเรียน แล้วกลายเป็นคนที่พูดสองภาษาหรือมากกว่าสองภาษาไปโดยปริยาย ส่วนการปนภาษาในประเทศไทยไม่ใช่เรื่องใหม่ที่แปลกใหม่ เนื่องจากมีการศึกษาความสัมพันธ์และความเป็นมาของการปนภาษาในประเทศไทย จากมัลลิกา เรื่องระพี (2518) ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์เชิงพาณิชย์จีนสู่สยาม ผลจากการติดต่อมีบทบาทก่อให้เกิดการสัมผัสภาษา (language contact) ทั้งนี้ประชากรไทยในชุมชนจีนได้เรียนรู้และซึมซับภาษาวัฒนธรรมจีนถิ่นต่างๆ เป็นผลให้เกิดการยืมภาษา (language borrowing) การปนภาษา (code mixing) การสลับภาษา (code switching) และการเลือกภาษา (language choice) หรือการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมขึ้นในบริบทนั้นๆ และแพร่กระจายสู่ปัจจุบัน เช่นเดียวกับ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธ์ (2548: 94) ให้ความหมายของการปนภาษาว่า การปนภาษา หมายถึง การใช้ภาษาหนึ่งในทุกระดับหรือทุกรูปแบบปนกับอีกภาษาหนึ่งของผู้พูด เช่น ใช้คำ วลี ลักษณะทางเสียงหรือข้อความต่อเนื่องยาวๆ ในภาษาอังกฤษปนเข้าไปในการพูดภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มเติมอีกว่าในสังคมไทยเป็นสังคมหลายภาษา คนในสังคมไทยเป็นผู้รู้หลายภาษาเช่นผู้พูดที่อาศัยอยู่ในบริเวณชายแดนของประเทศไทย สามารถใช้ภาษามากกว่าสองภาษาสลับกันไปมาได้ทำให้ภาษาหลายภาษามีอิทธิพลที่ทำให้ปรากฏที่แบ่งประเภทได้

2.3.2 การปนภาษาสเปนในสหรัฐอเมริกา

Mernaugh (2017) ได้อธิบายถึง Spaglish ว่าเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาศาสตร์ที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะในพื้นที่ส่วนใหญ่ของไมอามี และ ลอสแอนเจลิสที่มีจำนวนประชากรผู้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่อย่างต่อเนื่องจากประเทศเม็กซิโก แถบอเมริกากลางและอเมริกาใต้เป็นจำนวนกว่า 53 ล้านคน ตามข้อมูลของหน่วยงานในประเทศเมื่อปี 2014 โดยมีประชากรมากกว่า 34 ล้านคนเป็นผู้ใช้ภาษาสเปนซึ่ง 26 ล้านคนในจำนวนดังกล่าวสามารถใช้ภาษาอังกฤษควบคู่กันได้อย่างคล่องแคล่วหรือดีมาก ครอบครัวที่มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่ใช้ภาษาสเปนต้องปรับตัวกับการใช้ชีวิตในสหรัฐอเมริกาและเลี้ยงดูลูกหลานที่สามารถปรับตัวกับวัฒนธรรมของชาวอเมริกันที่พูดภาษาอังกฤษได้อย่างรวดเร็วแม้จะต้องใช้ภาษาสเปนในการสื่อสารกับครอบครัวและผู้คนในรอบๆ ชุมชน ดังนั้น Spaglish ในที่นี้จึงจำกัดความได้ว่าเป็นการใช้

ภาษาสเปนและภาษาอังกฤษเป็นสองภาษาร่วมกันในสหรัฐอเมริกา ไม่ใช่ภาษาอังกฤษแบบผสมสำเนียงหรือภาษาถิ่น ตัวอย่างลำดับแรกๆ ที่พูดถึงมากคือการใช้คำหรือวลีใหม่ที่เกิดจากการประสมคำภาษาสเปนและภาษาอังกฤษซึ่งเป็นเพียงการใช้คำนามภาษาอังกฤษในภาษาพูดสเปนเพื่อให้ออกเสียงเป็นรูปแบบภาษาสเปนเช่น “rufo” มาจากภาษาอังกฤษคำว่า “roof” ซึ่งภาษาสเปนใช้คำว่า “techo” หรือ “lonche” มาจากภาษาอังกฤษคำว่า “lunch” ซึ่งภาษาสเปนใช้คำว่า “almuerzo” ซึ่งจากการศึกษานั้นไม่ได้หมายความว่าผู้พูดไม่รู้จักคำดังกล่าวเป็นภาษาสเปนแต่เกิดจากการตัดสินใจพร้อมกันกับการพูดที่จะเลือกใช้อีกภาษาหนึ่งเข้ามาด้วยกัน และรู้ว่าคำนั้นเป็นคำที่ผู้ฟังเข้าใจได้

เมื่อนำปรากฏการณ์ทางภาษาศาสตร์ของภาษาสเปนกับภาษาอังกฤษในสหรัฐอเมริกาหรือที่เรียกว่า Spanglish มาศึกษาคู่กับการปนภาษา (code mixing) ความแตกต่างกันคือการปนภาษาเป็นการใช้คำภาษาอังกฤษและภาษาสเปนในประโยคเดียวกัน แต่ลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของ Spanglish คือเป็นการผสมกันระหว่างรากศัพท์ภาษาอังกฤษในรากศัพท์คำภาษาสเปนเป็นคำใหม่ซึ่งในทางปฏิบัติคำดังกล่าวไม่มีความหมายทั้งในภาษาอังกฤษหรือภาษาสเปน ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างประโยคที่มีการใช้ Code mixing “I want some *café*”

ตัวอย่างประโยคที่มีการใช้ Spanglish “Estoy *parkeando* el coche”

จาก 2 ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า คำว่า “café” เป็นคำภาษาสเปนที่แปลว่า กาแฟ แต่คำว่า “parkeando” เป็นการนำรากศัพท์ที่เป็นคำภาษาอังกฤษมาผันกริยาแบบภาษาสเปน ดังนั้น Code mixing เป็นการใช้คำจากภาษาที่แตกต่างกันมาปนในประโยค แต่ Spanglish มีลักษณะการผสมผสานภาษาอังกฤษและภาษาสเปนลงไปในระดับคำและไวยากรณ์ด้วย

เมื่อพิจารณาความหมายของการปนภาษาและลักษณะของ Spanglish ข้างต้น จะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์ทางภาษาศาสตร์ที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Coco จึงเป็นลักษณะการปนภาษา (code mixing) ไม่ใช่ Spanglish

2.3.3 สาเหตุของการปนภาษา

Girsang (2015) ได้ศึกษาสาเหตุของการใช้การปนภาษาที่ผู้วิจัยเลือกสาเหตุบางส่วนดังนี้

- พูดถึงหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเป็นพิเศษ ผู้พูดจะรู้สึกมีความอิสระและสบายใจที่จะแสดงท่าทางกิริยาความรู้สึกในภาษาที่ถนัดมากกว่า เช่นในประเทศสิงคโปร์ที่จะใช้การพูดภาษาอังกฤษตลอดบท

สนทนาถ้าเป็นการพูดคุยทางธุรกิจ แต่ในเนื้อหาที่เป็นชีวิตประจำวันอาจมีการปนภาษาจีนมาเลย หรือทมิฬตามความถนัดของผู้พูด

- การอุทาน การใช้คำอุทานหรือวลีในประโยคเพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงความรู้สึก เช่น ความรู้สึกประหลาดใจ ต้องการเรียกร้องความสนใจ โดยไม่มีเรื่องของการการใช้ไวยากรณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง มักปรากฏในภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน
- ใช้เน้นย้ำเพื่อขยายความ เป็นการอธิบายเพิ่มหรือปนอีกภาษาต่อจากภาษาหลักที่ใช้บทสนทนาให้ตัวอย่างเช่น การปนภาษาฮินดีในภาษาอังกฤษ พ่อเรียกลูกชายที่กำลังเดินผ่านตู้รถไฟว่า “Keep straight. *Sidha jao*” ซึ่งคำว่า “Sidha jao” แปลว่าให้เดินตรงไป

เมื่อพิจารณาจากสาเหตุของการใช้การปนภาษาของ Girsang (2015) จะเห็นความคล้ายคลึงของสาเหตุการปนภาษาในภาพยนตร์เรื่อง Coco โดยคำที่พบนั้นจะเกิดในเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ครอบครัวยุ หรือบทสนทนาที่มีเนื้อหาที่ไม่เป็นทางการ เช่น คำเรียกญาติ คำทางวัฒนธรรมเช่นชื่อเทศกาลและอาหาร หรือพบคำที่ใช้ในการอุทาน เพื่อแสดงความรู้สึกหรือต้องการเรียกร้องความสนใจจากผู้ฟัง เช่น คำแสดงปฏิสัมพันธ์ คำเรียกขาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การแปลคำภาษาสเปนที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษของภาพยนตร์เรื่อง Coco เป็นภาษาไทย” นั้น เป็นงานวิจัยที่แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระยะได้แก่ ระยะแรกเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการนำต้นฉบับภาษาอังกฤษในภาพยนตร์เรื่อง Coco มาวิเคราะห์เพื่อจำแนกประเภทของคำภาษาสเปนที่ปรากฏในภาพยนตร์ว่าจัดอยู่ในหมวดหมู่ใดตามทฤษฎีและใช้กลวิธีการแปลเป็นภาษาไทยแบบใด รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกกลวิธีการแปล ส่วนระยะที่สองเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คนเพื่อสำรวจความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยที่มีต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนแบบต่างๆ ที่ ปรากฏอยู่ในบทบรรยายของภาพยนตร์เรื่องนี้

3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่จะศึกษากลวิธีการแปลบทบรรยายภาษาไทยจากต้นฉบับภาษาอังกฤษที่มีภาษาสเปนแทรกและวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการวิเคราะห์ตัวบทที่เป็นเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษและบทบรรยายภาษาไทย

3.1.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่เสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษและบทบรรยายไทยของภาพยนตร์เรื่อง Coco ที่เป็นแผ่นดีวีดีที่ได้รับลิขสิทธิ์เผยแพร่และจัดจำหน่ายจากบริษัท Walt Disney Pictures ความยาว 1 ชั่วโมง 33 นาทีประกอบด้วยเอกสารทางวิชาการ หนังสือทฤษฎีต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สืบค้นจากห้องสมุด และฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลอ้างอิงและเป็นกรอบแนวคิดหลักของการทำวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยบันทึกฉากในภาพยนตร์ทุกกรณีที่ปรากฏคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษในลักษณะการปนภาษา (code mixing) โดย “คำ” ภาษาสเปนที่กล่าวถึงในงานวิจัยนี้หมายรวมถึงทั้งที่ปรากฏเป็นคำเดี่ยวเช่น *Hola* (สวัสดี) ปรากฏในรูปวลีหรือกลุ่มคำ เช่น *a ver a ver* (ดูซิ ดูซิ) และปรากฏเป็นประโยค เช่น *¡cállate!* (เงียบนะ) จากนั้น ผู้วิจัยจำแนกประเภทของคำภาษาสเปนที่พบในเสียงบรรยายภาษาอังกฤษ และนำมาวิเคราะห์กลวิธีการแปลในแต่ละกรณี โดยถอดเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษแล้วบันทึกไว้และบันทึกบทแปลบทบรรยายภาษาไทยของครั้งนั้นๆ ตามต้นฉบับในแผ่นดีวีดี ซึ่งจากการเก็บข้อมูลนั้น ปรากฏจำนวนคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษทั้งหมด 182 กรณี รวบรวมเป็นตัวอย่างตามตารางแสดงผลของ 4 นาทีแรกของภาพยนตร์ตามตารางที่ 1 โดยตารางแสดงฉากที่ปรากฏคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษทั้ง 182 กรณี สามารถดูได้ในภาคผนวก ก

นาที	เสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษ	คำแปลบทบรรยายไทย
1.41	papa	ป๊า
2.24	and my <u>mama</u>	และ <u>มาม่า</u> ของผม
3.22	<u>Mama</u> Imelda	<u>มาม่า</u> อิมelda
3.32	Dia de los muertos	เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส
3.37	<u>Mama</u> Coco	<u>มาม่า</u> โคโค
3.4	<u>Hola</u> mama coco	<u>หวัดดีฮะ</u> มาม่าโคโค
3.4	Hola <u>mama</u> coco	หวัดดีฮะ <u>มาม่า</u> โคโค
3.57	And the winner is <u>Luchadora</u> Coco	และผู้ชนะคือ <u>ลูชาดอรา</u> โคโค

ตารางที่ 1 ตารางรวบรวมกรณีที่ปรากฏคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษและบทบรรยายไทยใน 4 นาทีแรก

3.1.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการจำแนกคำภาษาสเปนและกลวิธีการแปลคำภาษาต่างประเทศจากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 ที่เหมาะสมกับงานวิจัยชิ้นนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.2.1 ประเภทของคำภาษาสเปนที่พบ

ก. คำทางวัฒนธรรม (cultural words) เป็นคำที่แสดงถึงลักษณะจำเพาะของสังคมใดสังคมหนึ่ง เพื่อแสดงถึงบริบทและความเป็นอยู่ที่สืบทอดกันมาของสังคมนั้น (สตรีรัตน์ ไกรอ่อน, 2556: 5) ไม่ว่าจะเป็นทั้งในลักษณะรูปธรรมเช่น เครื่องแต่งกาย อาหาร สิ่งปลูกสร้างและสถานที่ หรือในลักษณะนามธรรมเช่น ศาสนาและความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น *día de los muertos* (เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส²) ชื่อเทศกาลสำคัญในแถบประเทศลาตินอเมริกา, *tamales* (ทามาเล่) อาหารพื้นเมืองแถบอเมริกากลาง เป็นต้น

ข. คำเรียกเครือญาติ (kinship terms) เป็นคำที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งกับบุคคลอื่นๆ ที่อาศัยร่วมกันอยู่ในกลุ่มชุมชนหรือมีลักษณะความสัมพันธ์ทางสายเลือดแบบครอบครัว ซึ่งใน

² การเขียนทับศัพท์จะยึดตามที่ปรากฏในบทบรรยายในภาพยนตร์

ภาษาสเปนนั้นคำเรียกญาติสามารถบ่งบอกได้ถึงเพศ เช่น *papá* (ป๊า) พ่อ หรือ บ่งบอกได้หลายความหมาย *abuelita* (อาบัวลิต้า) ย่าหรือยาย เป็นต้น

ค. คำเรียกขาน (address terms) หมายถึง คำที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังด้วย (อนงศ์นาฏ นุศาสตร์เลิศ, 2556: 118) ซึ่งอาจเป็นการเรียกแทนบุคคลนั้นในครั้งที่สองที่เอ่ยถึงเพื่อไม่ให้การเรียกชื่อนั้นยาวหรือซ้ำ และเป็นการเรียกเพื่อเรียกความสนใจหรือเรียกเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ เริ่มต้นบทสนทนาโดยสามารถแบ่งตามความลักษณะความสัมพันธ์ต่างๆ กับผู้พูดและคู่สนทนา ในบทความนี้ จะไม่รวมคำเรียกขานที่เป็นคำเรียกเครือญาติ เนื่องจากได้แยกประเภทคำเรียกเครือญาติออกต่างหากในข้อ 2 ไปแล้ว ดังนั้นตัวอย่างที่ปรากฏในภาพยนตร์ของประเภทคำเรียกขานจึงมีดังนี้

คำเรียกขานที่บ่งบอกถึงอายุ “Espérame, *muchacho*” คำแปลบทบรรยายไทย “รอฉันด้วยสิ **เจ้าหนูน้อย**”

คำเรียกขานที่บ่งบอกถึงสถานภาพ “Lo siento, *señora*” คำแปลบทบรรยายไทย “ขอโทษครับ **ซินญอร์รา**”

คำเรียกขานที่บ่งบอกถึงลักษณะทางกายภาพ “You’re not so bad, *gordito*” คำแปลบทบรรยายไทย “เธอก็ไม่เลว **เจ้าอ้วนน้อย** นั่นแหละ”

คำเรียกขานที่บ่งบอกถึงอาชีพ “Enjoy your party, *músico*” คำแปลบทบรรยายไทย “ขอให้สนุกกับงานนะ **เจ้านักดนตรี**”

ง. คำแสดงปฏิสัมพันธ์ (interactional language) คือคำที่มีการเปล่งออกมาไม่ว่าจะเป็นในระดับวลี คำ หรือประโยคเพื่อเป็นการสื่อสารกับบุคคลโดยมีจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่ชัดเจน อาทิ คำทักทาย *hola* (หวัดดีอะ), คำอุทาน *pobrecito* (น่าสงสาร) เป็นต้น

3.1.2.2 กลวิธีการแปลคำภาษาสเปน

ก. การแปลแบบตรงตัว (literal translation) คือการแปลคำต่อคำ เป็นการแปลที่มุ่งถึงความถูกต้องของเนื้อหาในต้นฉบับ รูปแบบท่วงทำนอง ความหมายของคำ กลุ่มคำ และประโยคของภาษาต้นฉบับโดยไม่มีการตีความหมายแฝง (ชนาภัสสร สุนธิรักษ์, วีรกาญจ กนกกมลเสส, และ ปรีชา คະเนตนอก, 2563: 1275) เช่น “No, gracias” คำแปลในบทบรรยายไทย “ไม่อะ ขอขอบคุณ” แม้จะมีคำสร้อยคำว่า “อะ” เข้ามาเพื่อเสริมบริบทก็ตาม

ข. การแปลแบบเอาความ (meaning-based translation) การแปลแบบเสรีหรือเอาความ เป็นการแปลเพื่อเน้นความคิดหลัก ๆ ของภาษาต้นฉบับโดยให้ความสำคัญกับความสละสลวยของภาษาปลายทาง ไม่เน้นรักษาโครงสร้างทางภาษา (บุญเลิศ วงศ์พรหม และถาวร ทิศทองคำ, 2561: 3) ตัวอย่างเช่น “¡Cállate, Dante!” แปลเป็น “อย่าสิ ดันเต้” โดยคำว่า “¡Cállate!” หากแปลตรงตัวจะเป็น “เงียบสิ” แต่ผู้แปลเลือกแปลว่า “อย่าสิ” ซึ่งก็สามารถเข้ากับบริบทที่มีเกลสังข์สนับตันเต้ให้หยุดเห่าได้

ค. การละ (omission) คือการแปลที่ผู้แปลเลือกที่จะไม่แปลหรือข้ามการแปลคำ วลี ประโยค หรือสำนวนในภาษาต้นฉบับ ซึ่งเกิดจากการพิจารณาของผู้แปลว่าสำนวนนั้นอาจมีความเยิ่นเย้อ ไม่สามารถหาคำหรือสำนวนในภาษาเป้าหมาย เช่น “Buenas noches, Chicharrón!” บทบรรยายไทยแปลว่า “หลับฝันดีหรือ” ซึ่งละการแปลคำว่า “Chicharrón” ที่คำเรียกขานที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ฟังประหนึ่งเป็นสมญานาม แต่ในบทบรรยายไม่ได้แปลชื่อหรือสมญานามนี้เข้าไปในบทบรรยายไทย

ง. การทับศัพท์ (Transcription) การเขียนคำศัพท์ภาษาสเปนเป็นคำไทย โดยถอดอักษรถ่ายเสียงจากอักษรโรมันเป็นอักษรไทย โดยให้ออกเสียงตรงกับภาษาสเปนต้นฉบับ ซึ่งการทับศัพท์นั้นส่วนใหญ่เป็นวิธีที่ใช้สำหรับคำเรียกญาติเช่น “*Mama*, where I put this?” แปลว่า “มาม่า เออวางที่ไหน” เป็นการถอดเสียงคำว่า “mama” ที่มีความหมายแบบตรงตัวว่า “แม่” เป็นคำอ่านภาษาไทยแทน หรือ ใช้ในคำทางวัฒนธรรมเช่น “Do you want more *tamales*?” แปลเป็น “ทามาเล่อีกไหม” ก็เป็นการถอดเสียงคำว่า “tamales” ซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองเม็กซิกันที่ส่วนใหญ่ทำมาจากข้าวโพดห่อในใบข้าวโพดแล้วนำไปนึ่ง ลักษณะคล้ายข้าวต้มมัดในไทย แต่เนื่องจากไม่ได้มีลักษณะหรือวัตถุดิบใกล้เคียงจึงไม่สามารถใช้คำว่า “ข้าวต้มมัด” ในการแปลคำนี้ได้

หลังจากได้ศึกษากรอบความคิดทั้งสองหัวข้อแล้ว ผู้วิจัยได้ทำตารางบันทึกกรณีทั้ง 182 กรณีที่ปรากฏในภาพยนตร์จำแนกตามประเภทของคำภาษาสเปนในแต่ละครั้งและจำแนกกลวิธีการแปลในแต่ละกรณีตามตัวอย่างตารางที่ 2 โดยใส่ข้อมูลของนาที่ที่เสียงบรรยายและบทบรรยายไทยปรากฏทั้ง 182 ครั้ง และทำเครื่องหมาย x ในแต่ละช่องว่าในกรณีดังกล่าวเป็นคำศัพท์ภาษาสเปนประเภทใด และช่องถัดมาคำศัพท์ภาษาสเปนประเภทนั้นใช้กลวิธีการแปลอย่างไรตามตารางที่ 2

นาที่	เสียงพากย์อังกฤษ	คำแปลขับไทย	ประเภทของคำภาษาสเปน				กลวิธีการแปล			
			คำทางวัฒนธรรม	คำเรียกเครือญาติ	คำเรียกขาน	คำแสดงปฏิเสธ/พันธ	ทับศัพท์	เอาความ	ละความ	ตรงตัว
1.41	papa	ปาปา		X			X			
2.24	and my <i>mama</i>	และมาม่าของหม		X			X			
3.22	<i>Mama</i> Imelda	มาม่าอิมเอลดา		X			X			
3.32	Día de los muertos	เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส	X				X			
3.37	<i>Mama</i> Coco	มาม่าโคโค		X			X			
3.4	<i>Hola</i> <i>mama</i> coco	หวัดดียะ มาม่าโคโค				X				X
3.4	<i>Hola</i> <i>mama</i> coco	หวัดดียะ มาม่าโคโค		X			X			
3.57	And the winner is <i>Luchadora</i> Coco	และผู้ชนะคือ ลูชาดอรา โคโค					X			

ตารางที่ 2 ตัวอย่างตารางจำแนกประเภทของคำศัพท์ภาษาสเปนและตารางการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำศัพท์ภาษาสเปน

3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงปริมาณคือการสำรวจความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยที่มีต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนแบบต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในบทบรรยายของภาพยนตร์เรื่องนี้พร้อมเหตุผลประกอบ เพื่อทราบแนวทางในการเลือกกลวิธีการแปลที่เป็นที่พึงพอใจของผู้ชมชาวไทยสำหรับคำแต่ละประเภท

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือผู้ที่เคยรับชมภาพยนตร์ และมีความรู้ภาษาสเปนตั้งแต่ไม่สามารถสื่อสารได้ไปจนถึงสื่อสารได้ปานกลางในระดับกลุ่มคำ วลี หรือเทียบเท่าภาษาระดับ A1 ตามกรอบการวัดระดับภาษาของสหภาพยุโรป (Common European Framework of Reference; CEFR) และต้องไม่เคยศึกษาหรือใช้ชีวิตในประเทศเม็กซิโกมาก่อน ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรแบบบังเอิญ (accidental sampling) กล่าวคือเป็นการเลือกจากการเจอเหตุการณ์เฉพาะหน้า หรือการปรากฏตัวของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์หรือตรงตามเกณฑ์ที่ผู้สำรวจต้องการพอดีแบบไม่มีการวางแผนล่วงหน้า โดยผู้วิจัยได้กระจายแบบสอบถามด้วยการเผยแพร่ผ่านทางเฟสบุ๊ค โปรแกรมแชทไลน์ของกลุ่มคนที่ผู้วิจัยรู้จักและให้ทำการส่งต่อ เมื่อได้ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดครบ 100 คนแล้วจึงปิดรับแบบสอบถามเพิ่ม โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ 100 คน โดยอ้างอิงจาก ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเนะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากประชากรมีมากกว่า 20,000 คนขึ้นไป ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่จะทำให้ผลการวิจัยมีความเชื่อถือคือ 100 (Yamane, 1973 อ้างใน วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2562) ตามตารางที่ 3

ขนาดประชากร (N)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละระดับความคลาดเคลื่อน (e)					
	±1%	±2%	±3%	±4%	±5%	±10%
500					222	83
1,000				385	286	91
1,500			638	441	316	94
2,000			714	476	333	95
2,500		1,250	769	500	345	96
3,000		1,364	811	517	353	97
3,500		1,458	843	530	359	97
4,000		1,538	870	541	364	98
4,500		1,067	891	549	367	98
5,000		1,667	909	556	370	98
6,000		1,765	938	566	375	98
7,000		1,842	959	574	378	99
8,000		1,905	976	580	381	99
9,000		1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,667	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000		2,381	1,087	617	397	100
100,000		2,439	1,099	621	398	100
∞		2,500	1,111	625	400	100

ตารางที่ 3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และ ความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ (Yamane, 1973 อ้างใน วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2562)

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก (ตัวอย่างแบบสอบถามแสดงในภาคผนวก ข) ส่วนแรกจะเป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ตอบเพื่อคัดกรองว่าผู้ตอบมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนด ส่วนที่สองจะเป็นส่วนที่ใช้ทดสอบความเข้าใจและสอบถามความพึงพอใจของผู้ตอบเกี่ยวกับคำแปลของคำภาษาสเปนในภาพยนตร์ที่ผู้วิจัยคัดเลือกมา ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประวัติการรับชมภาพยนตร์เรื่อง Coco ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตอบคำถามในแบบสอบถามในส่วนที่ 2 อายุ ความรู้พื้นฐานด้านภาษาสเปนและวัฒนธรรมเม็กซิกัน คำถามทั้งหมด 3 ข้อ ลักษณะเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบได้แก่

คำถามที่ 1 เคยรับชมภาพยนตร์เรื่อง Coco วัยอลวนวิญญูณอลเวงหรือไม่ เป็นการสอบถามเพื่อคัดกรองเฉพาะผู้ที่เคยรับชมภาพยนตร์มาก่อนแล้วเท่านั้นที่จะมีคุณสมบัติในการตอบคำถามในส่วนที่ 2 เนื่องจากหากผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยรับชมภาพยนตร์แล้วนั้นอาจจะไม่เข้าใจบริบทของบทบรรยายไทย และทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนได้

คำถามที่ 2 มีความรู้ภาษาสเปนอยู่ในระดับใด โดยให้เป็นตัวเลือกแบบ สเกลเชิงเส้นตั้งแต่ระดับ 1 ไม่สามารถสื่อสารได้ทั้งในระดับ คำ ประโยค บทสนทนา ถึง 5 สามารถสื่อสารได้ทั้งในระดับ คำ ประโยค และบทสนทนา เนื่องจากเกณฑ์ในการคัดเลือกคือต้องมีความรู้ภาษาสเปนไม่เกิน A1 ดังนั้นหากผู้ตอบแบบสอบถามประเมินทักษะตัวเองในระดับ 4-5 ก็มีความเป็นไปได้ว่าจะมีความรู้ในระดับที่เกิน A1 ผู้วิจัยจะตัดผู้ตอบรายนั้นออกจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อไม่ให้ผลวิจัยออกมาคลาดเคลื่อน

คำถามที่ 3 เคยใช้ชีวิตในประเทศเม็กซิโก รวมถึงเคยศึกษาเกี่ยวกับประเทศเม็กซิโกมาก่อนหรือไม่ เป็นคำถามเพื่อคัดกรองเฉพาะผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านวัฒนธรรมเม็กซิกันเท่านั้นที่จะสามารถตอบคำถามในส่วนที่ 2 ได้เนื่องจากหากกลุ่มตัวอย่างประชากรมีความรู้ด้านวัฒนธรรมเม็กซิกันแล้วนั้น จะทำให้รู้คำแปลที่เหมาะสม หรือเข้าใจความหมายของบทบรรยายนั้น ซึ่งทำให้ผลวิจัยออกจากไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

คำถามที่ 4 มีอายุอยู่ในช่วงใด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบอ้างอิงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

คำถามที่ 5 เคยรับชมภาพยนตร์ Coco วันอลวน วิญญูณอลเวง ในรูปแบบใด โดยให้ 4 ตัวเลือกคือ เสียงภาษาอังกฤษ บทบรรยายภาษาอังกฤษ (English soundtrack, English subtitle) เสียงภาษาอังกฤษ บทบรรยายภาษาไทย (English soundtrack, Thai subtitle) เสียงภาษาไทย บทบรรยายภาษาไทย (Thai soundtrack, Thai subtitle) และเสียงภาษาไทย บทบรรยายภาษาอังกฤษ (Thai soundtrack, English subtitle) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบอ้างอิง

ข. แบบสอบถามส่วนที่ 2

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นการวัดความเข้าใจและความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปล ผู้วิจัยจะต้องนำกรณีที่มาทำเป็นแบบสอบถาม ซึ่งจากการรวบรวมกรณีที่มาพบคำภาษาสเปนในเสียงบรรยายอังกฤษทั้งหมด 182 กรณี ดังนั้นหากผู้วิจัยนำทุกกรณีที่ทดสอบความเข้าใจและความพึงพอใจในบทแปลจะใช้เวลานานและเป็นการรบกวนเวลากลุ่มตัวอย่างมากเกินไป อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างล้าและเลือกตอบแบบเดา

ผู้วิจัยจึงเลือกตัวแทนคำแปลด้วยกลวิธีต่าง ๆ ของคำภาษาสเปนที่พบทุกประเภทมาใช้ทดสอบความเข้าใจและความพึงพอใจในแบบสอบถาม โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกดังต่อไปนี้

1. เลือกกลวิธีการแปลทั้ง 4 กลวิธีจากคำภาษาสเปนทั้ง 4 ประเภท คือ 4 กลวิธีจากคำเรียกขาน คำเรียกญาติ คำแสดงปฏิสัมพันธ์ คำทางวัฒนธรรม ประเภทละ 1 ตัวอย่างตามกลวิธีทั้ง 4 กลวิธีที่พบ
2. หากประเภทของคำภาษาสเปนนั้นไม่มีกลวิธีครบ 4 กลวิธี จะเลือกเฉพาะกลวิธีที่มีอยู่เท่านั้น เช่น คำทางวัฒนธรรม ที่ไม่มีกลวิธีการแปลแบบละความ ผู้วิจัยจึงเลือกเฉพาะตัวแทนคำที่ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ ตรงตัว และเอาความเท่านั้นมาใช้ในแบบสอบถาม
3. หากกลวิธีใดมีการใช้เพียงแค่กรณีเดียวสำหรับประเภทคำนั้นจะไม่นำมาทดสอบ เนื่องจากไม่ใช่กลวิธีหลักที่นักแปลเลือกใช้ในการแปลคำประเภทดังกล่าว เช่น คำแสดงปฏิสัมพันธ์ มีกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์และละความอย่างละหนึ่งกรณีเท่านั้น ผู้วิจัยจึงไม่เลือกกรณีที่ใช้สองกลวิธีนี้มาใช้ในแบบสอบถาม ดังนั้นในประเภทคำแสดงปฏิสัมพันธ์จึงปรากฏแค่กรณีคำแสดงปฏิสัมพันธ์ที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวกับเอาความเท่านั้น
4. นำกรณีตัวอย่างที่เหลือทั้งหมดใส่หมายเลขกำกับทุกกรณีและใช้วิธีการสุ่มผ่านเว็บไซต์ <https://random.thaiware.com/> และเลือกเพียงหนึ่งกรณี

จากเกณฑ์การคัดเลือกด้านบนจึงได้กรณีตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในแบบสอบถาม 11 กรณีดังนี้

คำเรียกขาน

- แปลเอาความ ต้นฉบับ I know your trick, *Mariachi*. what did he say to you?

บทแปล ฉันรู้แผนแก *ไอ้หนักดนตรี* เขาพูดอะไรกับหลาน

- แปลทับศัพท์ ต้นฉบับ It's a battle of the band, *amigo*

บทแปล มันคือการประชันวงดนตรี *อามีโก้*

- แปลตรงตัว ต้นฉบับ *Doña*, please ! I was just getting a shine

บทแปล *คุณผู้หญิง* ได้โปรด ผมแค่จ้ำเขาขัดรองเท้า

ในกรณีคำเรียกขานไม่ปรากฏกลวิธีการแปลแบบละความจึงไม่ปรากฏกรณีดังกล่าวในแบบสอบถาม

คำแสดงปฏิสัมพันธ์

- แปลตรงตัว ต้นฉบับ *Bienvenido a todos*
บทแปล ยินดีต้อนรับทุกคน
- แปลเอาความ ต้นฉบับ ¡Dante *cállate!* No Dante, stop it!
บทแปล ดานเต้ *อย่าสิ* ดานเต้ หยุดนะ!

ในกรณีแสดงปฏิสัมพันธ์นั้น ปรากฏกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์และกลวิธีการแปลแบบละความอย่างหนึ่งกรณี ผู้วิจัยจึงไม่นำมาใช้ในแบบสอบถาม

คำเรียกญาติ

- แปลเอาความ ต้นฉบับ So we call each other cousin or *tío* or whatever
บทแปล เราเลยนับญาติกัน เรียกกันแบบ *ลุงป้าหน้าอา*
- แปลทับศัพท์ ต้นฉบับ You know how *abuelita* feel about that plaza
บทแปล ลูกก็รู้ *อาบวลิต้า* ไม่ชอบจัตุรัสนั้น
- แปลละความ ต้นฉบับ we made all this food set out the things they loved in life, *mi hijo*
บทแปล เราทำอาหารให้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต

ในกรณีเรียกญาตินั้น ปรากฏกลวิธีการแปลแบบตรงตัวเพียงหนึ่งกรณี ผู้วิจัยจึงไม่นำมาใช้ในแบบสอบถาม

คำทางวัฒนธรรม

- แปลทับศัพท์ ต้นฉบับ I asked if you would like more *tamales*
บทแปล ยายถามว่าจะเติม *ทามาเล* อีกมั้ย

- แปลตรงตัว ต้นฉบับ We put these photos on the *ofrenda*, so the spirit can cross over

บทแปล เราตั้งรูปพวกท่านบน *หิ้งบูชา* นี้ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้

- แปลเอาความ ต้นฉบับ The *alebrijes* of this world can take any forms

บทแปล *สัตว์ในโลกความตาย* มีหลายรูปแบบ

ในกรณีทางวัฒนธรรมนั้น ไม่ปรากฏกลวิธีการแปลแบบละความ ผู้วิจัยจึงใช้คำประเภนี้เพียง 3 กลวิธี

เมื่อได้กรณีตัวอย่างทั้ง 11 กรณีแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงนำวิดีโอที่ตัดต่อกรณีละประมาณ 4-12 วินาที ที่ครอบคลุมทั้งบริบทในฉากที่ปรากฏคำภาษาสเปน อัฟโหลดบนเว็บไซต์ Youtube เพื่อนำลิงค์วิดีโอแต่ละกรณีใส่ในแบบสอบถามเป็นชุดคำถาม 1 ชุด รวม 11 ชุดคำถามโดยแต่ละชุดคำถามมี 3 ข้อโดยแบ่งเป็น

คำถามที่ 1 เพื่อวัดเข้าใจความหมายของคำภาษาสเปนที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาอังกฤษนั้นว่า แปลว่าอย่างไร ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างจะต้องชมคลิปวิดีโอและอ่านบทบรรยาย เพื่อตอบคำถามทดสอบความเข้าใจความหมายของคำภาษาสเปน โดยคำถามจะไม่ถามโดยตรงว่าคำภาษาสเปนคำนั้นแปลว่าอะไร เนื่องจากผู้ฟังอาจไม่มีทักษะการฟังภาษาอังกฤษดีมากพอที่จะทราบได้ว่ามีคำภาษาสเปนอยู่ในภาษาอังกฤษ แต่จะถามความเข้าใจตามบริบท เช่นในคลิปวิดีโอ ย่าของมิเกลพูดกับผู้ชายที่ยืนอยู่กับมิเกลว่า “I know your trick, mariachi.” ซึ่งบทบรรยายแปลว่า “ฉันรู้แผนแก ไอ้หนักดนตรี” ในแบบสอบถามจะถามว่า “คุณย่าเรียกผู้ชายอีกคนว่าอะไร” เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบอย่างเสรี คำถามจะไม่ชี้้นำคำตอบหรือทำให้ผู้ตอบคาดเดาคำตอบได้จากคำถามนั้น

คำถามที่ 2 เพื่อวัดกลวิธีการแปลที่ชอบมากที่สุด โดยผู้วิจัยจะนำคำแปลในบทบรรยายไทยในภาพยนตร์มาเป็นตัวเลือกหนึ่ง และนำเสนอตัวเลือกอีก 2 ข้อซึ่งใช้กลวิธีการแปลที่พบมากที่สุดในการแปลคำประเภนี้ นอกเหนือจากกลวิธีที่ใช้ในคำแปลในบทบรรยายไทย เช่น ผู้วิจัยพบว่าผู้แปลแปลคำเรียกขานโดยใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด ตามด้วยทับศัพท์ เอาความ และละความ หากกรณีทดสอบที่เป็นคำเรียกขานนั้นในบทบรรยายในภาพยนตร์แปลด้วยกลวิธีทับศัพท์ ผู้วิจัยจะสร้างตัวเลือกคำแปลที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวและเอาความมาให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาเลือกว่าชอบการแปลด้วยกลวิธีใดมากที่สุด

คำถามที่ 3 เป็นการขอความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามว่าเพราะเหตุใดจึงชอบกลวิธีการแปลตามคำตอบข้อ 2 เพื่อทราบความเห็น แนวคิด ของกลุ่มตัวอย่างต่อกลวิธีการแปลแต่ละประเภท ซึ่งคำถามนี้เป็นคำถามปลายเปิด ผู้ตอบสามารถพิมพ์คำตอบได้อิสระ

3.2.3 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอข้อมูล

ในงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ผลของแบบสอบถามและสรุปผลโดยแบ่งผลเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ก. จัดหมวดหมู่ของคำตอบจากคำถามที่ 1 ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ที่ทดสอบความเข้าใจคำภาษาสเปนเนื่องจากเป็นคำถามปลายเปิดทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามได้กว้าง ผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้มาจัดเป็น 3 กลุ่มได้แก่ 1) เข้าใจความหมายถูกต้อง 2) ไม่เข้าใจความหมายหรือเข้าใจความหมายผิด 3) จากคำตอบไม่สามารถระบุได้ว่าเข้าใจหรือไม่
- ข. ประมวลผลจากการวิเคราะห์ในข้อ ก. โดยการรวมทุกประเภทคำภาษาสเปนเข้าด้วยกัน เพื่อวิเคราะห์คำตอบในภาพรวมว่าผู้ชมชาวไทยเข้าใจคำภาษาสเปนทุกประเภทที่ปรากฏบนเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นสัดส่วนเท่าไร
- ค. หาค่าเฉลี่ยคำตอบจากคำถามที่ 2 ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ที่สอบถามกลวิธีการแปลที่พึงพอใจมากที่สุด โดยการรวมทุกจากด้วยกัน เพื่อวิเคราะห์คำตอบในภาพรวมว่าผู้ชมชาวไทยพึงพอใจกลวิธีแบบใดเป็นสัดส่วนเท่าไร
- ง. สรุปรวมเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจกลวิธีการแปลแต่ละกลวิธีจากคำถามที่ 3 ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ที่เป็นการสอบถามเหตุผลประกอบการเลือกกลวิธีนั้นๆ

การสรุปผลและนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยอธิบายผลการสำรวจที่พบเป็นสัดส่วนร้อยละต่างๆแทนค่ากลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นจะใช้แผนภูมิวงกลมประกอบแทนค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและแสดงสัดส่วนต่างๆ และสุดท้ายผู้วิจัยจะอธิบายผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแผนภูมิวงกลมในแต่ละสัดส่วนพร้อมเหตุผลประกอบ

บทที่ 4

สรุปผลและวิเคราะห์

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาศึกษาการแปลคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษในบทบรรยายภาษาไทยทั้ง 182 กรณี โดยแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการจำแนกประเภทของคำภาษาสเปนที่พบ กลวิธีการแปลที่พบ และปัจจัยในการเลือกกลวิธีการแปลนั้นๆ กับคำประเภทดังกล่าว ซึ่งตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 ของวิทยานิพนธ์ ส่วนที่สองเป็นการแสดงผลสำรวจเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้ชมชาวไทยต่อฉากในภาพยนตร์ที่เลือกมาตามประเภทของคำภาษาสเปนและกลวิธีการแปล ความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลแบบต่างๆ ในฉากในภาพยนตร์ที่เลือกมา ซึ่งตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ของวิทยานิพนธ์

4.1 กลวิธีการแปลคำภาษาสเปนและปัจจัยในการเลือกใช้กลวิธีการแปล

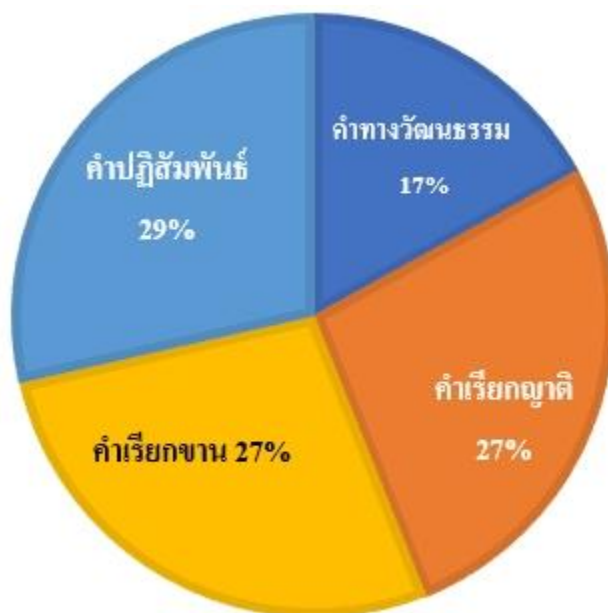
จากการรวบรวมฉากที่พบคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษในภาพยนตร์นั้น พบ 182 ครั้งที่ปรากฏคำภาษาสเปน ซึ่งรวมถึงคำเดี่ยว วลี กลุ่มคำและประโยค ผู้วิจัยจะจำแนกประเภทคำภาษาสเปนที่พบและระบุกลวิธีการแปลที่ใช้ในแต่ละกรณี รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ผู้แปลเลือกกลวิธีการแปล

4.1.1 คำภาษาสเปนที่ปรากฏในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษของภาพยนตร์เรื่อง Coco

สาเหตุที่ทำให้คำภาษาสเปนปรากฏในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษนั้น Robinson (2017: 1) ได้อ้างถึงบทสัมภาษณ์ผู้กำกับภาพยนตร์ Lee Unkrich ว่าจุดหมายในเรื่องการปนคำภาษาสเปนในภาพยนตร์นั้น เพราะภาพยนตร์มีเนื้อหาเป็นเรื่องที่เกิดในประเทศเม็กซิโกและตัวละครในภาพยนตร์ควรพูดภาษาสเปนทั้งหมด จึงอยากทำให้ภาพยนตร์มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ไม่ดูล้าสมัย แต่ในขณะเดียวกันก็อยากให้ดูออกมาเสมือนจริงและเป็นธรรมชาติที่สุด ดังนั้นเขาจึงพยายามแทรกคำภาษาสเปนทุกที่ที่สามารถเป็นไปได้ด้วยคำศัพท์ง่ายๆ ที่คนทั่วไปรู้เช่น *gracias* (ขอบคุณ) *hola* (สวัสดี) แต่สะท้อนออกมาให้ผู้ชมยังคงเข้าใจบริบทหรือเมื่อ *abuelita* (คุณยาย) เรียกมีเกลว่า *mi hijo* (ลูก) ซึ่งอาจจะไม่ใช่คำทั่วไปที่คนรู้จัก แต่สามารถเข้าใจบริบทได้ว่าคุณยายเรียกมีเกลด้วยความเอ็นดูจากในฉากที่มีการหยิกแก้มมีเกลเบาๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้กำกับภาพยนตร์เลือกใช้คำภาษาสเปนแทรกอยู่ในเสียงภาษาอังกฤษ

เมื่อจำแนกประเภทของคำภาษาสเปนที่พบในภาพยนตร์ทั้ง 182 ครั้งแล้ว พบคำแสดงปฏิสัมพันธ์ (interactional language) มากที่สุดจำนวน 52 ครั้ง คำเรียกขาน (address terms) ทั้งหมด 50 ครั้ง ซึ่งไม่รวมคำเรียกญาติ (kinship terms) ที่พบ 49 ครั้ง เนื่องจากในภาพยนตร์เรื่องนี้ปรากฏคำเรียกญาติหลายครั้ง

ผู้วิจัยจึงแยกประเภทคำดังกล่าวมาศึกษาต่างหาก และสุดท้ายปรากฏคำทางวัฒนธรรม (cultural words) 31 ครั้ง โดยสัดส่วนของประเภทคำทั้งหมดคิดเป็นร้อยละตามภาพที่ 1

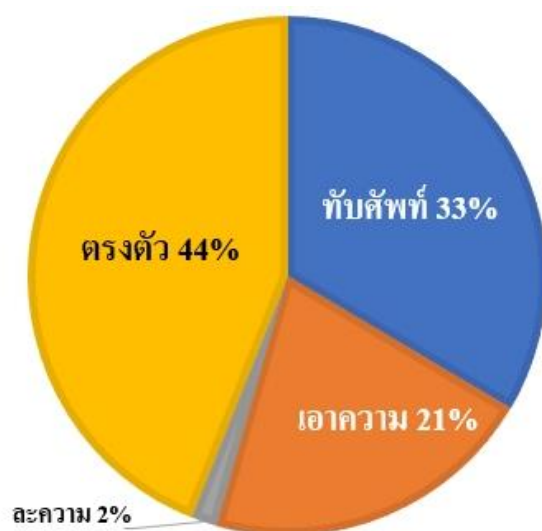
ภาพที่ 1 ประเภทคำภาษาสเปนที่พบ

จากการวิเคราะห์ประเภทคำภาษาสเปนที่พบบนนั้น พบว่าคำแสดงปฏิสัมพันธ์ คำเรียกขาน และคำเรียกเครือญาติ มีจำนวนสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตภาพยนตร์ เป็นประเทศที่มีความคุ้นเคยกับการปนภาษา (code mixing) ในหมู่คนที่มีเชื้อสายลาตินที่มีจำนวนมากกว่า 60 ล้านคนหรือร้อยละ 18 ของจำนวนประชากรในประเทศสหรัฐอเมริกา (Bustamante & Flores, 2019:1) การคงไว้ของคำทั้ง 4 ประเภทไว้ในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษซึ่งเป็นคำที่ใช้ในบทสนทนาในชีวิตประจำวันของกลุ่มคนเชื้อสายลาติน จึงเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตภาพยนตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกาเลือกนำมาใช้ในภาพยนตร์

4.1.2 กลวิธีการแปลที่พบในบทบรรยายภาษาไทยในภาพยนตร์เรื่อง Coco

จากการจำแนกจำนวนกลวิธีการแปลที่พบในแต่ละครั้ง จากจำนวน 182 ครั้ง พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุดจำนวน 80 ครั้งจาก 182 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 44 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้แปลเลือกที่จะแปลคำภาษาสเปนให้ตรงกับภาษาไทยเอาไว้เพื่อผู้ชมชาวไทยเข้าใจความหมายของคำภาษาสเปน ส่วนการทับศัพท์เป็นกลวิธีที่สองที่พบรองลงมาทั้งหมด 61 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33 เนื่องจากถูกใช้ในคำเรียกญาติซึ่งมีคำที่ออกเสียงลักษณะคล้ายคำในภาษาไทยหลายคำ หรือผู้แปลเลือกที่จะเก็บคำ

ภาษาสเปนหลายคำเอาไว้แบบไม่แปลแต่ใช้การทับศัพท์แทนเพื่อให้ผู้ชมชาวไทยได้รับความแปลกต่างจากการรับชมภาพยนตร์หรือตระหนักว่ากำลังชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาสเปนหรือวัฒนธรรมเม็กซิกันอยู่ ต่อมาคือกลวิธีการแปลแบบเอาความถูกใช้ 38 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21 เนื่องจากหากใช้การแปลแบบตรงตัวจะไม่ตรงกับสำนวนที่คนไทยคุ้นเคยเช่น ฉากที่คุณย่าพูดกับมาม่า Coco ที่ถามหาพ่อว่า “mamá cálmese, cálmese” ซึ่งคำว่า “cálmese” เป็นประโยคคำสั่งแปลว่าทำให้ตัวเองสงบ ซึ่งเป็นความหมายที่คนไทยไม่ใช่ในภาษาพูด ในบทบรรยายไทยจึงแปลแบบเอาความว่า “มาม่าใจเย็นๆนะ” และสุดท้ายกลวิธีแบบละความเป็นกลวิธีที่พบได้น้อยที่สุด เนื่องจากผู้แปลพยายามถ่ายทอดความหมายในต้นฉบับโดยไม่ละทิ้งไป และกรณีการละความที่พบไม่ได้ส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหาของผู้ชมชาวไทยเนื่องจากบทแปลมีใจความที่เพียงพอแล้ว เช่น ฉากที่คุณย่าพูดกับมิเกลว่า “we made all this food set out the things they loved in life, mi hijo” ซึ่งผู้แปลเห็นว่าการแปลว่า “เราทำอาหารให้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต” ทำให้คนไทยเข้าใจเนื้อหาครบถ้วน จึงไม่แปลคำว่า “mi hijo” ซึ่งหมายถึง ลูกชายของฉัน

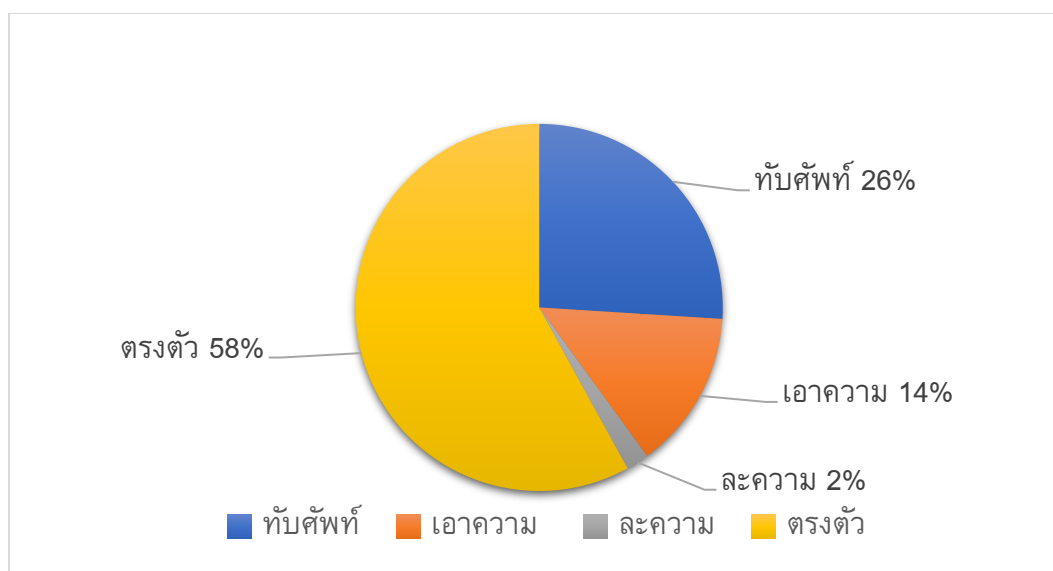
ภาพที่ 2 สัดส่วนกลวิธีการแปลที่พบในภาพยนตร์

4.1.3 ปัจจัยในการเลือกใช้กลวิธีการแปลคำภาษาสเปนแต่ละประเภท

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยและสาเหตุของการใช้กลวิธีการแปลต่างๆกับคำภาษาสเปนทุกประเภท โดยนำเสนอจำนวนครั้งที่พบในทุกประเภทของคำภาษาสเปน แต่จะเลือกวิเคราะห์กลวิธีการที่น่าสนใจโดยใช้เกณฑ์เลือกจากกลวิธีที่มากที่สุดในแต่ละประเภทคำภาษาสเปน หรือหากประเภทคำภาษาสเปนบางประเภทพบกลวิธีการแปลที่พบมีจำนวนเท่าๆกัน ก็จะนำมาอภิปรายทั้งหมด

4.1.3.1 การแปลคำเรียกขาน

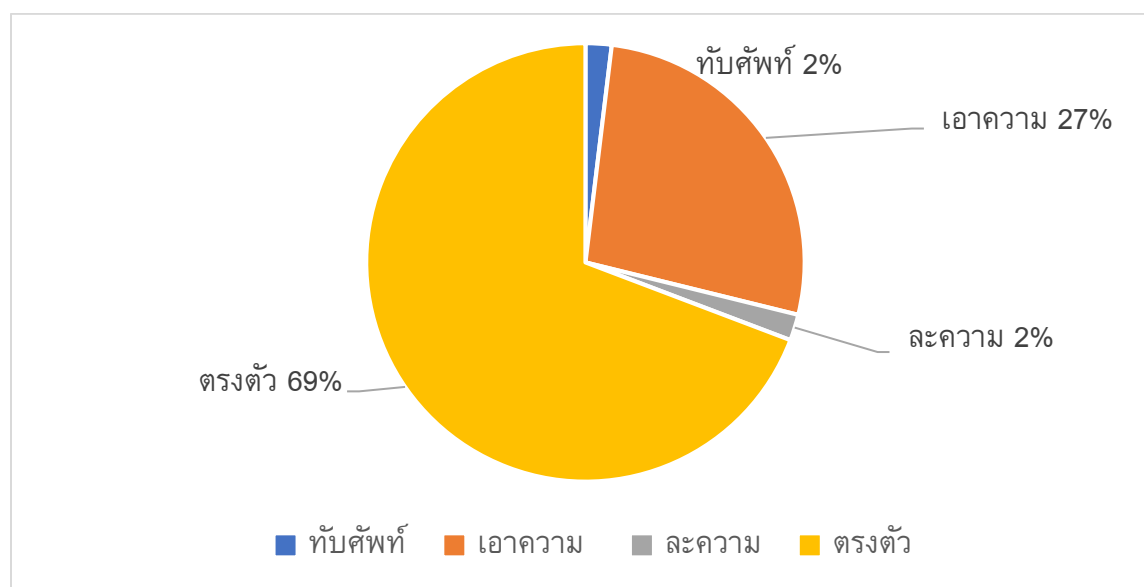
คำเรียกขานภาษาสเปน 50 ครั้งที่พบในภาพยนตร์เรื่อง Coco พบการเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด 29 ครั้ง กลวิธีทับศัพท์ 13 ครั้ง กลวิธีเอาความ 7 ครั้ง และกลวิธีละความ 1 ครั้ง ตามสัดส่วนในภาพที่ 3 ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลตรงตัวในการแปลคำเรียกขานมากที่สุด เนื่องจากคำเรียกขานเหล่านี้ในภาษาสเปนไม่เป็นที่รู้จักของคนไทย หากไม่แปลผู้ชมภาพยนตร์จะไม่เข้าใจ และถ้าหากผู้แปลสามารถหาคำในภาษาไทยมาแปลได้ตรงความหมายก็จะทำให้การแปลมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น หมวดหมู่คำที่แปลว่า เด็ก เด็กผู้ชาย เด็กน้อย ได้แก่ “chamaco, muchacho, chico, niño” ซึ่งมีเพียงประเทศสหรัฐอเมริกา และไม่กี่ประเทศที่สามารถเข้าใจคำเรียกขานเหล่านี้โดยไม่ต้องแปล นอกจากนี้พบการใช้กลวิธีทับศัพท์ในการแปลคำเรียกขาน ซึ่งเป็นคำเรียกขานที่บ่งบอกถึงสถานภาพ คือคำว่า “ซินญอร์” “ซินญอร์ร่า”

ภาพที่ 3 สัดส่วนกลวิธีการแปลที่พบในคำเรียกขาน

4.1.3.2 การแปลคำแสดงปฏิเสธ

คำแสดงปฏิเสธทั้ง 52 ครั้งนั้น ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุดถึง 36 ครั้ง กลวิธีเอาความ 14 ครั้ง และกลวิธีละความและทับศัพท์อย่างละ 1 ครั้ง ตามสัดส่วนในภาพที่ 4 เนื่องจากเป็นวลีหรือสำนวนภาษาสเปนที่หากไม่แปลตรงตัวจะทำให้ผู้ชมบทบรรยายไทยไม่เข้าใจบริบทของของภาพยนตร์หรือเข้าใจผิดเกี่ยวกับบริบทในฉากนั้นๆ เช่นคำขอบคุณ “gracias” ที่ผู้แปลต้องแปลได้เพียงความหมายเดี่ยวว่าขอบคุณ หรือคำทักทาย “hola” ที่หากไม่แปลตรงตัวว่า สวัสดี จะทำให้ผู้อ่านบทบรรยายคนไทยไม่เข้าใจว่าบทสนทนาดังกล่าวหมายถึงอะไร รวมถึงการที่ผู้กำกับภาพยนตร์เลือกใส่คำภาษาสเปนในระดับ คำวลี หรือรูปประโยคต่างๆนั้น ล้วนเป็นภาษาสเปนพื้นฐานที่คนอเมริกันรู้จัก แต่คำเหล่านั้นสำหรับคนไทยส่วนใหญ่ไม่รู้ ผู้แปลจึงต้องใช้การแปลแบบตรงตัวเพื่อเข้าใจว่าตัวละครที่เป็นผู้พูดกำลังขอร้องหรือสั่งอะไรกับตัวละครที่เป็นผู้ฟังอยู่

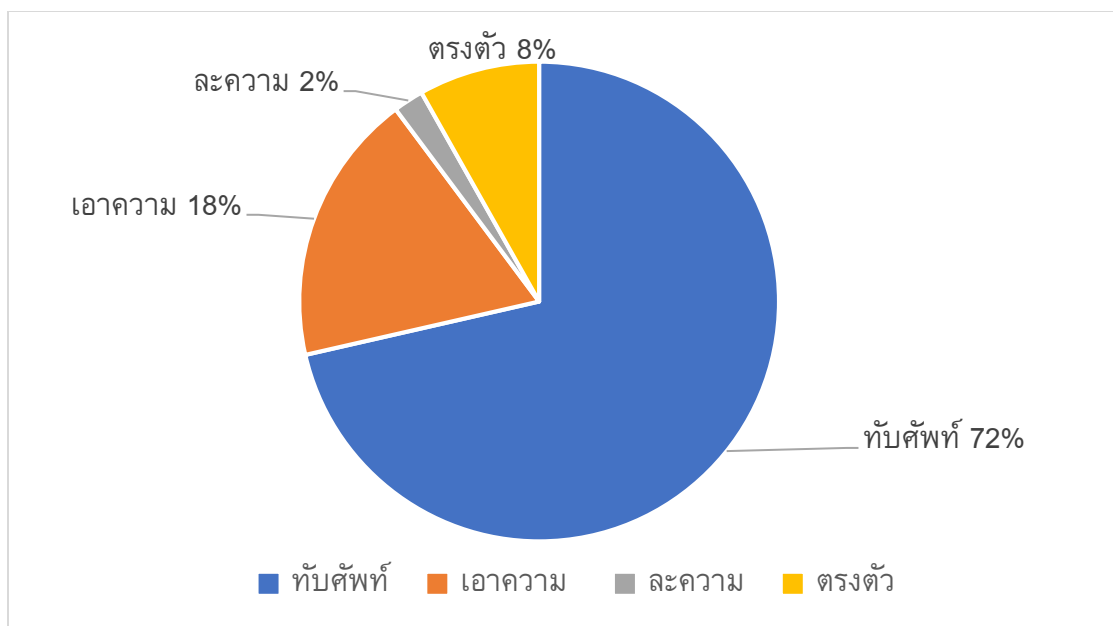
ภาพที่ 4 สัดส่วนกลวิธีการแปลที่พบในคำแสดงปฏิเสธ

4.1.3.3 การแปลคำเรียกเครือญาติ

ในภาพยนตร์เรื่อง Coco นั้นปรากฏคำเรียกเครือญาติ 49 ครั้ง ซึ่งมีการใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์มากที่สุด 35 ครั้ง กลวิธีการแปลแบบเอาความ 9 ครั้ง กลวิธีการแปลแบบตรงตัว 4 ครั้ง และกลวิธีละความ 1 ครั้ง ตามสัดส่วนในภาพที่ 5 เนื่องจากปรากฏการเรียกพ่อและแม่ในหลายครั้งในภาพยนตร์

ซึ่งวัฒนธรรมเม็กซิกันมีการเรียกพ่อและแม่คล้ายกับคำในภาษาไทย คือคำว่า mamá และ papá เนื่องจากเป็นคำยืมจากภาษาจีนแต้จิ๋วที่ใช้เรียกแทนพ่อแม่ในภาษาไทย (อมรชัย คหกิจโกศล, 2548: 21) คือคำว่า “ป๊า” ที่แปลว่า “พ่อ” และ “มาม่า” ที่แปลว่า “แม่” จากฉากที่ปรากฏคำเรียกเครือญาติทั้งหมด 49 ครั้งนั้น ปรากฏจำนวนคำเรียก mamá ทั้งหมด 15 ครั้งซึ่งความหมายตามบริบทในภาพยนตร์นั้น mamá มีหลายความหมาย ได้แก่ mamá ที่แปลว่า “แม่” หรือ madre ในภาษาสเปน พบจำนวน 6 ครั้ง ตามคำว่า “มาม่า” ในภาษาไทยซึ่งเป็นคำยืมจากภาษาจีน ดังนั้นผู้แปลจึงใช้การแปลแบบทับศัพท์ในบริบทดังกล่าวเพราะคนไทยสามารถเข้าใจได้ แต่ในขณะเดียวกัน ในภาพยนตร์ยังปรากฏคำว่า mamá ที่แปลว่า “เทียด” หรือ “เซียด” ซึ่งตรงกับคำภาษาสเปนว่า tatarabuena ทั้งหมด 4 ครั้ง ซึ่งเป็นฉากที่มิเกล (Miguel) ใช้เรียก อิมelda (Imelda) ซึ่งมีศักดิ์เป็นเทียดหรือเซียด แต่ผู้แปลเลือกกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์เช่นกัน นอกจากนี้ยังปรากฏการแปลคำว่า mamá ในบริบทที่แปลว่าทวด หรือ bisabuela ในภาษาสเปน ซึ่งมาจากบริบทที่มิเกล (Miguel) ใช้คำนี้เพื่อเรียก โคโค (Coco) ซึ่งมีศักดิ์เป็นทวดของมิเกล (Miguel)

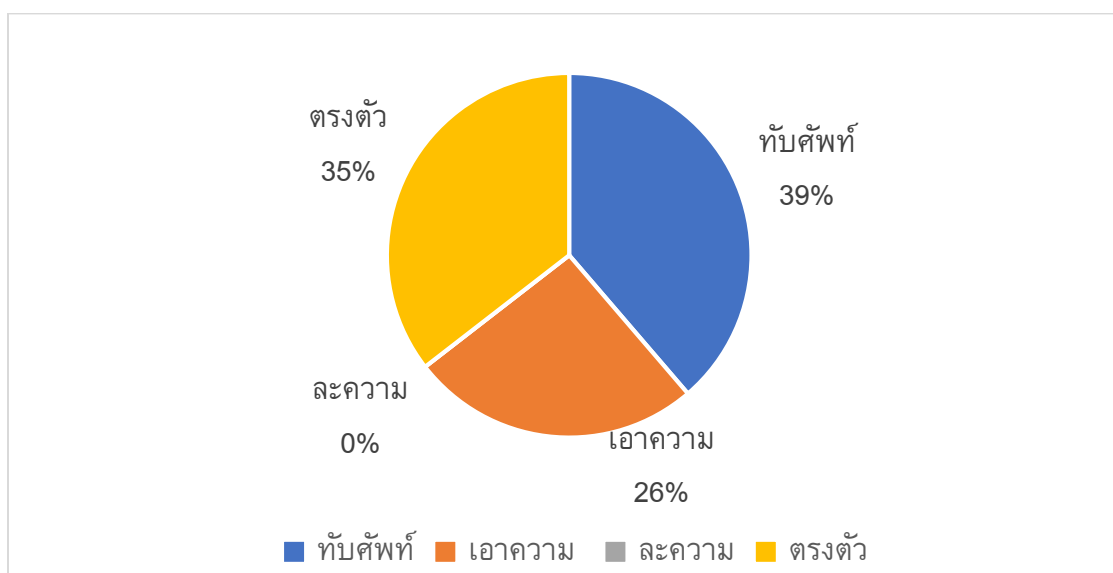
นอกจากกรณีการแปลคำว่า mamá แล้ว ยังปรากฏคำเรียกเครือญาติ papá ในลักษณะใกล้เคียงกัน 9 ครั้ง ซึ่งความหมายตามบริบทในภาพยนตร์นั้น papá สามารถแปลความหมายได้ 2 แบบ ได้แก่ papá ที่แปลว่า “เทียด” หรือ “เซียด” (tatarabuelo) ปรากฏ 6 ครั้ง ซึ่งเป็นฉากที่มิเกล (Miguel) เรียกเออร์เนสโต (Ernesto) ที่มิเกลเข้าใจผิดว่าเป็นเทียดของตน ซึ่งผู้แปลเลือกใช้วิธีการแปลแบบทับศัพท์ แต่มีฉากที่มีคำเรียกเครือญาติคำว่า papá ที่แปลว่า “พ่อ” หรือ padre ในภาษาสเปน ที่โคโค (Coco) ใช้เรียกพ่อของตนเอง ซึ่งเป็นความหมายแบบตรงตัว ซึ่งผู้แปลเลือกใช้วิธีการแปลแบบทับศัพท์ เนื่องจากคำว่า “ป๊า” ในภาษาไทย หรือที่ปรากฏในบทบรรยายภาษาไทยนั้น ผู้ชมชาวไทยสามารถเข้าใจได้ว่าหมายถึง “พ่อ” เนื่องจากเป็นคำยืมจากภาษาจีนแต้จิ๋วที่ใช้เรียกพ่อที่ออกเสียงใกล้เคียงกัน

ภาพที่ 5 สัดส่วนกลวิธีการแปลที่พบในคำเรียกเครือญาติ

4.1.3.4 การแปลคำทางวัฒนธรรม

ในภาพยนตร์เรื่อง Coco นั้นปรากฏคำทางวัฒนธรรม 31 ครั้ง ซึ่งมีการใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ 12 ครั้ง กลวิธีการแปลแบบตรงตัว 11 ครั้ง กลวิธีการแปลแบบเอาความ 8 ครั้งและไม่ปรากฏกลวิธีละความตามสัดส่วนในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 สัดส่วนกลวิธีการแปลที่พบในคำทางวัฒนธรรม

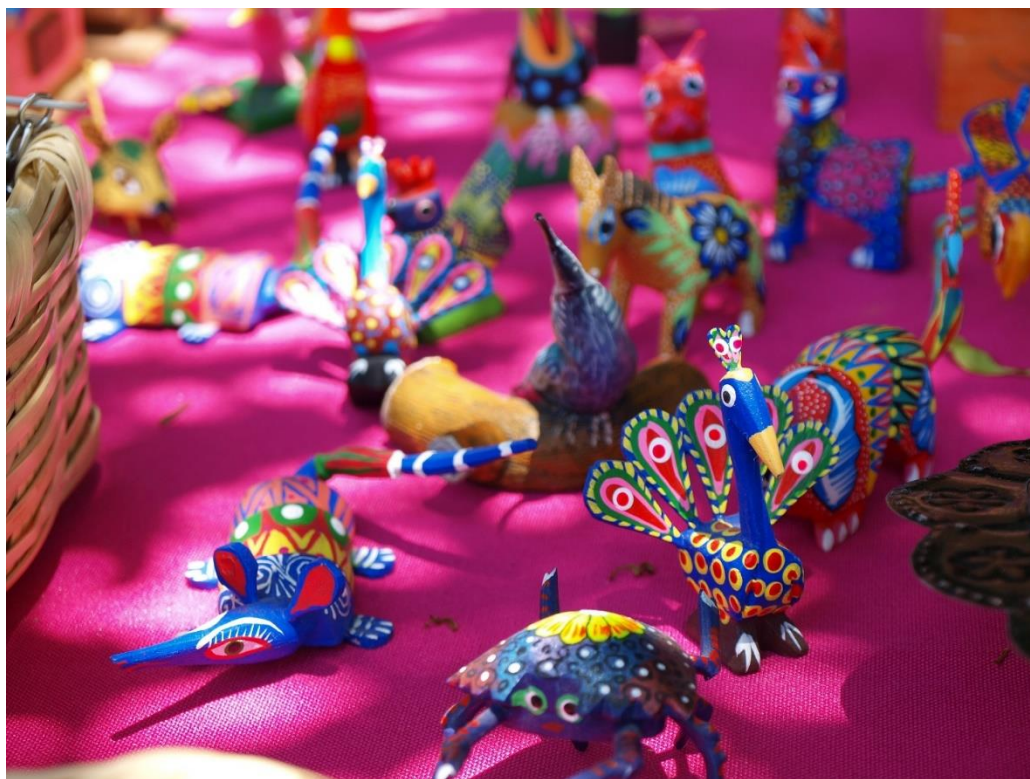
คำทางวัฒนธรรมภาษาสเปนในภาพยนตร์เรื่อง Coco ใช้กลวิธีการแบบทับศัพท์มากที่สุด 12 ครั้ง เช่นคำว่า “día de los muertos” หรือวันแห่งผู้วายชนม์ ซึ่งเป็นเทศกาลสำคัญในประเทศเม็กซิโก และเป็นโครงเรื่องหลักของภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลเช่นนี้เพื่อเป็นการรักษาองค์ประกอบของวัฒนธรรมดั้งเดิมทำให้ผู้ชมจดจำภาษาและรูปแบบการแปลดังกล่าว ส่วนกลวิธีการแปลแบบตรงตัวถูกพบ 11 ครั้ง คำที่ถูกใช้มากที่สุดในกลวิธีนี้คือคำว่า “ofrenda” ซึ่งในบทบรรยายไทยใช้คำว่า “หิ้งบูชา” เนื่องจากสิ่งที่เรียกว่า “ofrenda” ในภาษาสเปนนั้นสามารถเทียบเคียงได้กับหิ้งบูชาในวัฒนธรรมไทยมาก ดังตัวอย่างในภาพที่ 3

ภาพที่ 7 ภาพของ “ofrenda” หรือ “หิ้งบูชา” ในบทบรรยายไทย

กลวิธีการแปลแบบเอาความพบทั้งหมด 8 ครั้ง คำที่น่าสนใจคือคำว่า “alebrije” ประติมากรรมสัตว์ในโลกจินตนาการของชนพื้นเมืองของรัฐวาฮากา ประเทศเม็กซิโกที่มีลวดลายหลายสี (Chibnik, 2008: 1) ดังตัวอย่างในภาพที่ 8 ซึ่งพบคำนี้ 2 ครั้ง และใช้คำแปลว่า “สัตว์” เหมือนกันทั้ง 2 ครั้ง กล่าวคือในครั้งแรกแปลว่า “ใครเป็นเจ้าของสัตว์ชนิดนี้” และในอีกครั้งถูกแปลว่า “สัตว์ในโลกความตาย” เนื่องจากไม่สามารถหาคำทดแทนในภาษาไทยที่เหมาะสมกับการอธิบายสิ่งของนี้ที่มีมาจากวัฒนธรรมเม็กซิกันได้ และหากไม่แปล

เลยจะทำให้ผู้ชมไม่ทราบที่กำลังพูดถึงสิ่งใดอยู่ ดังตัวอย่างในภาพที่ 9 ซึ่งเป็นรูปของ “alebrije” ที่ปรากฏในฉากในภาพยนตร์

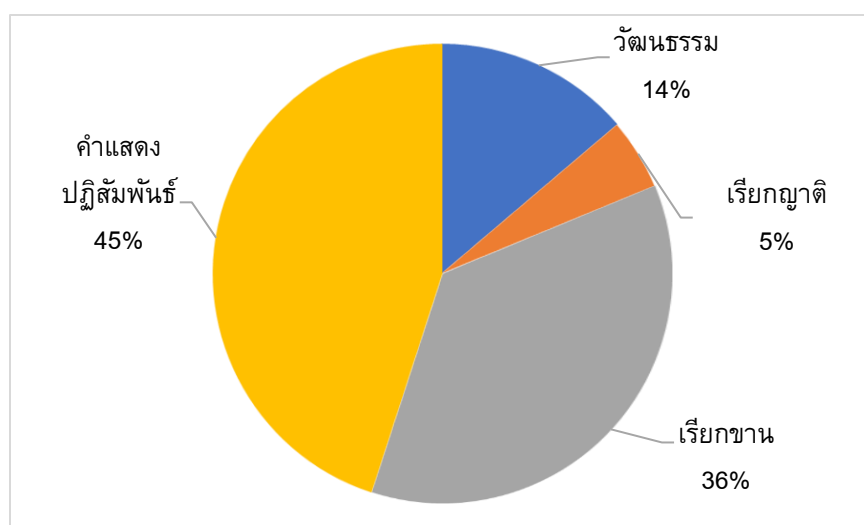

ภาพที่ 8 ภาพของ “alebrije” ในรัฐวาฮากา ประเทศเม็กซิโก

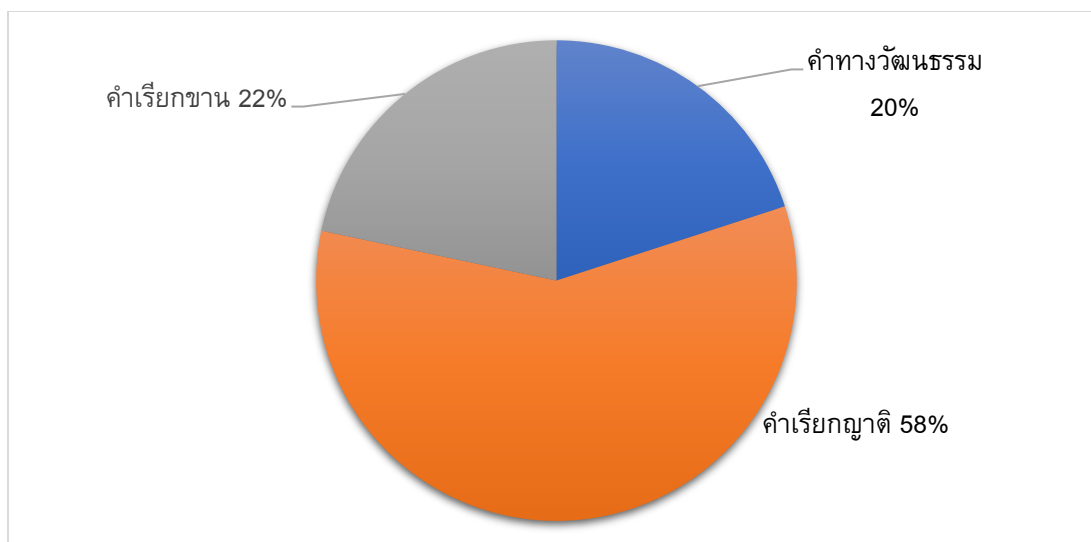
ภาพที่ 9 ภาพของ “alebrije” ในรัฐวาฮากา ประเทศเม็กซิโก

ผลการศึกษาดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงว่าคำแสดงปฏิเสธ คำเรียกญาติและคำเรียกขาน ถูกพบมากที่สุดในการสนทนา เนื่องจากความคุ้นชินของแนวคิดการปนภาษาสเปนในภาษาอังกฤษที่ส่วนใหญ่เป็นคำที่อยู่ในบทสนทนาเพื่อแสดงความเป็นอัตลักษณ์ทางภาษาศาสตร์ของกลุ่มคนละตินในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเรื่องปกติและเป็นที่ยอมรับได้ทั่วไปของผู้ชมชาวอเมริกา (Toribio, 2006: 90) ซึ่งคำแสดงปฏิเสธ คำเรียกญาติและคำเรียกขานเป็นประเภทคำที่ใช้ในการสนทนาในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว จึงพบคำภาษาสเปนแทรกอยู่ในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษมากที่สุด ส่วนกลวิธีการแปลที่พบมากที่สุดในการสนทนาเรื่องนี้คือการแปลแบบตรงตัวตามภาพที่ 10 แสดงสัดส่วนคำภาษาสเปนที่พบซึ่งการแปลแบบตรงตัวถูกใช้ในการแปลคำแสดงปฏิเสธและคำเรียกขานมากที่สุด เนื่องจากหากไม่แปลแล้ว จะทำให้ผู้ชมชาวไทยไม่เข้าใจสิ่งที่ตัวละครพูดหรือเข้าใจความหมายผิดไปจากวัตถุประสงค์หลักของบทสนทนานั้น

ภาพที่ 10 ประเภทคำภาษาสเปนใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว

ส่วนกลวิธีที่ใช้รองลงมาคือการทับศัพท์เนื่องจากปรากฏคำภาษาสเปนหลายคำที่ผู้ชมชาวไทยสามารถคาดเดาความหมายได้ คำนั้นเป็นที่รู้จักในหมู่คนไทยอยู่แล้ว หรือเป็นคำที่หากไม่แปลจะไม่กระทบกับบริบทหรือความเข้าใจของผู้ชมชาวไทย เช่นคำเรียกญาติที่มีสัดส่วนร้อยละ 58 จากคำว่า papá (ป๊า) mama (มาม่า) ดังภาพที่แสดงสัดส่วนภาพที่ 11

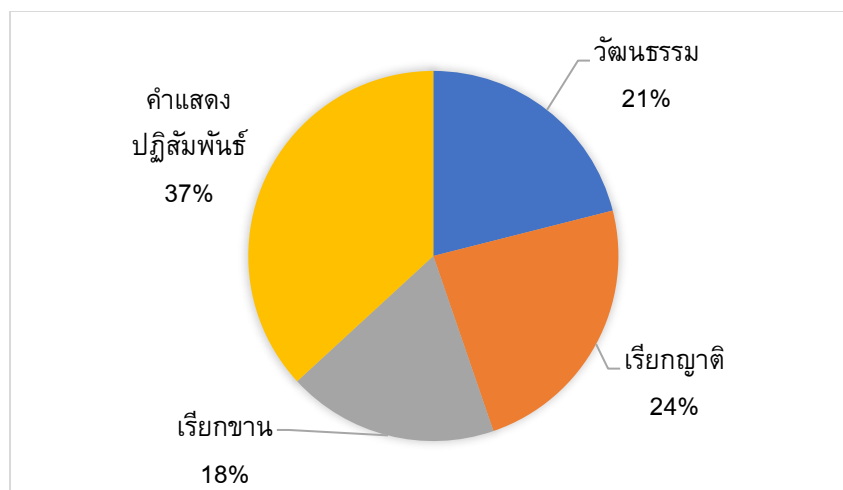
ภาพที่ 11 ประเภทคำภาษาสเปนที่ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์

ส่วนกลวิธีการแปลแบบเอาความปรากฏสัดส่วนคำแสดงปฏิสัมพันธ์มากที่สุดร้อยละ 37 ตามรูปภาพที่ 12 เนื่องจากคำแสดงปฏิสัมพันธ์นั้นมีความจำเป็นต้องแปลให้เข้าใจความหมายเพราะเป็นคำหรือสำนวนของภาษาพูด (colloquial) หากไม่มีคำแปลตรงตัวก็จะต้องอาศัยการแปลแบบเอาความเพื่อแปลให้เป็นสำนวนที่คนไทยใช้ทั่วไป เช่น

ต้นฉบับ Mama, *calmese, calmese*

บทแปล มาม่า ใจเย็นๆนะ ใจเย็นๆ

คำว่า *calmese* รูปคำสั่งจากกริยา v. *calmarse* ซึ่งแปลว่าทำให้ตัวเองสงบลง ซึ่งหากแปลว่า “มาม่า ทำตัวให้สงบสิ” อาจจะไม่เข้ากับบริบทการใช้ของคนไทยเท่าไรนัก ผู้แปลจึงใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความแทน

ภาพที่ 12 ประเภทคำภาษาสเปนที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความ

4.2 ความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปน

จากการกระจายแบบสอบถามโดยใช้วิธีการแบบสุ่มโดยกระจายผ่านเพจบนเฟสบุ๊ค และส่งต่อให้กลุ่มคนรู้จัก ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบคำถามทั้งหมด 116 คนและเมื่อใช้เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มประชากรตามข้อ 3.3.2 ก. แล้วนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เข้าเกณฑ์ทั้งหมด 102 คน ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่าง 100 คนตามลำดับก่อนหลังการตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีอายุระหว่าง 14 – 40 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามนี้สามารถจำแนกได้ 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่มีช่วงอายุ 14 – 23 ปีคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19 และกลุ่มคนทำงานที่มีช่วงอายุ 24–39 ปีคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81 เกณฑ์ต่อมาคือกลุ่มตัวอย่างทุกคนต้องเคยรับชมภาพยนตร์เรื่อง Coco มาก่อน และมีความรู้ภาษาสเปนตั้งแต่ระดับที่ 1 คือ ไม่สามารถสื่อสารได้ทั้งในระดับ คำ ประโยค บทสนทนา ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับนี้มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 70 ต่อมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ภาษาสเปนระดับ 2 คือสามารถสื่อสารได้บ้างในระดับคำหรือวลีคิดเป็นร้อยละ 21 และกลุ่มสุดท้ายคืออยู่ในระดับที่ 3 คือสามารถสื่อสารได้ปานกลางระดับ คำ ประโยคสั้นคิดเป็นร้อยละ 9 และเกณฑ์ข้อสุดท้ายคือกลุ่มตัวอย่างทุกคนต้องไม่เคยใช้ชีวิตในประเทศเม็กซิโก รวมถึงไม่เคยศึกษาเกี่ยวกับประเทศเม็กซิโกมาก่อน ซึ่งสามารถแทนสัดส่วนร้อยละ 100 โดยกลุ่มตัวอย่างต้องรับชมตัวอย่างภาพยนตร์ทั้งหมด 11 จาก แต่ละฉากมีคำถาม 3 คำถามที่เป็นการทดสอบความเข้าใจคำภาษาสเปนในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษ ความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลแบบใดในกลวิธีทางเลือกอีก 2 ตัวเลือก และคำถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อแนวคิดในการเลือกกลวิธีการแปลนั้น จากนั้น

จึงสรุปผลและวิเคราะห์ออกมาเป็น 4 ส่วนตามประเภทของคำภาษาสเปนที่พบทั้ง 4 ประเภท โดยแต่ละประเภทจะนำเสนอตามกลวิธีการแปลที่นำมาวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างของแบบสอบถามและสรุปผลภาพรวมดังนี้

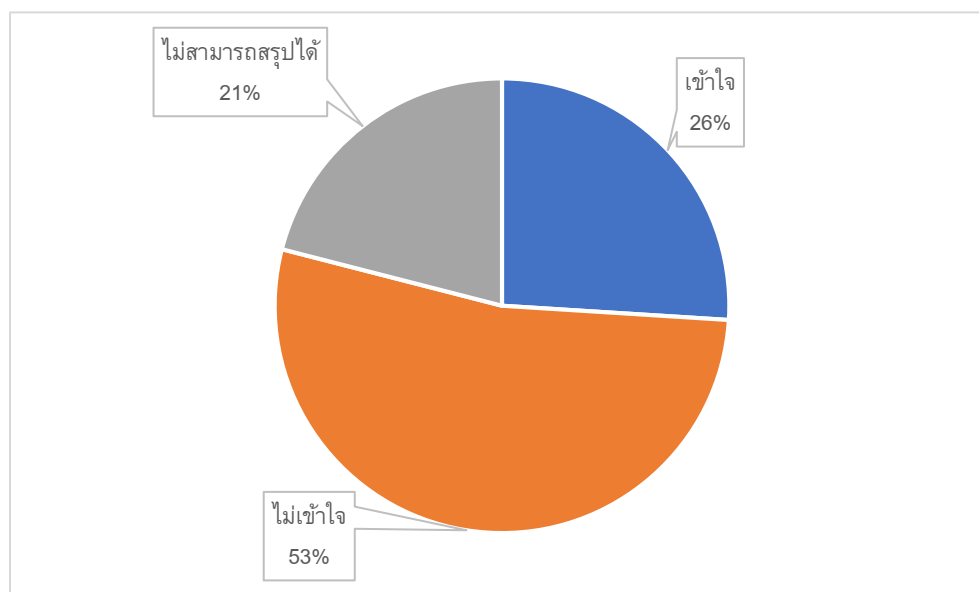
4.2.1 การแปลคำเรียกขาน

ก. (ฉากที่ 1) คำเรียกขานที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความ

ต้นฉบับ I know your trick, *mariachi*. What did he say to you?

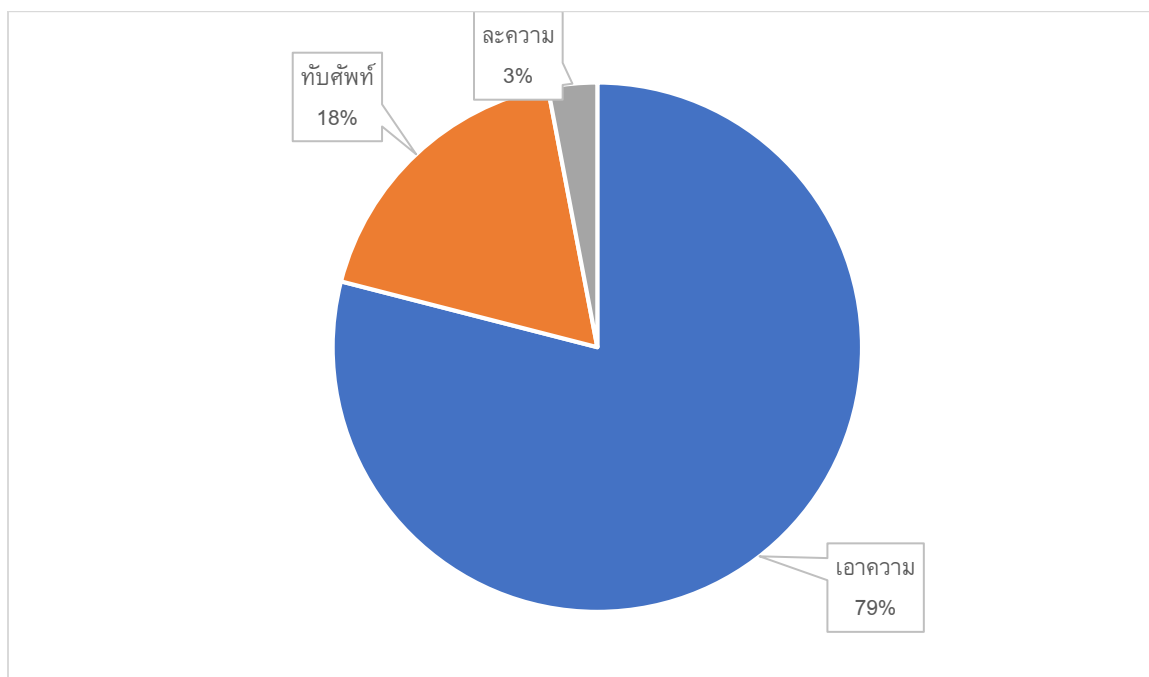
คำแปล ฉันรู้แผนแก *ไอ้นักดนตรี* เขาพูดอะไรกับหลาน

จากคำถามว่า คุณยายเรียกผู้ชายอีกคนว่าอะไร ผลสำรวจปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 53 เข้าใจผิดว่า *mariachi* หมายถึง นักตัมตุน นักมายากล หรือเป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 แต่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 26 เข้าใจว่า *mariachi* คือ ไอ้นักดนตรีตามต้นฉบับบทบรรยายไทย และร้อยละ 21 ไม่สามารถสรุปได้ว่าเข้าใจหรือไม่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวตอบแค่คำตอบว่า *mariachi* หรือ มาริอาชิ คิดเป็นสัดส่วนตามภาพที่ 13

ภาพที่ 13 สัดส่วนความเข้าใจคำเรียกขานที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความของกลุ่มตัวอย่าง

คำถามต่อมาคือชอบการแปลแบบใดมากที่สุดนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 79 ซึ่งชอบกลวิธีการแปลแบบเอาความตามบทบรรยายไทยในภาพยนตร์ด้วยเหตุผลที่แบ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจคือมีประชากรที่ชอบกลวิธีแบบนี้เพราะรู้สึกว่าการแปลได้ครบถ้วนและเข้าใจง่าย เหมาะสมกับบริบทและเหตุการณ์เนื่องจากต้องการสื่อว่าคุณยายเกลียดดนตรีมากจึงเรียกว่า “ไอ้” ซึ่งหากใช้คำว่า *Mariachi* อาจจะไม่สื่อถึงอารมณ์ที่รู้สึกโกรธของคุณยายได้ กลุ่มตัวอย่างอีกหนึ่งกลุ่มให้ความเหตุผลว่ารู้จักและเข้าใจว่า *Mariachi* คืออะไรจึงคิดว่าหากใช้วิธีการแปลแบบทับศัพท์จะทำให้ผู้ชมชาวไทยเข้าใจผิดหรืออาจไม่เข้าใจความหมายเลย กลวิธีการแปลแบบเอาความจึงเหมาะสำหรับคนไม่รู้ภาษาสเปนหรือวัฒนธรรมเม็กซิกัน และกลุ่มตัวอย่างสุดท้ายที่ไม่เข้าใจว่า *Mariachi* คืออะไร จึงเลือกกลวิธีการแปลแบบเอาความแทนการทับศัพท์และซึ่งมีการอธิบายความหมายสำหรับคนที่ไม่รู้จักคำว่า *Mariachi* เนื่องจาก *Mariachi* เป็นนักดนตรีในวงดนตรีพื้นเมืองแบบเม็กซิโก การแปลว่านักดนตรีเป็นการแปลแบบสันโดษไม่ต้องขยายความได้ใกล้เคียงที่สุด และสุดท้ายมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 18 ให้ความเห็นว่าชอบกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ “ฉันรู้แผนแก มาริอาซี เขาพูดอะไรกับหลาน” มากที่สุดเนื่องจากเป็นคำเฉพาะในภาษาสเปนในการเรียกบุคคลนั้นตามวัฒนธรรมของภาพยนตร์ที่สร้าง และดูเป็นธรรมชาติ เข้าใจง่าย ไม่มีคำหยาบ (คำว่า “ไอ้” ในกลวิธีการแปลแบบเอาความ) และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 3 ชอบกลวิธีแบบละความ “ฉันรู้แผนแก เขาพูดอะไรกับหลาน” เนื่องจากหากไม่แปลความรวมของทั้งประโยคก็ยังเป็นที่เข้าใจอยู่ ตามสัดส่วนในภาพที่ 14

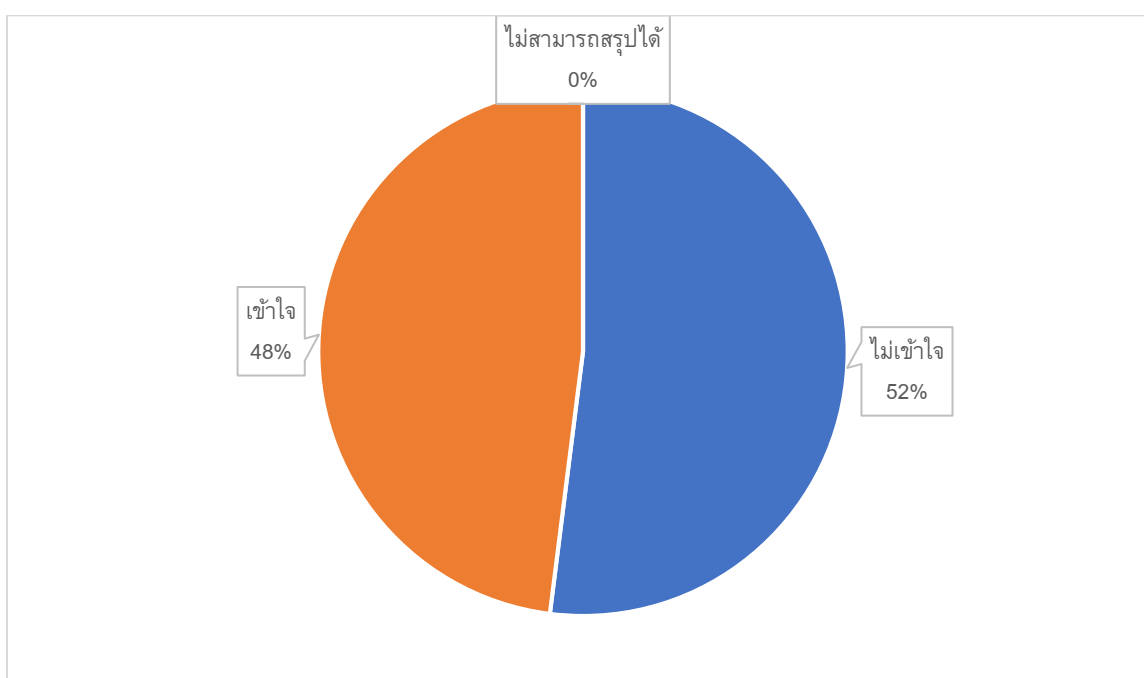
ภาพที่ 14 ความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำเรียกขานของกลุ่มตัวอย่าง

ข. (จากที่ 2) คำเรียกขานที่ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์

ต้นฉบับ It's a battle of the band, *amigo*.

คำแปล มันคือการประชันวงดนตรี *อามิโก้*

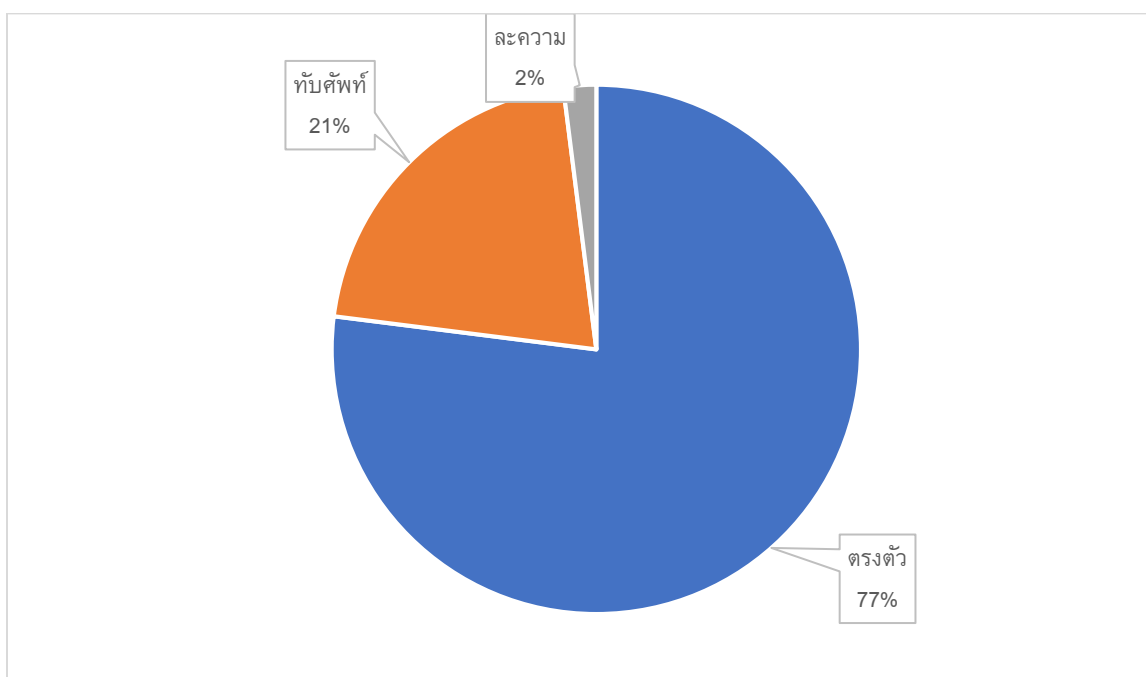
จากคำถามที่ว่าท่านเข้าใจว่าคำว่า *amigo* แปลว่าอะไรนั้น ผลสำรวจปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48 หรือเกือบครึ่งหนึ่งเข้าใจถูกต้องว่าแปลว่าเพื่อนหรือมิตรสหาย แต่ร้อยละ 52 ไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ทราบความหมาย หรือตอบว่า *amigo* แปลว่า ทุกคน ทุกท่าน ผู้ชม เนื่องจากในฉากนี้เป็นฉากการประกวดวงดนตรีที่พิธีกรออกมากล่าวต้อนรับกับผู้เข้าชม หรือตอบว่า *amigo* เป็นชื่อวงดนตรี ชื่อคน และอื่นๆ ตามสัดส่วนในภาพที่ 15

ภาพที่ 15 สัดส่วนความเข้าใจคำเรียกขานที่ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ของกลุ่มตัวอย่าง

คำถามต่อมาคือชอบการแปลแบบใดมากที่สุดนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 77 ชื่นชอบกลวิธีการแปลแบบตรงตัว “มันคือการประชันวงดนตรี สหายทั้งหลาย” เพราะหากไม่รู้ภาษาสเปนแล้วนั้นจะไม่เข้าใจ

ความหมายที่ต้องการสื่อ กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจึงต้องการความหมายที่ครบถ้วน ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 21 ชอบกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ตามต้นฉบับบทบรรยายไทยเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเข้าใจและรู้จักความหมายของคำนี้และให้ความเห็นว่าเป็นคำที่ค่อนข้างเป็นที่แพร่หลาย ดูเข้าถึงตัวละครและสื่ออารมณ์ความเป็นภาพยนตร์เม็กซิโกมากกว่าเหมือนต้นฉบับเสียงภาษาอังกฤษ และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 2 ชอบกลวิธีการแปลแบบละความ “มันคือการประชันวงดนตรี” เนื่องจากให้เหตุผลว่าประโยคดังกล่าวสามารถเข้าใจได้แม้ไม่ได้อธิบายเพิ่ม และไม่จำเป็นต้องแปลทุกคำ ตามสัดส่วนในภาพที่ 16

ภาพที่ 16 ความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำเรียกขานของกลุ่มตัวอย่าง

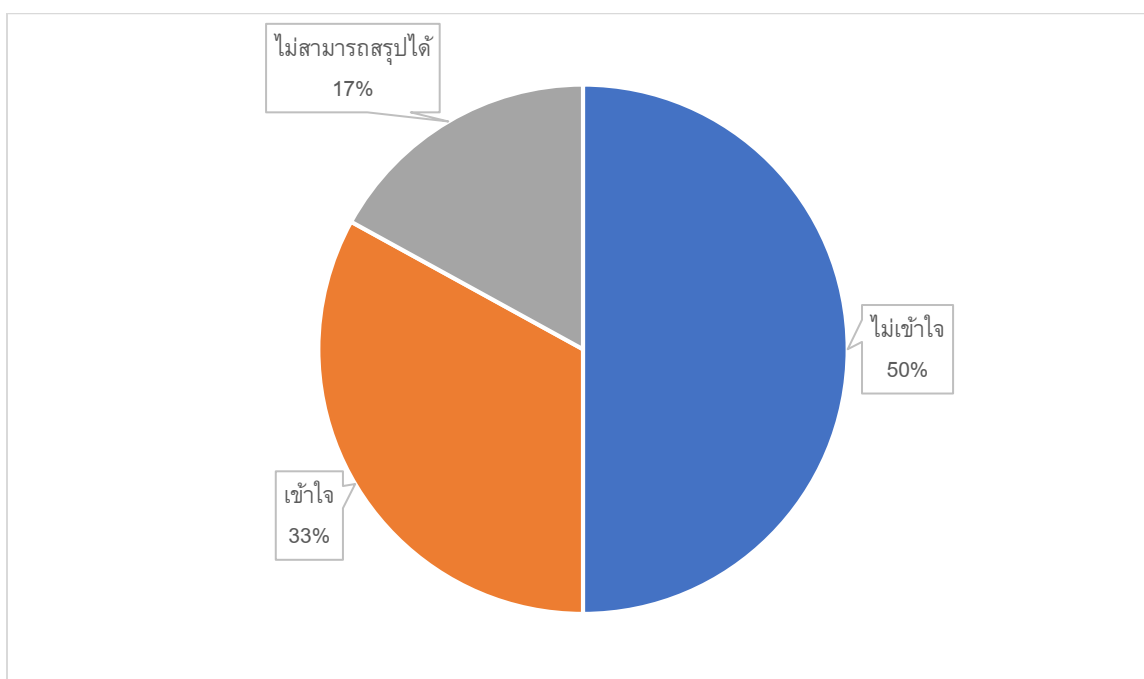
ค. (จากที่ 3) คำเรียกขานที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว

ต้นฉบับ *Doña*, please ! I was just getting a shine.

คำแปล **คุณผู้หญิง** ได้โปรด ผมแค่จ้ำเขาขัดรองเท้า

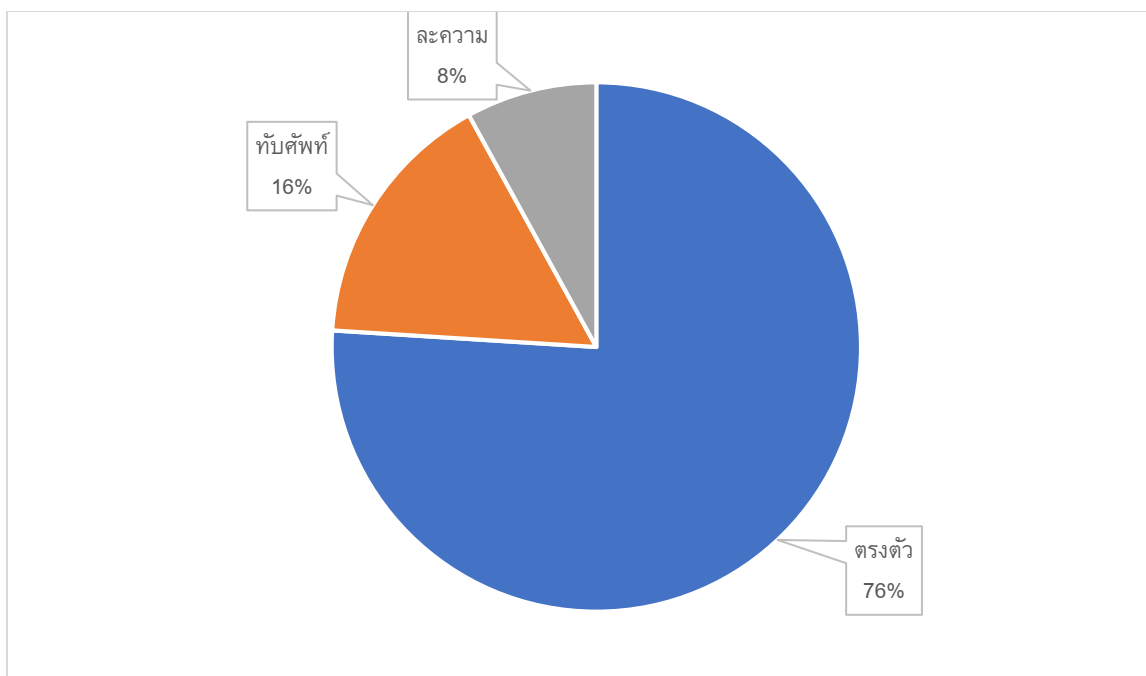
จากคำถามที่ว่าผู้ชายเรียกคุณยายที่เขาพูดด้วยว่าอะไร กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ไม่เข้าใจเนื่องจากตอบความหมายเป็นอื่นเช่น การขัดรองเท้า หรือ ถอดเสียงผิดเป็น *sonja*, *ตanya* เป็นต้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 33 เข้าใจถูกต้องว่าหมายถึงคุณผู้หญิงตามบทบรรยายภาษาไทย และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17 ไม่

สามารถสรุปได้ว่าเข้าใจหรือไม่ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวฟังและถอดเสียงได้ว่าเป็นคำว่า *Doña* หรือ ดอนญาเท่านั้น ตามสัดส่วนในภาพที่ 17

ภาพที่ 17 สัดส่วนความเข้าใจคำเรียกขานที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจความพึงพอใจของฉากรู้พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 76 ชอบกลวิธีการแปลแบบตรงตัวตามต้นฉบับบทบรรยายไทย เนื่องจากการแปลดังกล่าวทำให้ทราบว่าผู้พูดพูดอยู่กับใครและแสดงบริบทถึงความรู้สึก เข้าใจง่ายไม่ต้องตีความ ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 16 ซึ่งชอบกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ “ดอนญา ได้โปรด ผมแค่จ้ำเขาชัดเจนแท้” โดยให้ความเห็นว่าคำที่เป็นประธานหรือใช้เรียกบุคคล ไม่ควรแปลเพื่อคงเสน่ห์และเอกลักษณ์ของภาษาต้นทางไว้ ให้คนไทยทราบว่าในภาษาสเปนมีการเรียกผู้หญิงแบบสุภาพ และให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติมากกว่า และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 8 ที่ชื่นชอบวิธีการละความ “ได้โปรดเถอะ ผมแค่จ้ำเขาชัดเจนแท้” โดยให้ความเห็นว่าได้ใจความ รวดเร็วและเข้าใจง่ายมากกว่า ตามสัดส่วนในภาพที่ 18

ภาพที่ 18 ความพึงพอใจกลวิธีการเปลี่ยนคำเรียกขานของกลุ่มตัวอย่าง

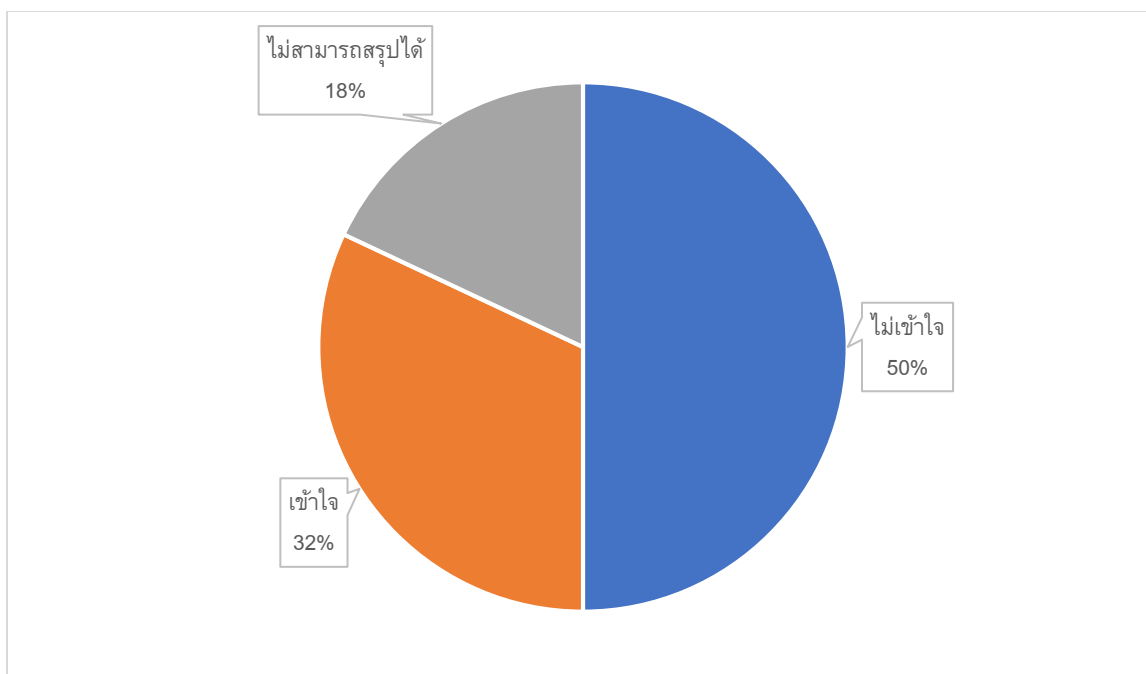
4.2.2 การแปลคำแสดงปฏิสัมพันธ์

ก. (จากที่ 4) คำแสดงปฏิสัมพันธ์ที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว

ต้นฉบับ *Bienvenido a todos.*

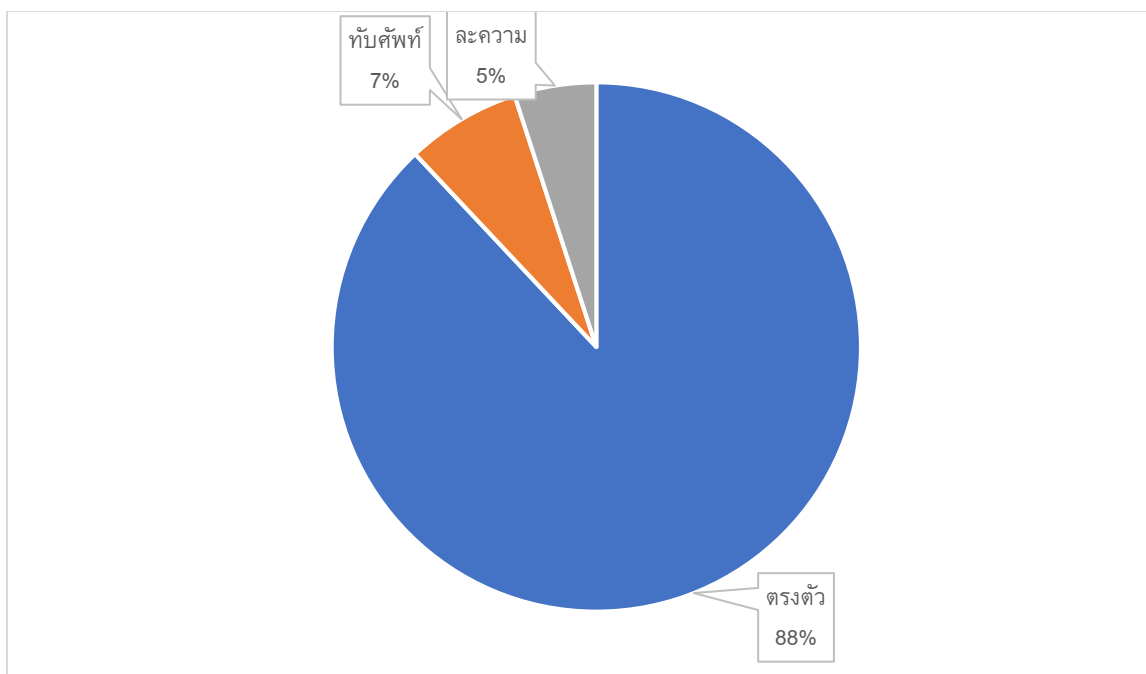
คำแปล ยินดีต้อนรับทุกคน

จากคำถามที่ว่าพิธีกรกล่าวกับผู้ชมว่าอะไรนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ไม่เข้าใจเนื่องจากฟังไม่ทันหรือตอบว่าแปลว่าสวัสดิ ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32 เข้าใจถูกต้องว่าแปลว่ายินดีต้อนรับ หรือยินดีต้อนรับทุกคนตามบริบทและบทบรรยายไทย แต่มีกลุ่มประชากรร้อยละ 18 ที่ไม่แน่ใจว่าเข้าใจถูกต้องหรือไม่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวฟังและถอดเสียงเป็นวลี *Bienvenido a todos* ได้ถูกต้องแต่ไม่ได้ระบุว่าเข้าใจความหมายว่าอะไร ตามสัดส่วนในภาพที่ 19

ภาพที่ 19 สัดส่วนความเข้าใจคำแสดงปฏิสัมพันธ์ที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88 เลือกกลวิธีการแปลแบบตรงตัว เนื่องจากตรงความหมายและเข้าใจง่ายมากที่สุด มีความถูกต้องชัดเจน ตรงกับบริบท มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 7 ชอบกลวิธีแบบทับศัพท์ “เบี่ยนเบนินโต้ ทุกคน” โดยให้เห็นผลว่าถ้าอิงจากการที่ภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดความเม็กซิกันแล้วนั้น การใช้คำทับศัพท์ในการทักทายจะดูลึกซึ้งกว่าใช้คำไทย และสุดท้ายคือกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ที่ชอบกลวิธีการแปลแบบเอาความ “สวัสดีค่ะ ทุกคน” โดยให้ความเห็นว่าในบริบทที่เป็นฉากพิธีกรขึ้นเวทีกล่าวต้อนรับกับผู้ชมนั้นในบริบทสังคมไทยควรเริ่มที่การกล่าวทักทายก่อนถึงแม้จะมีความใกล้เคียงกับการกล่าวยินดีต้อนรับ แต่การกล่าวสวัสดีเข้าใจง่ายกว่าไม่ต้องขยายความและเป็นคำภาษาสเปนที่เข้าใจยากกว่าคำอื่นจึงควรแปลให้คนไทยเข้าใจ ตามสัดส่วนในภาพที่ 20

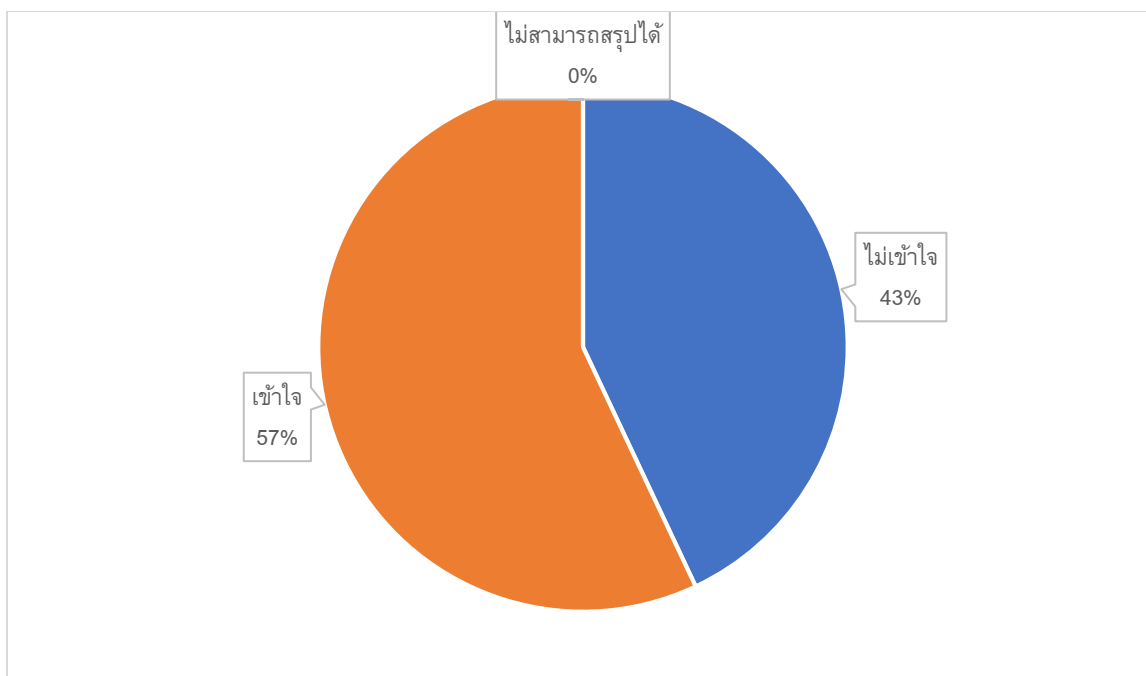
ภาพที่ 20 ความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำแสดงปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ข. (จากที่ 5) คำแสดงปฏิสัมพันธ์ที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความ

ต้นฉบับ ¡Dante *cállate!*

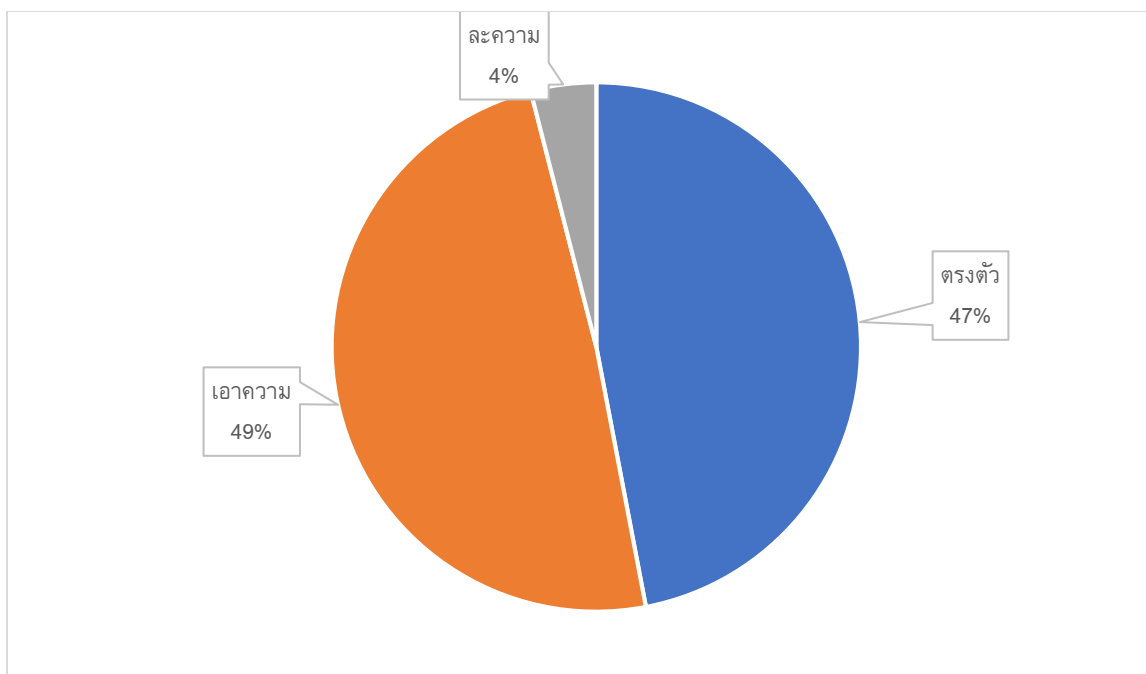
คำแปล ดานเต้ อย่าสิ

จากคำถามที่ว่าท่านเข้าใจว่ามีเกลง์ดานเต้ให้ทำอะไรนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 57 เข้าใจถูกต้องตามความหมายของคำภาษาสเปนคำนี้โดยแบ่งเป็น เข้าใจว่าเป็นการสั่งให้หยุดตามกลวิธีการแปลแบบเอาความ หรือเข้าใจว่าหมายถึงการสั่งให้หยุดเห่าหรือเงียบตามกลวิธีการแปลแบบตรงตัว และมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43 ที่ไม่ทราบความหมาย หรือเข้าใจผิดคิดว่าเป็นคำสั่งที่มีเกลง์ดานเต้ให้เลิกกัฒขาทางงงตามบริบทในฉาก ตามสัดส่วนในภาพที่ 21

ภาพที่ 21 สัดส่วนความเข้าใจคำแสดงปฏิสัมพันธ์ที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49 ซึ่งชอบการแปลแบบเอาความตามต้นฉบับบรรยายไทยในภาพยนตร์มากกว่าเพราะเข้ากับสถานการณ์กับสิ่งที่มีเกสต้องการจะสื่อและครอบคลุมทุกบริบทเช่น ห้ามไม่ให้เดินตาม ห้ามไม่ให้หา หรือห้ามไม่ให้มาอยู่กับมิเกล และเป็นการแปลดูเป็นธรรมชาติ ใช้จริงในบริบทประจำวัน แต่ในขณะเดียวกันกลวิธีการแปลแบบตรงตัว “ดานเต้ เจียบนะ!” นั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47 ให้ความเห็นว่าตรงกับบริบทในภาพยนตร์มากกว่าเนื่องจากดานเต้กำลังหาอยู่ มิเกลกำลังหลบจากผู้คน จึงสั่งให้ดานเต้เจียบ สื่อความหมายชัดเจนกว่าการใช้คำว่า “อย่าสิ” ที่ปรากฏในต้นฉบับที่ดูกว้างไป คนสามารถตีความว่าห้ามทำอะไรได้หลายรูปแบบ และมีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 4 ที่ชอบกลวิธีการแปลแบบละความ “ดานเต้ !” เพราะรู้สึกว่าจะซับซ้อนกว่าและสามารถเข้าใจได้จากบริบทในภาพยนตร์ ตามสัดส่วนในภาพที่ 22

ภาพที่ 22 ความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำแสดงปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

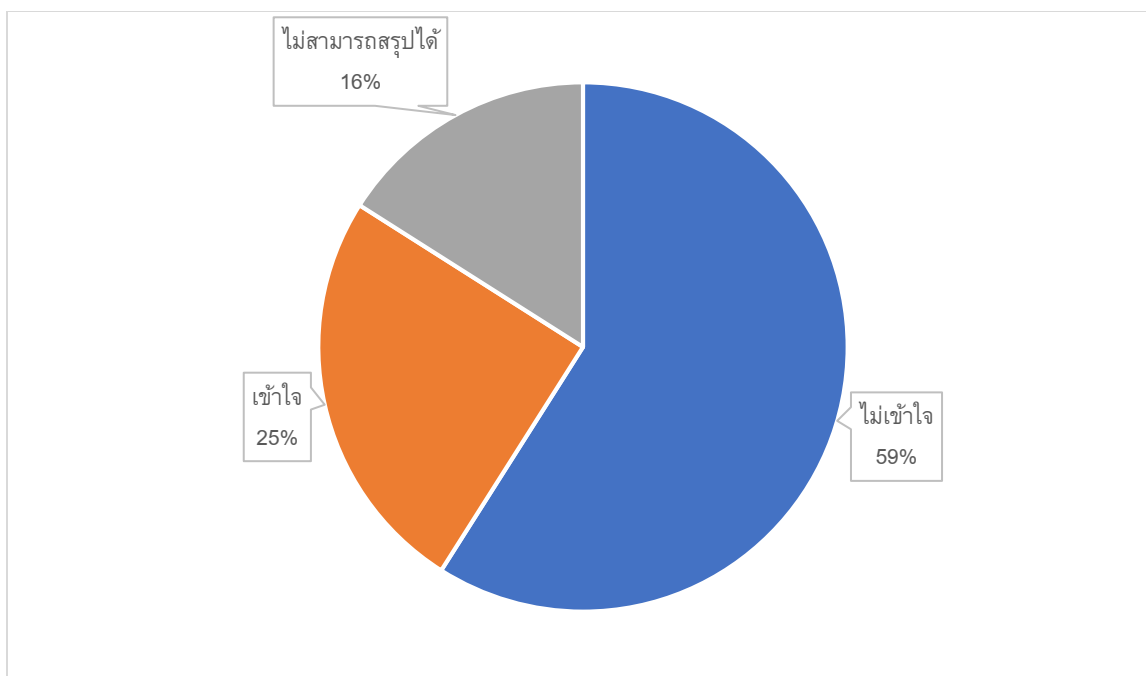
4.2.3 การแปลคำเรียกญาติ

ก. (จากที่ 6) คำเรียกญาติที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความ

ต้นฉบับ So we call each other cousin or *tio* or whatever.

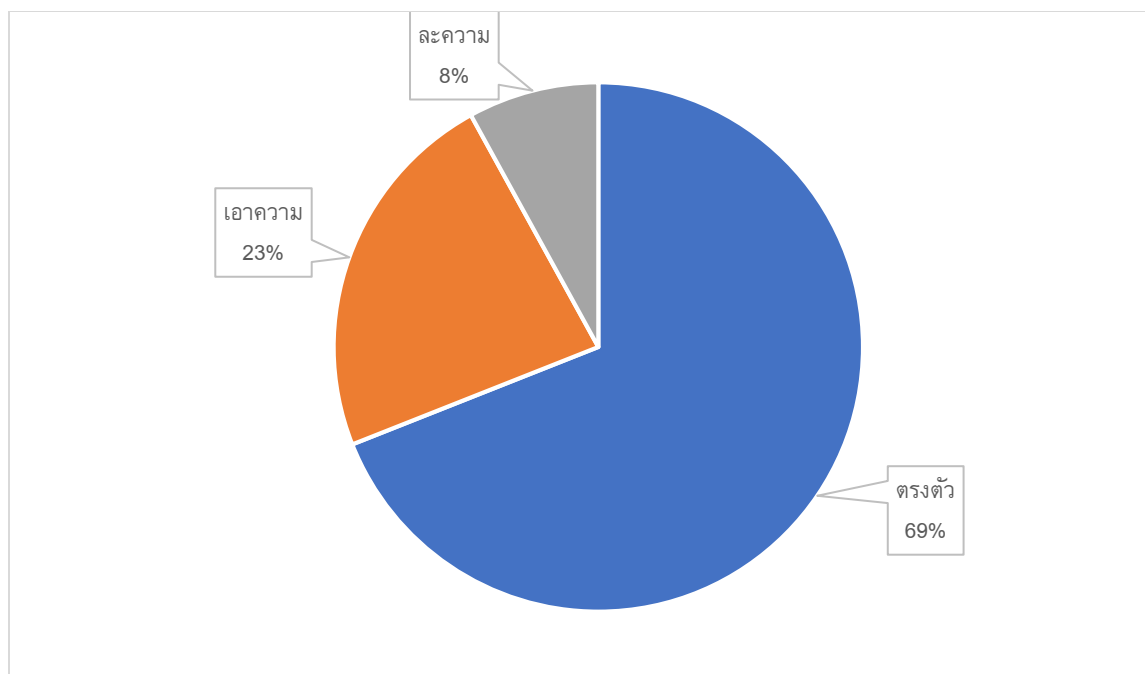
คำแปล เราเลยนับญาติกัน เรียกกันแบบ **ลุงป้าน้าอา**

จากคำถามที่ว่าผู้พูดบอกว่าการนับญาตินั้นเรียกว่าอะไรได้บ้างนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59 ไม่เข้าใจเนื่องจากตอบเป็นคำอื่นเช่น *dio zio* ลิโม ตีโต้ เป็นต้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25 เข้าใจว่าหมายถึงลุงป้าน้าอาตามบทบรรยายไทย หรือเข้าใจว่าแปลว่า ลูกพี่ลูกน้อง ลุงป้าน้าอา ตามคำว่า “cousin or tio” ในต้นฉบับแบบกลวิธีการแปลตรงตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 16 ไม่สามารถสรุปได้ว่าเข้าใจหรือไม่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวตอบว่า ทีไอ้ หรือ *tio* ตามสัดส่วนในภาพที่ 23

ภาพที่ 23 สัดส่วนความเข้าใจคำเรียกญาติที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจความพึงพอใจในกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 69 ชอบกลวิธีแบบตรงตัว คือ “พวกเราเลยนับกันเป็นพี่น้อง ลุงป้าหน้าอา หรืออะไรก็แล้วแต่” เนื่องจากแปลได้ตรงบริบทการต้องการสื่อการเรียกญาติที่เข้าใจง่าย แปลครบทุกคำไม่ละเว้นคำไหน เก็บครบทุกความสัมพันธ์ เป็นการขยายความถึงกฎของคนที่อยู่ที่นั่น ความใกล้ชิดของผู้คนที่อยู่ตรงดินแดนนั้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23 ซึ่งชอบกลวิธีการแปลแบบเอาความ คือ “เราเลยนับญาติกัน เรียกกันแบบลุงป้าหน้าอา” ตามต้นฉบับในภาพยนตร์เพราะฟังดูกระชับ เป็นวลีที่คนไทยใช้ทั่วไป แต่ยังสื่อได้ความตามความหมายครบถ้วน ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 8 ที่ชื่นชอบการแปลแบบละความ “เราเลยนับญาติกัน เรียกกันเหมือนญาติๆ” เนื่องจากให้ความเห็นว่าคุณเป็นกันเอง ดูเข้าใจง่ายกว่า ให้ความรู้สึก ของการสนิทสนมมากกว่า ตามสัดส่วนในภาพที่ 24

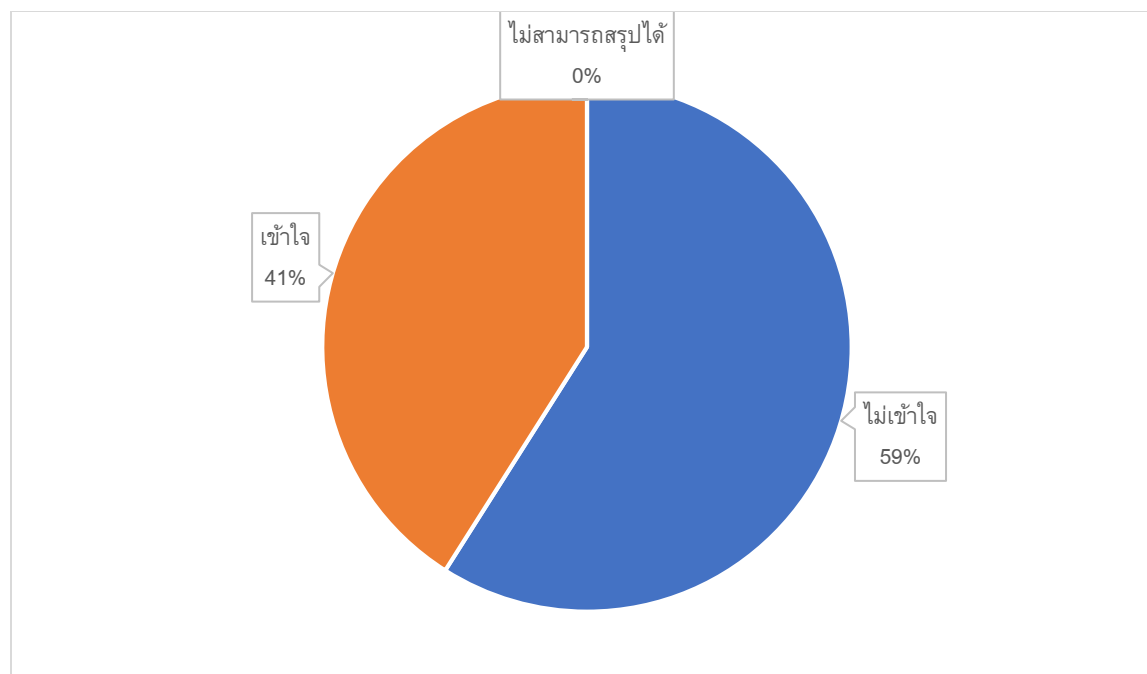
ภาพที่ 24 ความพึงพอใจวิธีการแปลคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่าง

ข. (จากที่ 7) คำเรียกญาติที่ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์

ต้นฉบับ You know how *abuelita* feel about that plaza.

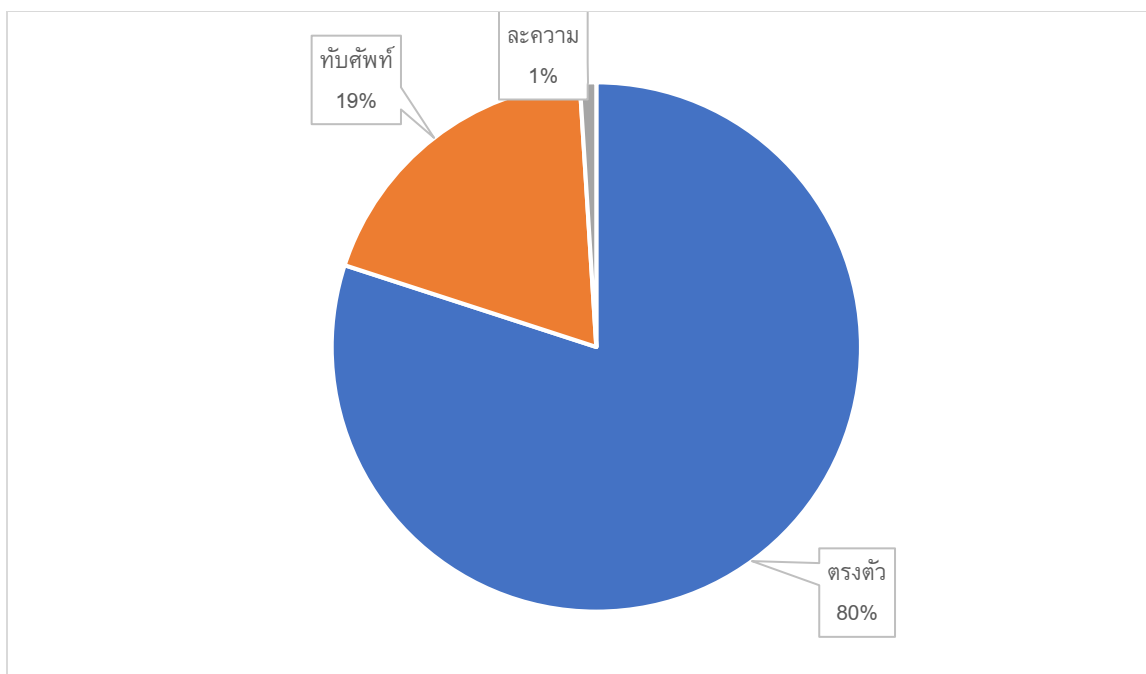
คำแปล ลูกก็รู้*อามัลิต้า*ไม่ชอบจัตุรัสนั้น

จากคำถามที่อามัลิต้าคือใครหรือคืออะไรนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59 ไม่เข้าใจความหมาย หรือเข้าใจผิดว่าอามัลิต้าเป็นชื่อคน หรือเป็นความสัมพันธ์อื่น เช่น คุณอา ย่าทวด คุณตา แต่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41 เข้าใจความหมายถูกต้องว่าแปลว่า ย่า หรือ ยาย ตามสัดส่วนในภาพที่ 25

ภาพที่ 25 สัดส่วนความเข้าใจคำเรียกญาติที่ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนของความพึงพอใจในกลวิธีการแปลนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 ซึ่งชอบกลวิธีการแปลแบบตรงตัว คือ “ลูกก็รู้คุณยายไม่ชอบจตุรัสนั่น” จากความเห็นที่ว่าความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย ครบถ้วนถึงแม้จะฟังออกว่าเป็นคำว่าอาบัวลิต้า แต่ถ้าไม่แปลก็จะไม่เข้าใจความหมาย เข้าใจผิดว่าเป็นชื่อคน แต่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 19 ยังชื่นชอบกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ตามต้นฉบับบทบรรยายไทย เนื่องจากส่วนใหญ่ยังเข้าใจว่าอาบัวลิต้าเป็นชื่อคนอยู่ และอีกส่วนให้ความเห็นว่าชื่นชอบให้ใส่คำทับศัพท์มากกว่าเพราะเข้าใจง่ายหรือสามารถเดาได้จากบริบทว่าเป็นความสัมพันธ์แบบยายอายุ และมีเพียงกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 1 ชอบกลวิธีการแปลแบบละความ “ลูกก็รู้ท่านไม่ชอบจตุรัสนั่น” เพราะรู้สึกว่าการแปลแบบนี้เพียงพอกับความเข้าใจแล้วตามสัดส่วนในภาพที่ 26

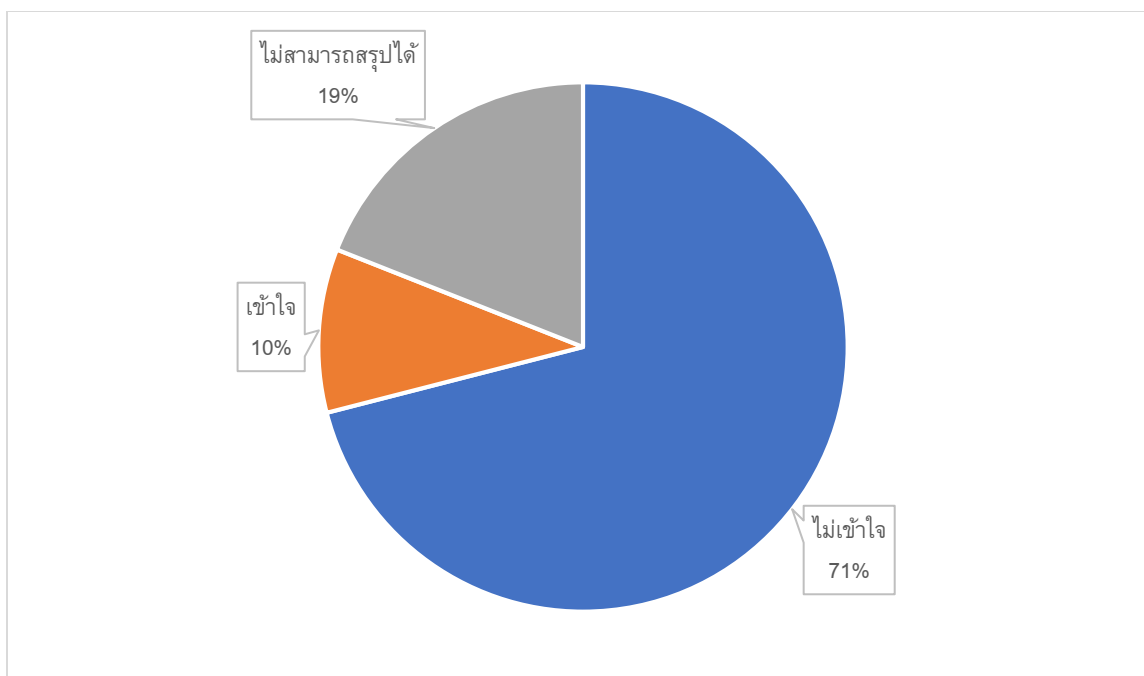
ภาพที่ 26 ความพึงพอใจวิธีการแปลคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่าง

ค. (จากที่ 8) คำเรียกญาติที่ใช้กลวิธีการแปลแบบละความ

ต้นฉบับ we made all this food, set out the things they loved in life, *mi hijo*.

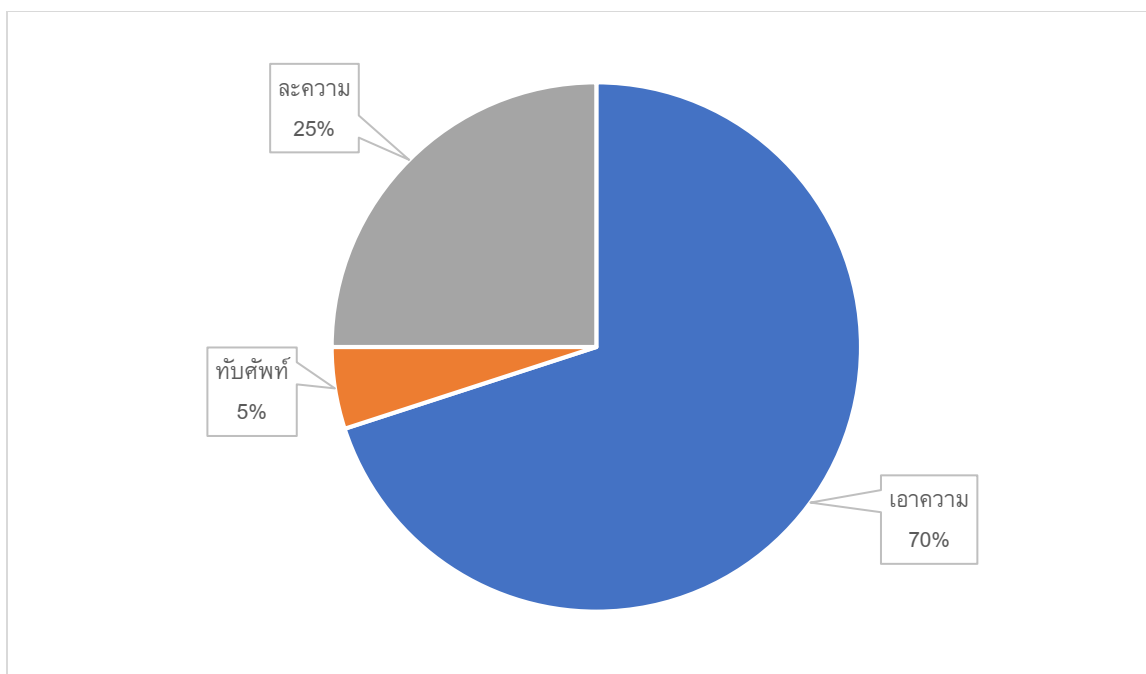
คำแปล เราทำอาหารให้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต

จากคำถามคุณยายเรียกมิเกลว่าอะไร กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 71 ไม่เข้าใจเนื่องจากไม่ทราบความหมายหรือไม่สามารถฟังหรือจับใจความคำภาษาสเปนในท้ายประโยคได้ แต่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 19 ไม่สามารถสรุปได้ว่าเข้าใจหรือไม่เนื่องจากตอบว่า mijo, มิโฮ, มิโก, มิโฆ เป็นต้น แต่มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10 ที่เข้าใจถูกต้องหมายถึง หลานชาย หลานที่รัก หรือมิเกล เป็นต้น ตามสัดส่วนในภาพที่ 27

ภาพที่ 27 สัดส่วนความสนใจคำเรียกญาติที่ใช้กลวิธีการแปลแบบละความของกลุ่มตัวอย่าง

ความพึงพอใจของกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ชอบกลวิธีการแปลแบบเอาความถึงร้อยละ 70 คือ “เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิตนะลูก” เพราะเข้ากับบริบทสังคมไทยทำให้ผู้ชมเข้าถึงได้ง่าย ให้ความรู้สึกความรัก ความเอ็นดูของคุณยายต่อมิเกล และคนไทยชอบการมีคำทักทายมากกว่าการจบประโยคห้วนๆ และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25 ชอบกลวิธีการแปลแบบละความตามต้นฉบับบทบรรยายไทย เนื่องจากรู้สึกว่าได้ใจความชัดดีครบถ้วนดีแล้ว และรู้สึกว่าไม่ต้องแปลก็ได้เพราะรู้ว่าคุณยายหรืออาม่าวลิต้ากำลังคุยกับใคร และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ชอบกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์คือ “เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต มิ ฮีโม่” เนื่องจากให้ความเห็นว่าได้รับอรรถรสของภาษาสเปนและวัฒนธรรมเม็กซิกัน ตามสัดส่วนในภาพที่ 28

ภาพที่ 28 ความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่าง

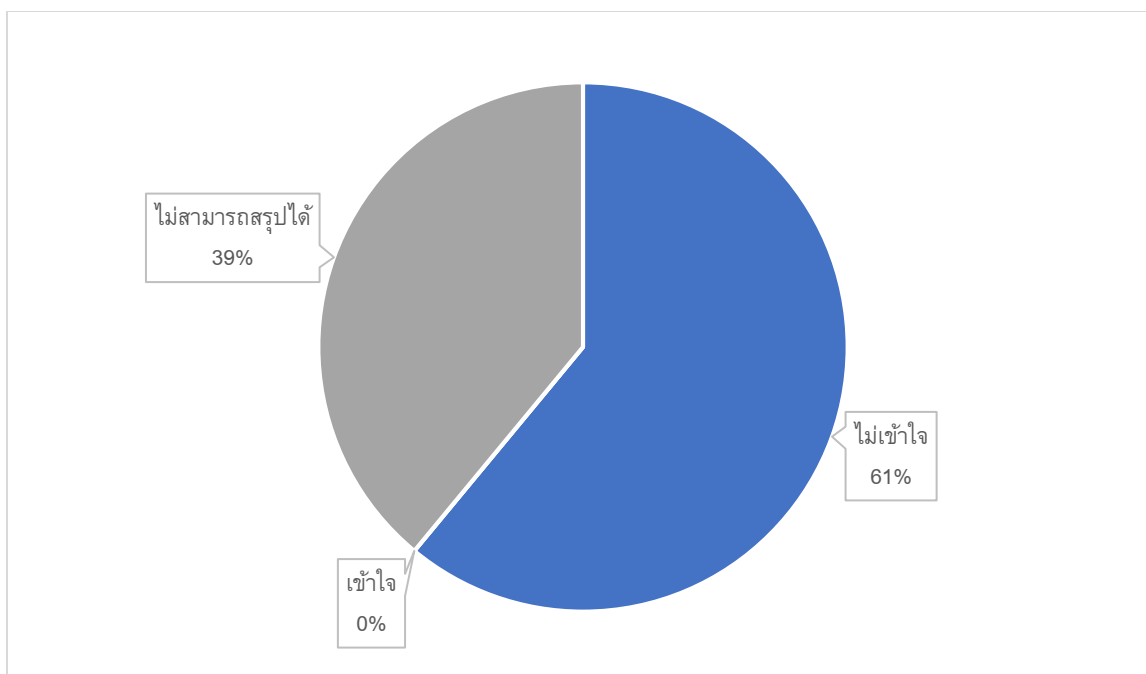
4.2.4 การแปลคำทางวัฒนธรรม

ก. (จากที่ 9) คำทางวัฒนธรรมที่ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์

ต้นฉบับ I asked if you would like more *tamales*

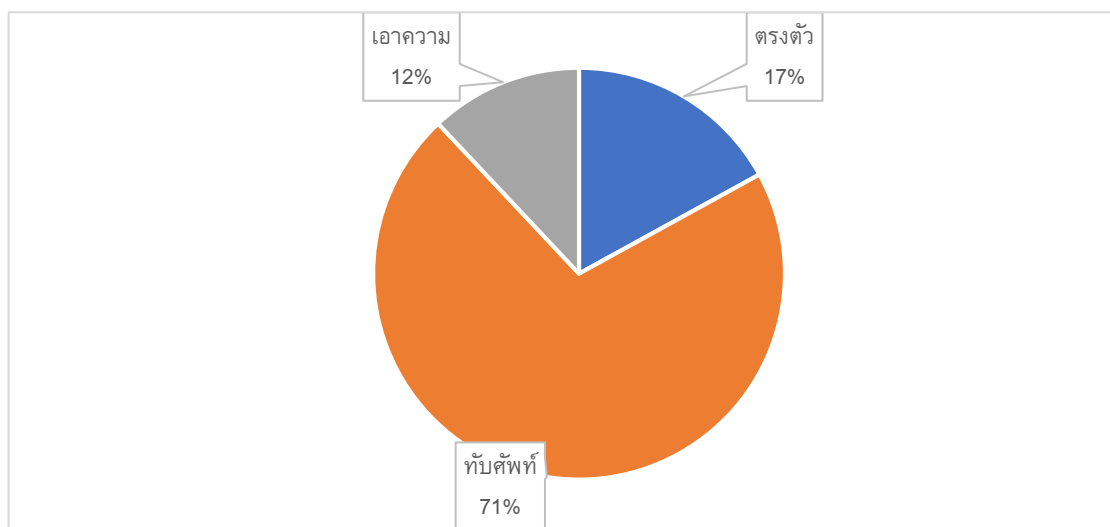
คำแปล ยายถามว่าจะเติม *ทามาเล่* อีกรึมั๊ย

จากคำถามที่ว่าคุณยายเสนออะไรให้มิเกลกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61 ไม่เข้าใจความหมายของคำว่า ทามาเล่ เนื่องจากตอบว่าไม่ทราบความหมาย หรือตอบว่า *tamales* เป็นอาหารชนิดหนึ่ง เป็นขนมปัง หรือ แบ่งพื้นเมือง ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39 ตอบว่า ทามาเล่ หรือ *tamales* ตามต้นฉบับบทบรรยายไทย ซึ่งไม่สามารถสรุปได้ว่าเข้าใจความหมายของคำว่า *tamales* หรือไม่ และไม่มีกลุ่มตัวอย่างใดเข้าใจความหมายของคำนี้ ตามสัดส่วนในภาพที่ 29

ภาพที่ 29 สัดส่วนคำทางวัฒนธรรมที่ใช้กลวิธีการแปรรูปแบบทับศัพท์ของกลุ่มตัวอย่าง

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบกลวิธีการแปรรูปแบบทับศัพท์ถึงร้อยละ 71 โดยให้ความเห็นว่าเพราะชื่ออาหารซึ่งเป็นชื่อเฉพาะ การแปรรูปแบบทับศัพท์จึงทำให้รู้คำศัพท์อาหารใหม่ในวัฒนธรรมเม็กซิกัน ประกอบกันการเห็นจากภาพในฉลาก หรือให้ความเห็นว่าทามาเล่ไม่มีลักษณะความคล้ายกับอาหารไทยประเภทใดเลยจึงยากที่จะหาคำอื่นมาแทนได้ การไม่แปลจึงไม่มีผลต่อบริบทในฉลากนั้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 17 ชอบกลวิธีการแปรรูปแบบตรงตัวคือ “ขยายถามว่าจะเติมแป้งหนึ่งไส้เนื้ออีกไหม” เนื่องจากทำให้เข้าใจและรู้จักว่าทามาเล่คืออะไร เป็นการอธิบายประกอบการดูภาพในฉลากแล้วทำให้เข้าใจได้มากกว่าและได้เรียนรู้วัฒนธรรมการกินของชาวเม็กซิกันด้วย และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 12 คนให้ความเห็นว่าใช้กลวิธีเอาความแบบ “ขยายถามว่าจะเติมอาหารอีกไหม” เพราะเข้าใจง่ายกว่ากระชับกว่า ตามสัดส่วนในภาพที่ 30

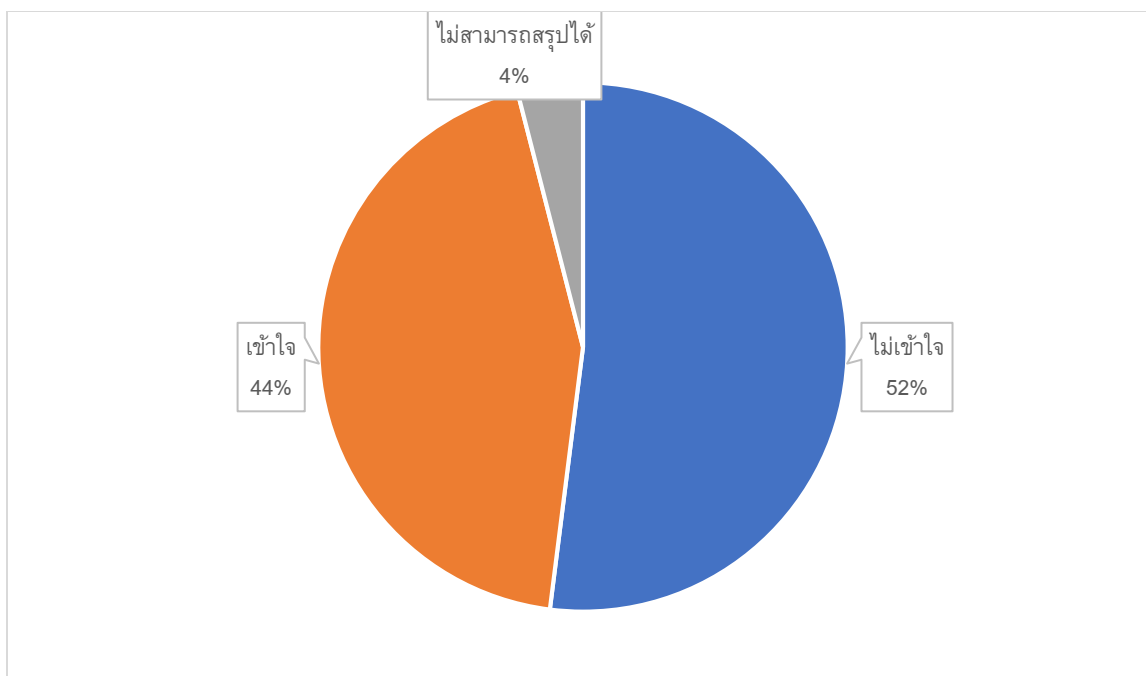
ภาพที่ 30 ความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

ข. (จากที่ 10) คำทางวัฒนธรรมที่ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว

ต้นฉบับ We put these photos on the *ofrenda*, so the spirit can cross over

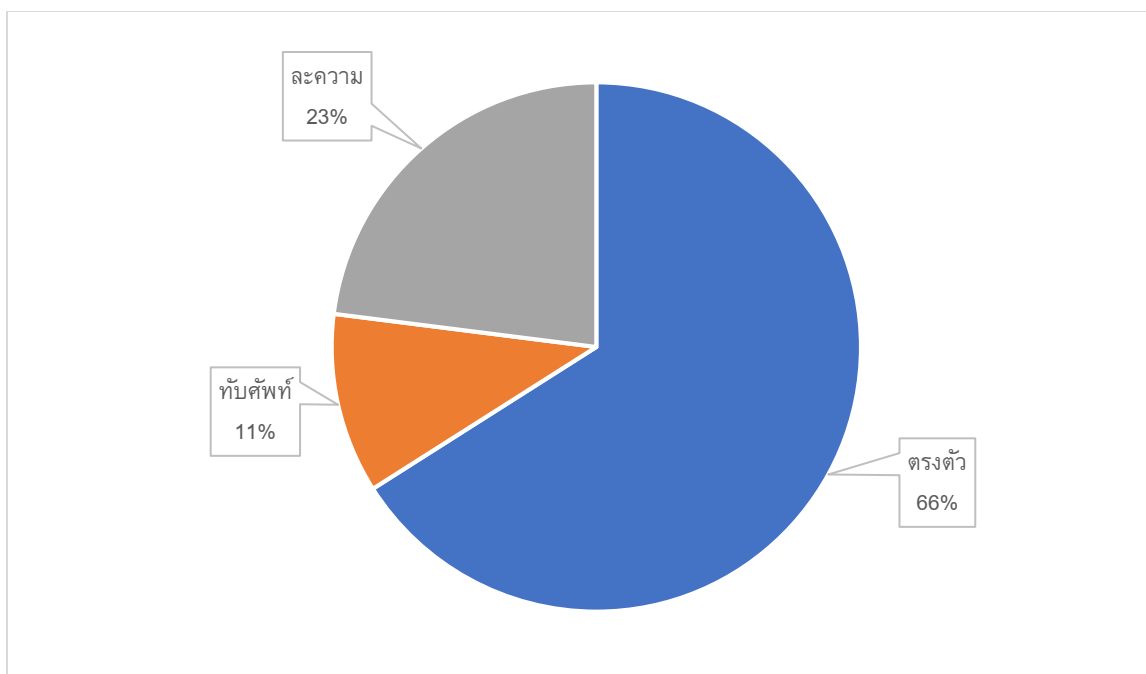
คำแปล เราตั้งรูปพวกท่านบน**หิ้งบูชา**นี้ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้

จากคำถามที่ว่าคุณยายกล่าวว่าต้องเอารูปไปตั้งไว้ที่ใด กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52 ไม่เข้าใจเนื่องจากตอบว่าไม่ทราบความหมาย ตอบว่าหมายถึงโต๊ะ ชั้นวางหรือฟิงเป็นคำอื่นเช่น ว่าอะเฟรนด้า เฟรนตะเฟรนด้า ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44 เข้าใจว่าเป็นหิ้งบูชาตามต้นฉบับบทบรรยายไทย แต่มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 4 ที่ฟิงและถอดเสียงได้ว่าเป็น ofrenda แต่ไม่สามารถสรุปได้ว่าเข้าใจหรือไม่ ตามสัดส่วนในภาพที่ 31

ภาพที่ 31 สัดส่วนความเข้าใจคำทางวัฒนธรรมที่ใช้กลวิธีการแปลงแบบตรงตัวของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจความพึงพอใจนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 66 ชอบกลวิธีการแปลงแบบตรงตัวตามต้นฉบับ เนื่องจากคำนี้เหมาะสมกับการอธิบายให้เข้าใจง่ายและตรงตัวที่สุด ต่อมาคือกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23 ชอบกลวิธีการแปลงแบบละความคือ “เราตั้งรูปพวกท่านบนนี้ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชานี้” เนื่องจากเข้าใจง่าย กระชับ และสามารถทราบความหมายได้จากภาพ และสุดท้ายกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 11 ชอบกลวิธีการแปลงแบบทับศัพท์ คือ “เราตั้งรูปพวกท่านบนโอเฟรนด้านี้ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชานี้” เพราะทำให้ผู้ชมรู้จักคำศัพท์โอเฟรนด้าว่าหมายถึงหิ้งบูชาจากภาพในฉาก และรู้สึกว่าเป็นของใช้เฉพาะทาง ควรใช้การแปลงแบบทับศัพท์มากกว่า ตามสัดส่วนในภาพที่ 32

ภาพที่ 32 ความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

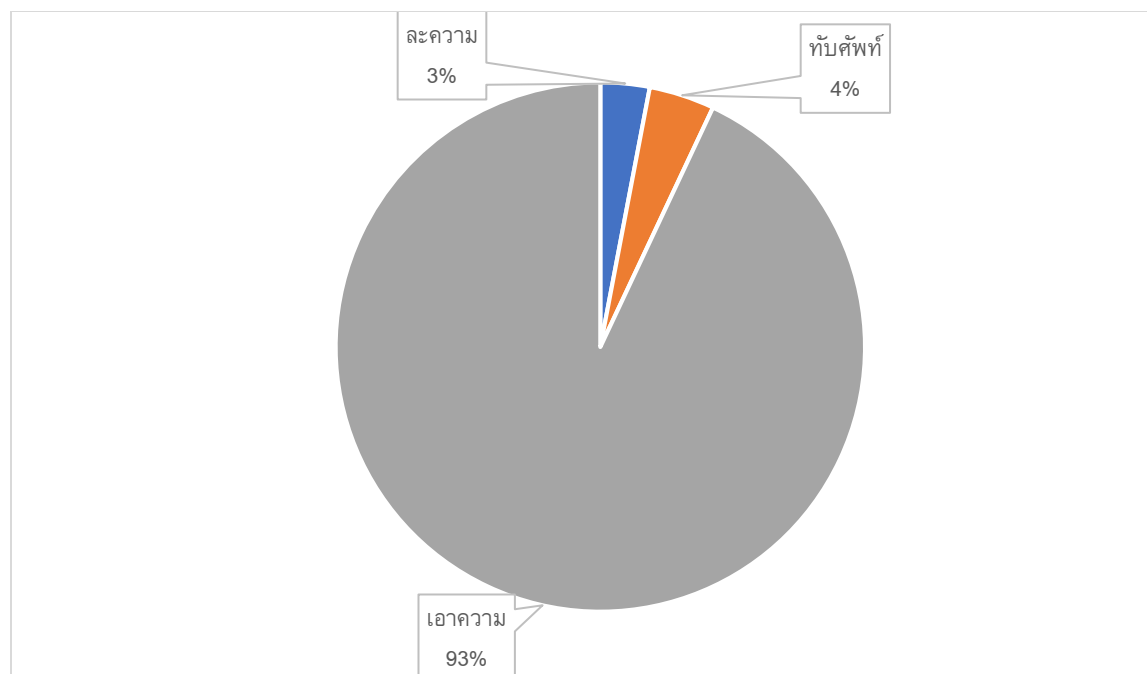
ค. (จากที่ 11) คำทางวัฒนธรรมที่ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความ

ต้นฉบับ The *alebrijes* of this world can take any forms.

คำแปล *สัตว์ในโลกความตาย* มีหลายรูปแบบ

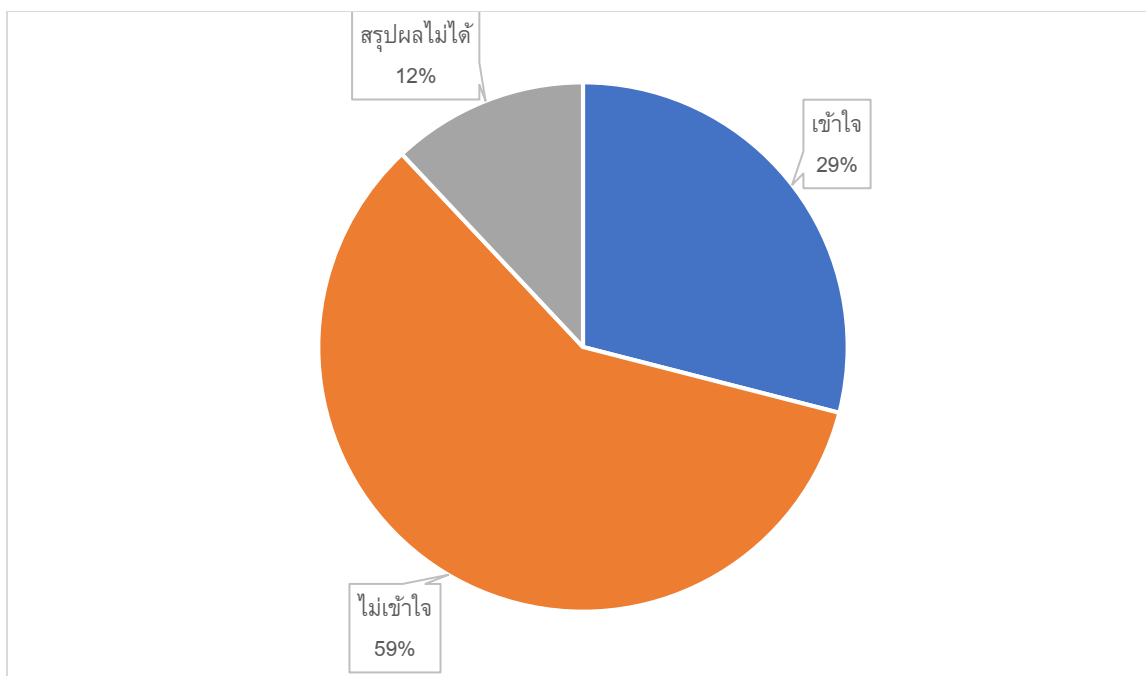
จากคำถามที่ว่าผูุ้ดกำลังพูดถึงอะไร กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เข้าใจความหมายเนื่องจากตอบว่าไม่ทราบความหมาย หรือตอบว่า *alebrijes* เป็นสัตว์ในโลกความตายหรือสัตว์ในโลกวิญญาณ ความตาย สัตว์ หรือสิ่งมีชีวิต เป็นต้น จึงสรุปได้ว่าไม่มีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มใดเข้าใจความหมายของคำว่า *alebrijes*

ส่วนความพึงพอใจในกลวิธีการแปลนั้น กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดร้อยละ 93 คนชื่นชอบกลวิธีแบบเอาความตามต้นฉบับภาษาไทยเนื่องจากเข้าใจได้ชัดเจนว่าคือสัตว์อะไรและเป็นคำแปลที่เหมาะสม มีเพียงกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 4 ชอบกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์คือ “อะเลบรีเฮ้มีหลายรูปแบบ” เพราะชอบการออกเสียงของคำนี้และ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 3 ชอบกลวิธีการแปลแบบละความคือ “พวกมันมีหลายรูปแบบ” เพราะสั้น กระชับและยังสามารถเข้าใจได้ ตามสัดส่วนในภาพที่ 33

ภาพที่ 33 ความพึงพอใจวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ผลการสำรวจจาก (ฉากที่ 1) ถึง (ฉากที่ 11) พบว่ากลุ่มตัวอย่างเฉลี่ยร้อยละ 59 ไม่ทราบความหมายของคำภาษาสเปนที่ปรากฏในต้นฉบับเสียงภาษาอังกฤษ จากการใช้วิธีการแปลแบบเอาความ หับศัพท์ และละความ แต่กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจคำภาษาสเปนที่ร้อยละ 29 และมีกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยไม่สามารถหาสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าใจคำภาษาสเปนหรือไม่อยู่ที่ร้อยละ 12 ตามสัดส่วนในภาพที่ 34

ภาพที่ 34 สัดส่วนความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างต่อคำภาษาสเปนที่ปรากฏในเสียงต้นฉบับ
ภาษาอังกฤษ

นอกจากสัดส่วนความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างต่อคำภาษาสเปนแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ผลสำรวจความเข้าใจจากตัวอย่างทั้ง 11 ฉากมาแยกตามกลวิธีการแปลเพื่อวิเคราะห์ว่ากลวิธีใดที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจคำภาษาสเปนมากที่สุด ตามตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 7

กลวิธี	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	สรุปไม่ได้
เอาความ ฉากที่ 1	26	53	21
เอาความ ฉากที่ 2	57	43	0
เอาความ ฉากที่ 3	25	59	16
เอาความ ฉากที่ 4	29	59	12
สัดส่วนความเข้าใจกลวิธีเอาความ	34.3	53.5	12.3

ตารางที่ 4 ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างในกลวิธีเอาความ

กลวิธี	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	สรุปไม่ได้
ตรงตัว ฉากที่ 1	32	50	18
ตรงตัว ฉากที่ 2	44	52	4
ตรงตัว ฉากที่ 3	33	50	17
สัดส่วนความเข้าใจกลวิธีตรงตัว	36.3	50.6	13

ตารางที่ 5 ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างในกลวิธีตรงตัว

กลวิธี	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	สรุปไม่ได้
ทับศัพท์ ฉากที่ 1	48	52	0
ทับศัพท์ ฉากที่ 2	41	59	0
ทับศัพท์ ฉากที่ 3	0	61	39
สัดส่วนความเข้าใจกลวิธีทับศัพท์	29.7	57.3	13

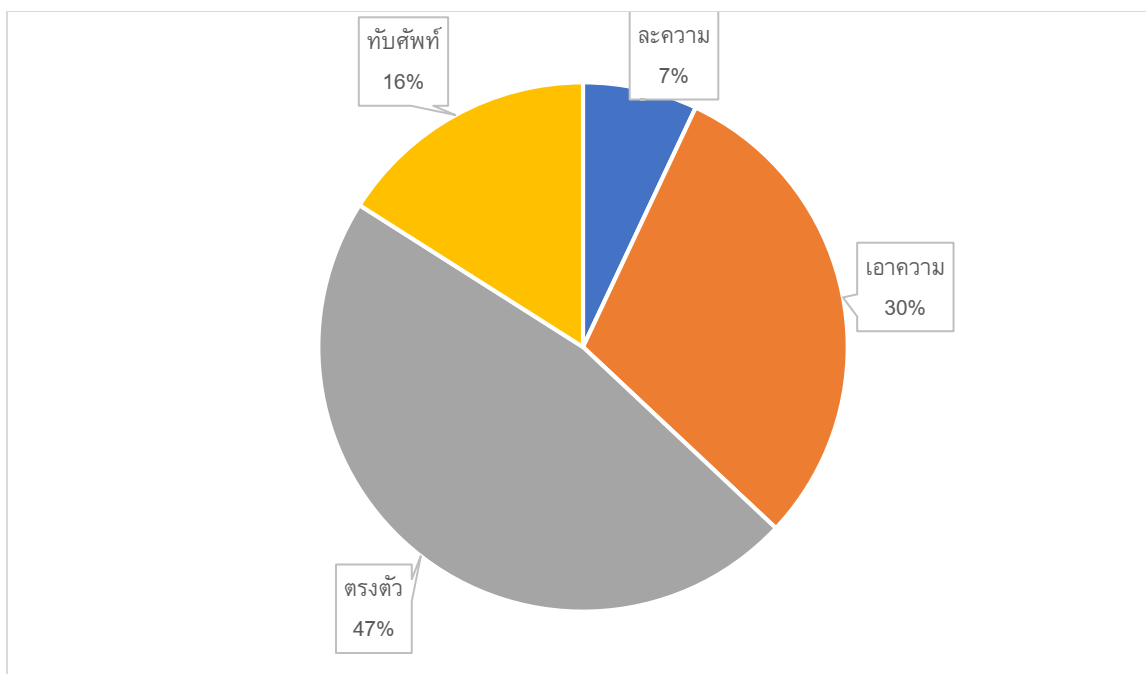
ตารางที่ 6 ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างในกลวิธีทับศัพท์

กลวิธี	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	สรุปไม่ได้
ละความ ฉากที่ 1	10	71	19

ตารางที่ 7 ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างในกลวิธีละความ

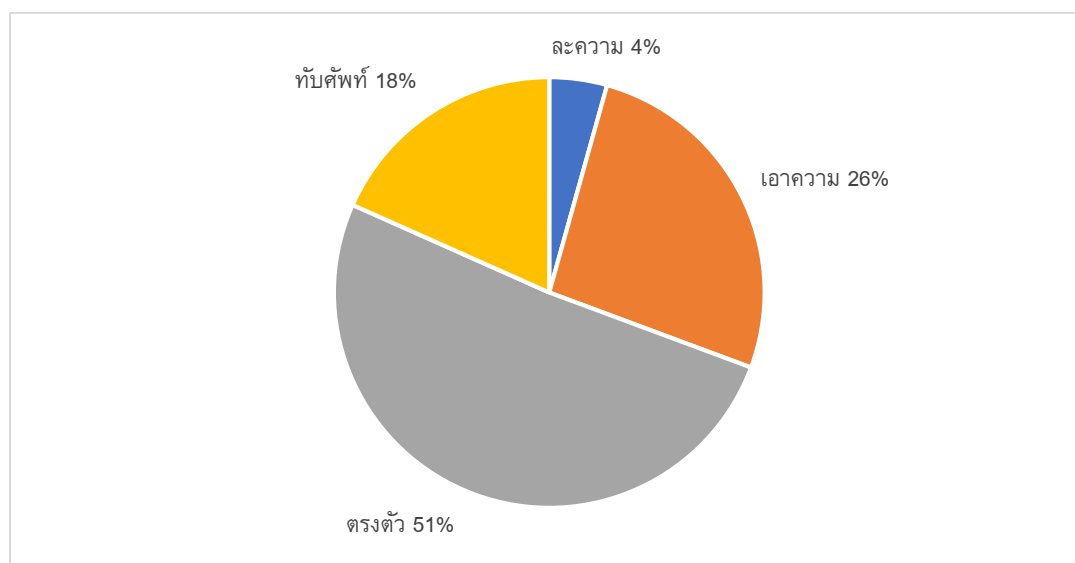
จากตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 7 จะพบว่าคนไทยส่วนใหญ่ไม่เข้าใจคำภาษาสเปนที่ปรากฏในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษหากไม่ได้อ่านบทบรรยายไทยที่ใช้กลวิธีการแปลแบบต่างๆ โดยเฉพาะกลวิธีการแปลแบบละความที่กลุ่มตัวอย่างไม่เข้าใจมากที่สุด

ในส่วนของการสำรวจความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลแบบต่างๆ ในคำภาษาสเปนแต่ละประเภท กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47 พึงพอใจกับการแปลแบบกลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด ตามด้วยกลวิธีการแปลแบบเอาความร้อยละ 30 กลวิธีทับศัพท์ร้อยละ 16 และกลุ่มตัวอย่างพึงพอใจกับกลวิธีการแปลแบบละความน้อยที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 7 ตามสัดส่วนในภาพที่ 35

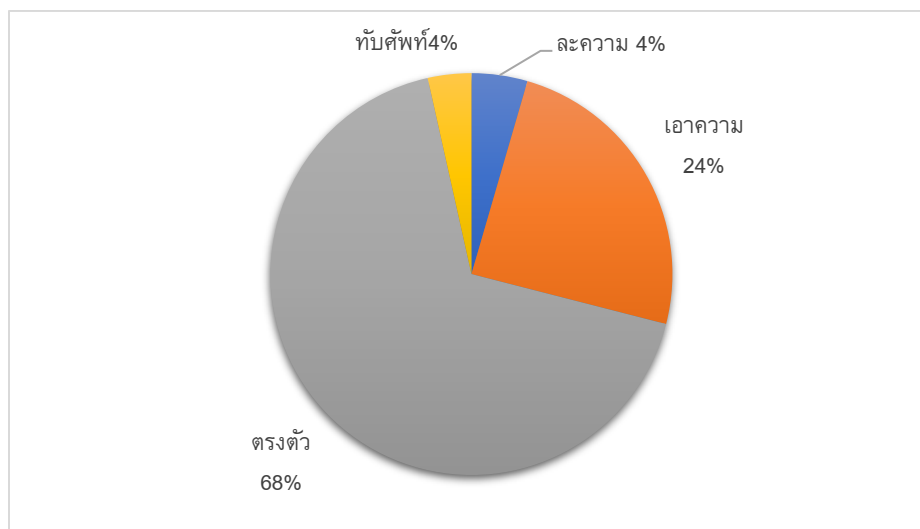
ภาพที่ 35 สัดส่วนความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปนของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ภาพรวมของสัดส่วนความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อกลวิธีคำภาษาสเปนแล้วนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลสำรวจว่ากลุ่มตัวอย่างพึงพอใจกลวิธีแบบใดในคำภาษาสเปนแต่ละประเภทตามตภาพที่ 36 ถึง ภาพที่ 39

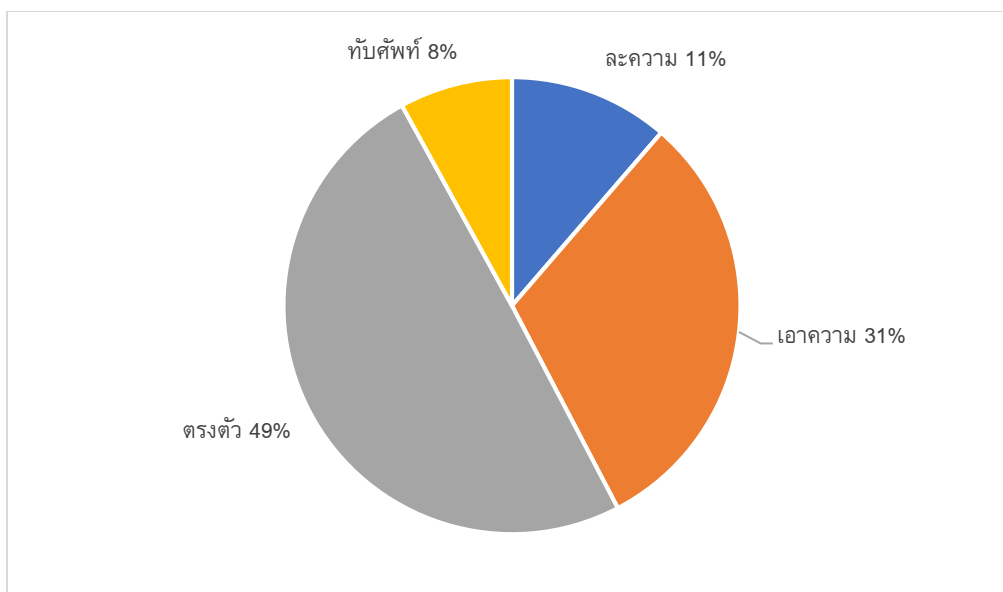
ภาพที่ 36 สัดส่วนความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำเรียกขานของกลุ่มตัวอย่าง

จากภาพที่ 36 กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจต่อการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวในการแปลคำเรียกขานมากที่สุดร้อยละ 51 พึงพอใจกลวิธีการแปลเอาความร้อยละ 26 กลวิธีทับศัพท์ร้อยละ 18 และกลวิธีละความร้อยละ 4

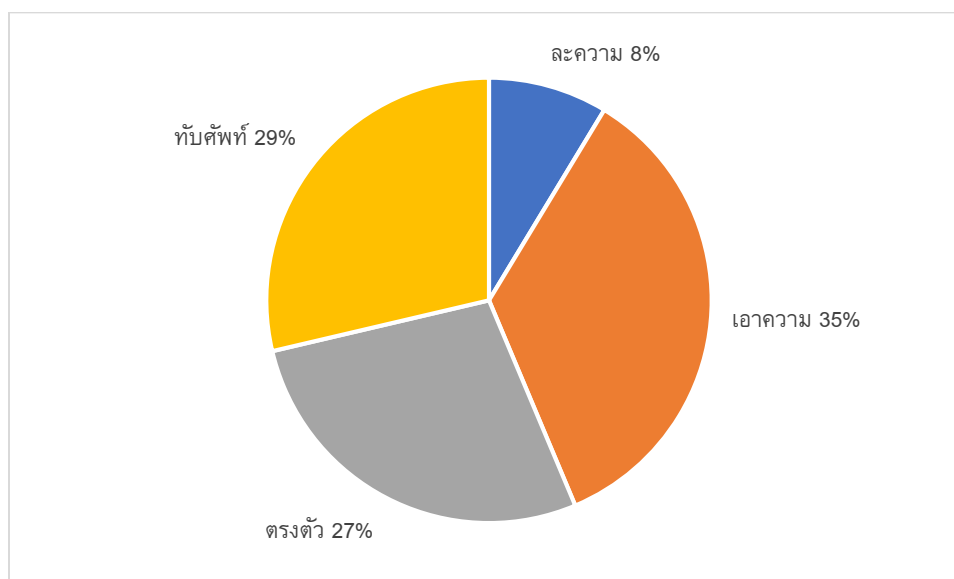
ภาพที่ 37 สัดส่วนความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำแสดงปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากภาพที่ 37 กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจต่อการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวในการแปลคำแสดงปฏิสัมพันธ์มากที่สุดร้อยละ 68 พึงพอใจกลวิธีการแปลเอาความร้อยละ 24 กลวิธีทับศัพท์ร้อยละ 4 และกลวิธีละความร้อยละ 4

ภาพที่ 38 สัดส่วนความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำเรียกญาติของกลุ่มตัวอย่าง

จากภาพที่ 38 กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจต่อการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวในการแปลคำเรียกญาติมากที่สุดร้อยละ 49 พึงพอใจกลวิธีการแปลเอาความร้อยละ 31 กลวิธีทับศัพท์ร้อยละ 8 และกลวิธีละความร้อยละ 11

ภาพที่ 39 สัดส่วนความพึงพอใจกลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมของกลุ่มตัวอย่าง

จากภาพที่ 39 กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจต่อการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวในการแปลคำเรียกญาติมากที่สุดร้อยละ 27 พึงพอใจกลวิธีการแปลเอาความร้อยละ 35 กลวิธีทับศัพท์ร้อยละ 29 และกลวิธีละความร้อยละ 8

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเภทของคำภาษาสเปนพบว่าไม่มีผลต่อความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผลสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างชื่นชอบกลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุดในทุกประเภทคำภาษาสเปน และพึงพอใจกลวิธีเอาความเป็นลำดับสองซึ่งกลวิธีดังกล่าวเป็นกลวิธีการแปลที่เน้นภาษาปลายทางเป็นสำคัญโดยให้ความเห็นว่ากลวิธีการแปลแบบตรงตัวเพราะเข้าใจได้ง่าย และได้ความหมายตรงตามบริบท โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีพื้นฐานภาษาสเปน หรือไม่เคยศึกษาวัฒนธรรมเม็กซิกันมาก่อน แต่ทั้งนี้ก็มี ความพึงพอใจกับกลวิธีการแปลแบบเอาความ เนื่องจากกระชับ เข้าใจได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วในการอ่าน บทบรรยายไทย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่พึงพอใจกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ให้ความเห็นโดยรวมว่ารู้สึกได้รับ อรรถรสจากภาพยนตร์เม็กซิกัน หรือได้รู้จักคำภาษาสเปนใหม่ๆ และกลวิธีละความเป็นกลวิธีการแปลที่คนไทยพึงพอใจน้อยที่สุดเนื่องจากไม่ได้ความที่ครบถ้วน แต่ก็ยังให้ความเห็นว่าการละที่ปรากฏยังเป็นที่ยอมรับได้ และยังสามารถลดเตาตามบริบทได้โดยไม่ได้ความหมายผิดแปลกจากความหมายที่แท้จริง

บทที่ 5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องการแปลคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษของภาพยนตร์เรื่อง Coco เป็นภาษาไทยนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแปลที่พบในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษรวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกใช้กลวิธีการแปล โดยรวบรวมกรณีที่ปรากฏคำภาษาสเปนทั้งหมด 182 ครั้งมาจำแนกประเภทของคำภาษาสเปนและกลวิธีที่ใช้ ส่วนถัดมาผู้วิจัยได้สำรวจความเข้าใจของคำภาษาสเปนที่พบและสอบถามความพึงพอใจของกลวิธีการแปลแต่ละประเภทโดยการทำแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คนตอบและนำผลการสำรวจมาวิเคราะห์ โดยจะอภิปรายวัตถุประสงค์แต่ละข้อเทียบกับสมมติฐานที่เคยตั้งไว้ และสรุปแนวทางการแปลคำภาษาต่างประเทศในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษ และส่วนสุดท้ายคือการอภิปรายข้อจำกัด และข้อเสนอแนะของงานวิจัยนี้ตามลำดับ

5.1 อภิปรายผลสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษากลวิธีการแปลบทบรรยายไทยจากเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษที่มีภาษาสเปนแทรกทั้งหมด 182 กรณีนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการจำแนกคำภาษาต่างประเทศจากงานวิจัยต่าง ๆ และนำมาแจกตามประเภทที่ใกล้เคียงกับคำที่พบในกรณีเหล่านี้สามารถจำแนกได้ 4 ประเภทได้แก่

- 1) คำทางวัฒนธรรม (cultural words) เป็นคำที่แสดงลักษณะจำเพาะของสังคมใดสังคมหนึ่งไม่ว่าจะเป็นลักษณะรูปธรรมหรือนามธรรม เช่น เทศกาล อาหาร สถานที่ เช่น *día de los muertos* (ชื่อเทศกาลสำคัญในแถบประเทศลาตินอเมริกา), *tamales* (อาหารพื้นเมืองแถบอเมริกากลาง) เป็นต้น
- 2) คำเรียกขาน (address terms) คำที่ผู้พูดใช้เรียกผู้ที่ฟัง ซึ่งเป็นการเรียกแทนชื่อเพราะไม่อยากจะย่ำซ้ำ ชื่อนั้นอาจยาวเกินไป หรือเป็นการเรียกเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ (address terms) เช่น *señor* (คุณผู้ชาย, ท่านสุภาพบุรุษ), *amigo* (เพื่อน, สหาย), *chamacos* (เด็กน้อย, หลุมน้อย), *músico* (นักดนตรี) เป็นต้น
- 3) คำเรียกเครือญาติ (kindship terms) คำเรียกแทนบุคคลซึ่งอาศัยร่วมกันครอบครัว มีความสัมพันธ์หรืออาจเป็นกลุ่มคนในชุมชนเดียวกันก็ได้ เช่น *papa* (คุณพ่อ), *abuelita* (คุณย่าหรือคุณยาย), *tía* (ป้า, น้า หรืออาที่เป็นผู้หญิง) เป็นต้น

4) คำแสดงปฏิสัมพันธ์ (interactional language) คำที่เปล่งออกมาในรูปคำ กลุ่มคำ วลี เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง เช่น เพื่อทักทาย เพื่อบอกลา เพื่อขออนุญาต เช่น con permiso (ขออนุญาต), lo siento (ขอโทษ), cállate (รูปคำสั่งให้สรรพนามบุรุษที่ 2 เงียบ)

ซึ่งคำภาษาสเปนที่พบมากที่สุดในภาพยนตร์เรื่องนี้คือ คำแสดงปฏิสัมพันธ์ (interactional language) 52 กรณี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29 คำเรียกขาน (address terms) ทั้งหมด 50 กรณี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27 คำเรียกญาติ (kinship terms) ที่พบ 49 กรณี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27 เป็นสัดส่วนที่เท่ากันกับคำเรียกขาน (address terms) และคำทางวัฒนธรรม (cultural words) 31 กรณี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17 ซึ่งลักษณะการพบคำภาษาสเปนดังกล่าวในเสียงบรรยายภาษาอังกฤษในภาพยนตร์นั้นเป็นลักษณะของการพบในรูปแบบของการปนภาษา หรือ code mixing ที่เป็นปรากฏการณ์ทางภาษาศาสตร์ที่ผู้พูดใช้ภาษาหนึ่งปะปนกับอีกภาษาหนึ่งในระดับวลีหรือคำโดยผู้พูดที่พูดมากกว่าหนึ่งภาษา (bilingual) ซึ่งในที่นี้คือชาวฮิสแปนิกซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ใช้เรียกแทนกลุ่ม ประชากรในสหรัฐ ที่มีรากฐานมาจากประเทศที่ใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาหลัก ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 60 ล้านคนหรือร้อยละ 18 ของจำนวนประชากรในประเทศสหรัฐอเมริกา (Bustamante & Flores, 2019:1) ทำให้การปนภาษาสเปนในบทสนทนาภาษาอังกฤษนั้นไม่ถือเป็นเรื่องแปลกใหม่ในสังคมอเมริกันนัก โดยเฉพาะการพบในภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมเม็กซิกันแล้วนั้น ย่อมทำให้ผู้ชมภาพยนตร์ได้รู้สึกถึงความเป็นเม็กซิกันมากขึ้น แต่เมื่อภาพยนตร์ดังกล่าวถูกแปลในบทบรรยายภาษาไทย กลวิธีที่การแปลที่ผู้แปลเลือกนำมาใช้จึงต้องเหมาะสมกับบริบทสังคมไทยและยังคงไว้ซึ่งความเม็กซิกันด้วยกัน จึงปรากฏกลวิธีที่ใช้ในการแปลบทบรรยายไทยได้ 4 กลวิธีได้แก่

- 1) การแปลแบบตรงตัว (literal translation) การแปลแบบคำต่อคำ เน้นความถูกต้องของเนื้อหาต้นฉบับโดยไม่มีการตีความหมายแฝงเช่น

ต้นฉบับ *Espérame* chamaco!

บทแปล รอฉันด้วยสิ เจ้าหนูน้อย

คำว่า “Espérame” เป็นรูปคำสั่งที่สั่งให้สรรพนามบุรุษที่ 2 รอสรรพนามบุรุษที่ 1 จึงใช้การแปลว่า “รอฉันด้วย” ส่วนคำว่า “สิ” เป็นเพียงคำสร้อย

- 2) การแปลแบบเอาความ (meaning based translation) เป็นการแปลที่เก็บความคิดหลักของภาษาต้นฉบับแต่ให้ความสำคัญกับความสละสลวยของภาษาปลายทาง เช่น

ต้นฉบับ we are familia, *mi hijo*

บทแปล เราเป็นครอบครัวของเธอ *เด็กน้อย*

คำว่า “mi hijo” หากแปลแบบตรงตัวจะแปลว่า “ลูกชายของฉัน” แต่ในกรณีดังกล่าวใช้คำแปลว่า “เด็กน้อย” ซึ่งเป็นลักษณะสื่อความถึงความเอ็นดูของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็กแทนการเรียกสรรพนามว่าลูกชาย หรือการไม่แปลสรรพนามแสดงความเจ้าของคือ “mi”

- 3) การละ (omission) คือการแปลที่ผู้แปลเลือกที่จะไม่แปลหรือข้ามการแปล ซึ่งอาจเกิดการความเยิ่นเย้อหรือไม่สามารถหาคำหรือสำนวนที่ตรงกับภาษาปลายทางได้

ต้นฉบับ we made all this food set out the things they loved in life, *mi hijo*

บทแปล เราทำอาหารให้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต (ละการแปลคำว่า “mi hijo” ซึ่งแปลว่าลูกชายของฉัน)

- 4) การทับศัพท์ (transcription)

ต้นฉบับ *Mamá*, where I put this?

บทแปล มาม่า วางที่ไหน

จากการจำแนกพบว่ากลวิธีการแปลแบบตรงตัวถูกนำมาใช้มากที่สุด 80 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44 กลวิธีที่ใช้รองลงมาคือการทับศัพท์ 61 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33 ต่อมาคือกลวิธีการแปลแบบเอาความถูกใช้ 38 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21 และกลวิธีการละความถูกพบน้อยที่สุดคือ 3 ครั้งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2 ซึ่งผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า การละคำและการทับศัพท์เป็นกลวิธีที่ใช้ในการแปลคำภาษาสเปนในบทบรรยายภาษาไทยมากที่สุด

จากการวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวคือคำภาษาสเปนที่ปรากฏนั้นสามารถเทียบเคียงกับภาษาไทยได้ตรงตามความหมายครบถ้วน ส่วนปัจจัยในการใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์นั้นเกิดจากคำเรียกญาติซึ่งมีคำที่ออกเสียงลักษณะคล้ายคำในภาษาไทยหลายคำ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าคนไทยอาจรู้จักคำภาษาสเปนบางคำเช่นคำว่า ปาปา (พ่อ), มาม่า (แม่) ผู้แปลจึงเลือกที่จะเก็บคำภาษาสเปนเอาไว้ได้ และคำภาษาสเปนคำอื่นๆ ที่ใช้การทับศัพท์นั้นเป็นการให้ผู้ชมชาวไทยได้รับความแปลกต่างจากการรับชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมเม็กซิกันอยู่ซึ่งหลายคำเป็นคำที่คนไทยคุ้นเคย ส่วนการเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความเกิดจากคำภาษาไทยบางคำสามารถครอบคลุมเนื้อหาในภาพยนตร์ได้มากกว่า เช่น ฉากที่มีเกลจึงพูดกับดานเต้ สุนัขของมีเกลว่า “¡Dante, cállate!” ซึ่งผู้แปลเลือกใช้คำว่า “อย่าสิ ดานเต้” แทนการสั่งให้เงียบตามการแปลแบบตรงตัว เนื่องจากคำว่า “อย่าสิ” ก็สามารถสื่อความหมายได้สอดคล้องกับฉากที่ดานเต้ สุนัขของมีเกลเห่าและกัดขาทางเกงเพื่อห้ามไม่ให้มีเกลเดินหนีได้เช่นกัน และการเลือกกลวิธีแบบละความเกิดจากคำภาษาสเปนเหล่านั้นไม่กระทบกับเนื้อหาใน

ภาพยนตร์ เช่น ตัวอย่างฉากที่คุณยายพูดกับมิเกลว่า “we made all this food set out the things they loved in life, mi hijo” ซึ่งการละไม่แปลคำว่า “mi hijo” ไม่ทำให้ผู้ชมชาวไทยเข้าใจเนื้อหาภาพยนตร์ผิดไป

ซึ่งจากการศึกษาวิธีการแปลที่พบในบทบรรยายไทยทั้ง 182 กรณีนั้น พบว่าปัจจัยในการเลือกใช้วิธีการแปลนั้นแตกต่างกันตามสถานการณ์ แม้แต่ในคำประเภทเดียวกัน อาจใช้วิธีการที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่างที่ (1) – (2)

ตัวอย่างที่ 1 ต้นฉบับ ¡Hey *tío!* ¿Qué onda?

บทแปล เฮ้ *ทีโอ* เกิดอะไรขึ้น

ตัวอย่างที่ 2 ต้นฉบับ So we call each other cousin or tío or whatever

บทแปล เราเลยนับญาติกัน เรียกกันแบบ *ลุงบ้าน้า*

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตัวอย่างที่ (1) ใช้วิธีการแปลแบบทับศัพท์ และตัวอย่างที่ (2) ใช้วิธีการแปลแบบเอาความ ซึ่งโดยหลักการ ผู้แปลต้องพยายามสะท้อนต้นฉบับให้มากที่สุด ดังนั้นหากต้นฉบับมีคำภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นภาษาที่แปลออกไปจากภาษาของต้นฉบับนั้น ผู้แปลก็ต้องพยายามสะท้อนความแตกต่างด้านภาษานั้น แต่ปัญหาคือหากสะท้อนความแตกต่างแล้วจะทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจ ผู้แปลก็ต้องใช้วิธีการแปลที่จะทำให้ถ่ายทอดสารจากต้นฉบับให้เป็นที่เข้าใจของผู้อ่านได้ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปปัจจัยในการเลือกวิธีการแปลไว้ดังนี้

1. ความคุ้นชินของคนไทยในคำศัพท์นั้น ในภาพยนตร์เรื่องนี้ปรากฏคำที่เป็นคุ้นชินของคนไทย เช่น คำเรียกญาติ *papá* ผู้แปลเลือกใช้วิธีการแปลแบบทับศัพท์ เนื่องจากคำว่า “ป๊าป๊า” ในภาษาไทย หรือที่ปรากฏในบทบรรยายภาษาไทยนั้น ผู้ชมชาวไทยสามารถเข้าใจได้ว่าหมายถึง “พ่อ” เนื่องจากเป็นคำยืมจากภาษาจีนแต่จิวที่ใช้เรียกพ่อที่ออกเสียงใกล้เคียงกัน หากไม่คุ้นชินจะใช้วิธีการแปลตรงตัวหรือเอาความ เช่น คำว่า “hola” ที่แปลว่า “สวัสดี”

2. ความสำคัญของคำภาษาสเปนนั้นต่อเนื้อหาของเรื่อง เพราะการแปลคำนั้นมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น ความสัมพันธ์ของตัวละคร หรือเนื้อหา เพราะหากมีความสำคัญก็ควรใช้การแปลแบบตรงตัวหรือเอาความ คำเรียกขาน *Doña* (คุณผู้หญิง, สุภาพสตรี), *Músico* (นักดนตรี), *Chicos* (เด็กน้อย) เป็นต้น ซึ่งหากไม่แปลคำดังกล่าว อาจทำให้คนไทยอาจเข้าใจความหมายเป็นอื่น เช่น

ต้นฉบับ *Doña*, please ! I was just getting a shine

บทแปล คุณผู้หญิง ไต่โปรด ผมแค่จางเขาชัดรองเท้า

การใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวจากตัวอย่างแสดงถึงความสำคัญของเนื้อหาของเรื่องเนื่องจากบทแปลนี้ได้สะท้อนผู้ชมเห็นถึงความให้เกียรติของผู้พูดต่อผู้ฟัง และทำให้ผู้ชมเข้าใจว่าคำว่า “doña” เป็นคำเรียกขานไม่ใช่ชื่อบุคคล แต่คำคำนั้นหากไม่มีความสำคัญก็สามารถละความได้ เช่น ต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ว่า we made all this food set out the things they loved in life, mi hijo ที่บทแปลละการแปลคำว่า “mi hijo” ออก

3. การไม่มีคำเทียบเท่าหรือคำแปลในภาษาไทย บัณฑิตดังกล่าวพบได้จากคำทางวัฒนธรรม เนื่องจากความต่างทางวัฒนธรรม เช่น Día de los muertos ซึ่งแม้อาจจะกล่าวกันว่าเทศกาลนี้มีลักษณะคล้ายเทศกาลไหว้บรรพบุรุษของคนไทยเชื้อสายจีน แต่ก็มีอาจกล่าวได้ว่าเป็นเทศกาลเดียวกันเพราะช่วงเวลาของเทศกาลก็ต่างกัน ซึ่งนำมาซึ่งการใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ หรือกลวิธีการแปลแบบเอาความว่า วันแห่งความผู้วายชนม์

4. ในภาพยนตร์มีภาพประกอบที่ผู้ชมสามารถเข้าใจความหมายได้ แม้ว่าอาจจะไม่รู้ที่มาของคำหรือวัตถุที่อยู่ในภาพยนตร์นั้นก็ตาม เช่น alebrijes ซึ่งเป็นตุ๊กตาไม้แกะสลักสีสันสดใสจากรัฐทางตอนใต้ของเม็กซิโก ซึ่งภาพในภาพยนตร์สามารถแสดงออกมาได้ใกล้เคียง หรือ tamales ที่แม้ว่าผู้ชมอาจจะไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเป็นอาหารประเภทใด หรือทำมาจากสิ่งใด แต่เมื่อมีภาพประกอบในฉากทำให้ผู้ชมสามารถทราบได้ว่าเป็นอาหารเฉพาะในแถบประเทศเม็กซิโก จากกรณีนี้จึงจะสามารถใช้กลวิธีการการแปลแบบทับศัพท์ได้

ในการสำรวจความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คนพบว่า ร้อยละ 64 ไม่เข้าใจความหมายของคำภาษาสเปนในต้นฉบับเสียงภาษาอังกฤษ เช่น คำแสดงปฏิสัมพันธ์จากฉากตัวอย่างที่ 5 ;Dante, cállate! (อย่าสิ ดานเต้) ที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 69 ไม่เข้าใจว่าต้องการสื่อความว่าอะไรจึงเข้าใจบริบทที่แตกต่างกันเช่น เข้าใจว่าสั่งให้หยุดเดิน สั่งให้หยุดกัด หรือสั่งให้หยุดเห่า แต่ร้อยละ 28 เข้าใจความหมายของคำภาษาสเปนจากประเภทคำเรียกเครือญาติหรือคำทางวัฒนธรรมที่แม้จะใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ก็ไม่กระทบต่อความเข้าใจของผู้ชมอย่างใด เช่นคำว่า tamales ที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 53 ทราบว่าเป็นอาหารพื้นเมืองเม็กซิกันประเภทหนึ่งจากการดูภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์ และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 8 ที่ตอบตามคำทับศัพท์หรือแค่ถอดเสียงจากคำที่ได้ยินทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างนี้เข้าใจความหมายของคำหรือไม่จากการใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ ส่วนของการสำรวจความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลแบบต่างๆ ในคำภาษาสเปนแต่ละประเภท กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47 พึงพอใจกับการแปลแบบกลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด เพราะเข้าใจได้ง่าย และได้ความหมายตรงตามบริบท โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีพื้นฐานภาษาสเปน หรือไม่เคยศึกษาวัฒนธรรมเม็กซิกันมาก่อน โดยพึงพอใจในกลวิธีนี้ในประเภทคำเรียกขานและคำแสดงปฏิสัมพันธ์ ตามด้วยกลวิธีการแปลแบบเอาความร้อยละ 30 เนื่องจาก

กระชับ เข้าใจได้ในระยะเวลาอันรวดเร็วในการอ่านบทบรรยายไทย เช่นในคำทางวัฒนธรรม และพึงพอใจ กลวิธีทับศัพท์ร้อยละ 16 เนื่องจากรู้จักความหมายของคำคำนั้นเช่นประเภทของคำเรียกญาติ หรือได้รับ อรรถรสจากภาพยนตร์เม็กซิกัน หรือได้รู้จักคำภาษาสเปนใหม่ ๆ จากคำเรียกขานและคำทางวัฒนธรรมและ กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจกับกลวิธีการแปลแบบละความน้อยที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 7 เนื่องจากไม่ได้ความที่ครบถ้วน แต่ก็ยังให้ความเห็นว่าการละที่ปรากฏยังเป็นที่ยอมรับได้ และยังสามารถคาดเดาตามบริบทได้โดยไม่ได้ ความหมายผิดแปลกจากความหมายที่แท้จริง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความพึงพอใจของกลวิธีการแปลนั้นขึ้นอยู่กับ ประเภทของคำภาษาต่างประเทศด้วย เพราะหากในคำต่างประเทศประเภทเดียวกันแต่ใช้กลวิธีการแปล แบบอื่นผู้ชมอาจจะไม่เข้าใจหรือไม่พึงพอใจกับการแปลดังกล่าวจากตัวอย่างการอภิปราย ข้างต้นและ ประเภทของคำภาษาสเปนไม่มีผลต่อความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างชื่นชอบกลวิธี การแปลที่เน้นภาษาปลายทางเป็นสำคัญเช่นกลวิธีการแปลแบบตรงตัวหรือเอาความ

5.2 แนวทางการแปลคำภาษาต่างประเทศในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษ

สำหรับแนวทางการแปลคำภาษาต่างประเทศในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษนั้น วัตถุประสงค์ที่ ปรากฏคำภาษาต่างประเทศในต้นฉบับของภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดเนื้อหาทางวัฒนธรรมนั้นคือเพื่อให้ผู้ชม ได้รับความแปลกต่าง ดังนั้นนักแปลควรจะถ่ายทอดสิ่งดังกล่าวนี้ด้วย แต่ในขณะที่เดียวกันผู้แปลจะต้องเลือก กลวิธีที่มุ่งเน้นเป้าหมายสูงสุดของการแปลคือการสร้างสมมูลภาพ (equivalence) ที่ทำให้ผู้รับสารในคำ ภาษาปลายทางได้รับความหมายและเนื้อหาใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด ดังนั้นการแปลแบบทับศัพท์จึง ควรถูกนำมาพิจารณาเป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นกลวิธีให้ผู้รับสารภาษาปลายทางมีความใกล้ชิดภาษาต้น ทางมากที่สุดเพราะเป็นถ่ายเสียงจากต้นฉบับมาเป็นภาษาฉบับแปลโดยไม่ได้มีการปรับ เช่น

ต้นฉบับ *Papá* is coming home

บทแปล ปาป้าจะกลับบ้านหรือ

จะเห็นได้ว่าการทับศัพท์เป็นกลวิธีให้ผู้รับสารภาษาปลายทางมีความใกล้ชิดภาษาต้นทางมากที่สุด เพราะเป็นถ่ายเสียงจากต้นฉบับมาเป็นภาษาฉบับแปลโดยไม่ได้มีการปรับ ทำให้ผู้รับสารเกิดการตอบสนอง ในการรับรู้ถึงอารมณ์ ความรู้สึกใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ (สัญฉวี สายบัว, 2542) นอกจากนี้การแปลแบบ ทับศัพท์โดยเฉพาะชื่อเฉพาะหรือคำทางวัฒนธรรมบางคำอาจเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยคงกลิ่นอายของวัฒนธรรม เม็กซิกันไว้ และเป็นทางออกที่ดีเมื่อไม่สามารถหาคำแปลที่เหมาะสมมาใช้ได้ (เพ็ญพิสาข์ ศรีวรรณถ, 2551 :144) ทั้งนี้ต้องพิจารณาปัจจัยจากบริบทภาพในภาพยนตร์ เช่น tamales ที่ผู้ชมสามารถคาดเดาได้ว่าใน บริบทกำลังพูดถึงของกินอยู่ และจากการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างก็มีความเข้าใจและชอบ กลวิธีการแปลทับศัพท์กับจากตัวอย่างฉากที่ 9 ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจกับการแปลแบบทับศัพท์กับคำทาง

วัฒนธรรมถึงร้อยละ 71 โดยให้เหตุผลว่าได้รับรู้จักคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารเม็กซิกันเพิ่มเติมจากที่รู้จักบ้างอยู่แล้วแต่หากพิจารณาจากคำภาษาต่างประเทศที่พบแล้ว หากพบว่าคำบางคำผู้รับสารภาษาปลายทางไม่สามารถเข้าใจได้ หรือเข้าใจความหมายผิดได้ กลวิธีการแปลแบบตรงตัวจะถูกนำมาใช้เป็นลำดับที่สอง เนื่องจากเป็นสื่อความได้ตรงกับวามเข้าใจของผู้ชมชาวไทยมากที่สุด แต่คำบางคำหากไม่สามารถหาคำแปลที่ตรงตัวได้ ก็จะนำกลวิธีการแปลแบบเอาความมาใช้ เช่น

ต้นฉบับ The *alebrijes* of this world can take any forms

บทแปล *สัตว์*ในโลกความตายมีหลายรูปแบบ

ซึ่งกลวิธีการแปลแบบเอาความจะยังคงรักษาความหมายบางส่วนไว้ได้ในแง่การสื่อว่า *alebrijes* เป็นสัตว์ตรงตามสิ่งที่ปรากฏในภาพยนตร์ เพราะ *alebrijes* ตามความหมายของ Chibnik (2008) นั้น *alebrijes* ไม่ใช่สัตว์แต่เป็นคำเรียกของงานฝีมือแกะสลักไม้ที่เป็นรูปในจินตนาการของชนพื้นเมือง อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างก็ยังพึงพอใจกับกลวิธีการแปลนี้ถึงร้อยละ 93 จากตัวอย่างในฉากที่ 11 หรือคำภาษาต่างประเทศบางประเภทเช่น และสุดท้ายหากบทแปลมีจำนวนตัวอักษรเกิน 28 – 30 ตัวอักษร ผู้แปลสามารถใช้กลวิธีการแปลแบบละความ (กฤตยา ออกนิษฐ์, 2554: 6-7) มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและไม่กระทบความเข้าใจในเนื้อหาของผู้รับสารภาษาปลายทาง เช่น

ต้นฉบับ we made all this food set out the things they loved in life, mi hijo

บทแปล เราทำอาหารไว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต

ซึ่งในบทแปลนี้มี 35 ตัวอักษรแล้ว หากแปลคำว่า “mi hijo” จะทำให้บทแปลมีความยาวมากเกินไป ทำให้ผู้ชมอ่านไม่ทันได้ นอกจากนี้การละคำว่า “mi hijo” ที่มีลักษณะเหมือนคำลงท้ายที่คุณย่าเรียกเพื่อเรียกความสนใจจากมิเกล หากละไว้ ผู้ชมจะยังเข้าใจอยู่ดีว่าหมายถึงใคร

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีข้อจำกัดอยู่ที่งานวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการออกแบบแบบสอบถามเพื่อทดสอบความเข้าใจและความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลของผู้ชมชาวไทยนั้น ประการแรกคือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน อาจเป็นจำนวนที่น้อยเกินไปที่จะสามารถแทนผลของประชากรทั้งหมดได้ ประการต่อมาคือเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีมีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาสเปน ซึ่งเป็นลักษณะการเลือกตอบตามระดับ 1 ถึง 5 นั้น ยังไม่มีคำจัดการความหรือข้อบ่งชี้ที่แน่ชัดสำหรับกลุ่มตัวอย่างว่ามีความรู้หรือความสามารถในการใช้ภาษาสเปนมากน้อยจริงหรือไม่ และประการสุดท้ายคือการการออก

แบบสอบถามในคำถามทดสอบความเข้าใจของผู้ชมชาวไทยในแต่ละจากนั้นเป็นคำถามแบบปลายเปิด ทำให้มีคำตอบที่กว้างและและคำตอบนั้นเหล่านั้นไม่สามารถระบุได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าใจความหมายของคำถามหรือไม่ คำถามจึงควรเป็นคำถามปลายปิดและสร้างตัวเลือกให้ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยตั้งสมมติฐานของตัวเลือกคำตอบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเป็นไปได้อย่างไรบ้างแล้วสมมติฐานเหล่านั้นไปปรับใช้กับตัวเลือกในทุกคำถาม นอกจากนี้ในการสำรวจความพึงพอใจของผู้ชมชาวไทยอาจใช้การสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้อธิบายความหรือให้ความเห็นต่อกลวิธีการแปลที่มีรายละเอียดมากขึ้น และการตั้งคำถามในส่วนการทดสอบความพึงพอใจยังไม่สามารถวัดผลได้แน่ชัดว่าแท้จริงแล้วกลวิธีที่ใช้ในการแปลทบบรรยายนั้นเป็นที่พึงพอใจของคนไทยจริงหรือไม่ เนื่องจากเป็นการสอบถามเหตุผลของการเลือกกลวิธีที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบ หรือการสัมภาษณ์ผู้แปลบรรยายไทยนี้ อาจจะช่วยทำให้เข้าใจเหตุผลหรือที่มาในการเลือกกลวิธีการแปลได้ดีมากขึ้น เช่น ต้นสังกัดที่สร้างภาพยนตร์เรื่องนี้อาจกำหนดไม่ให้แปลคำภาษาสเปนบางคำที่ปรากฏเสียงบรรยาย หรือแจ้งความจำนงต่อการแปลทบบรรยายในทุกๆภาษาว่าจะต้องแปลเพื่อให้เก็บความรู้สึกแปลแตกต่างเพราะมีจุดประสงค์ให้ผู้ชมในประเทศต่างๆ ได้รู้จักภาษาสเปนหรือวัฒนธรรมเม็กซิกันมากขึ้น งานวิจัยมีความสมบูรณ์และเห็นถึงปัญหาของกลวิธีการแปลมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัญญาภัค สาสงเคราะห์. (2562). การศึกษาเชิงเปรียบเทียบการแปลเว็บไซต์โรงแรมระหว่างมนุษย์ และเครื่องมือแปลภาษา Google Translate จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กฤตยา อภินิษฐ์. (2554). เอกสารประกอบการสอน วิชาการแปลภาพยนตร์ (LCCD 680) ภาคการศึกษาที่2/2554. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จรัลวิไล จรุงโรจน์. (2543). วัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นโดยระบบคำเรียกญาติภาษาอินดี. วารสารอินเดียดี ศึกษา, 5, 117-130.
- ฉัตรรวี เสนธนิสศักดิ์. (2560). 'Day of the Dead' เทศกาลแห่งความตายสไตล์โบฮีเมียน เมื่อคนตายกลับบ้านกันอยู่ทุกปี. วันที่ค้นข้อมูล 5 กันยายน 2561, จาก <https://thematter.co/life/day-of-the-dead/38381>.
- จูนวิชน์ ไกรเพิ่ม. (2559). ทฤษฎีความหมายกับการแปลบริบททางวัฒนธรรมในวรรณกรรมแปล เรื่อง เมฆคนบาป จานโปรดสำหรับคนใจร้าย ของ ฌอง เตลเล. วารสารศิลปศาสตร์, 12(21), 49-66.
- ธนาภัสสร สนิธิรักษ์, วีรกาญจ กนกกมลเสส, และ ปรีชา คะเนตนอก. (2563). การศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการ แปลนวนิยายภาษา อังกฤษเป็นภาษาไทย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์, 8(4), 1269-1282.
- นันทิกานต์ จันทร์อภิบาล. (2554). การใช้คำเรียกขานคู่สนทนาที่ไม่คุ้นเคย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- บุญเลิศ วงศ์พรหม, และ ถาวร ทิศทองคำ, (2561). การแปลในยุคใหม่กับการปรับตัวของผู้เรียน ผู้สอน และนักแปล. การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 13, 20 ธันวาคม 2561.

- พ��นีย์ สรรคบุรานุรักษ์. (2529) การแปลอังกฤษเป็นไทย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์ผกา ไชยโชค และสาวิตรี คทวณิช. (2562) การศึกษาวัฒนธรรมในเพลงประท้วง (Protest Songs) ยอดนิยมตลอดกาล. **MFU Connexion**, 8(2), 125-153.
- พิมพ์พันธ์ เวสสะโกศล. (2555) การแปลภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2555.
- เพ็ญพิสาข์ ศรีวรรณารถ. (2551) ปัญหาในการแปลผ่านภาษาที่สอง กรณีศึกษา : การแปลวรรณกรรม เรื่อง เปโตร ปาราโม. วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, (30)1, 129-149.
- มัลลิกา เรื่องระพี. (2518). บทบาทของชาวจีนในด้านเศรษฐกิจ สังคมและศิลปกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เมธินี อังศุวัฒนากุล. (2559) คำเรียกขานที่ใช้ในความสัมพันธ์แบบคู่รัก. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วราพัชร ซาลีกุล. (2560). กลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2562). การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย: มายาคติในการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน และเครจซี-มอร์แกน. วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์, 6(1), 26-58.
- สัญญาวี สายบัว. (2542). หลักการแปล. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สตรีรัตน์ ไกรอ่อน. (2556). กลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา เทพแปง. (2555). กลวิธีการแปลคำนามประสมจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในนวนิยายเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ปีที่ 14, 1(27), 95-104.

อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล. (2555) จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล ใน เอกสารประกอบการสอน รายวิชา
EN 322. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ. (2556). การใช้คำเรียกขานในภาษาการเมือง กฎหมาย ภาษาสื่อและภาษาวิชาการ
 ของไทย. วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 30(3), 117-130.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลายการเปลี่ยนแปลงและการ
 พัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อมรชัย คหกิจโกศล. (2548). การเปรียบเทียบคำเรียกเครือญาติในภาษาไทยและภาษาจีนแต้จิ๋ว. **ตำรา
 วิชาการ**, 4(1), 1-23.

ภาษาต่างประเทศ

Appel, R. & Muysken, P. (1987). **Language contact and bilingualism.** London and Baltimore, MD.

Bustamante, L & Flores, A. (2019). **Fact on Latinos in the U.S.** Retrieved March 14, 2022, from
<https://www.pewresearch.org/hispanic/fact-sheet/latinos-in-the-u-s-fact-sheet/>

Carra, N. (2009). The presence of Spanish in American movies and television shows. Dubbing and
 subtitling strategies. **Vigo International Journal of Applied Linguistics**, 6(9), 51-71.

Chen, J. & Tian, C. (2018). Translation of kinship terms from Chinese into English from the
 perspective of relevance theory. **Arts and Humanities Open Access Journal**, 2(2), 115-126.

Chibnik, M. (2008). Advertising Oaxacan Woodcarvings. **Human organization: Journal of the Society for Applied Anthropology**, 67(4), 362-372.

Cintas, J. (2010) **Subtitling**. London: John Benjamins Publishing Company.

EFE. (2019). **El Día de Muertos y las seis películas para “revivir” esa tradición mexicana**.

<https://www.latimes.com/espanol/entretenimiento/articulo/2019-10-29/el-dia-de-muertos-y-las-seis-peliculas-para-revivir-esa-tradicion-mexicana>.

Girsang, M. L. (2015). An Analysis of Code Switching and Code Mixing as Found in Television Advertisement. **Journal of English Language Teaching (ELT) and Linguistics**, 50-64.

Kozioł, J. (2000). **Code switching between Spanish and English in contemporary American society**. Honors Program, St. Mary's College of Maryland.

Mernaugh, L. (2017). **Defining Spanglish: A Linguistic categorization of Spanish-English Code-switching in the United States**. Honors Projects, Seattle Pacific University.

Newmark, P. (1988). **A textbook of translation**. New York: Prentice Hall International.

Newmark, P. (2001). **Approaches to Translation**. Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press.

Nida, Eugene A. (1964). **Toward a Science of Translating**. The Netherlands: Leiden, I.J.Brill.

Nida, Eugene A. & Taber, Charles R. (1969). **The theory and practice of [Biblical] translation**. The Netherlands: Leiden, I.J.Brill.

Robinson, T (2017). **Pixar's Lee Unkrich on the 'anxiety' of directing Coco**. Retrieved May 8, 2022 from <https://www.theverge.com/2017/11/22/16691932/pixar-interview-coco-lee-unkrich-behind-the-scenes>.

Rothman, J. & Rell, A. (2005). A linguistic analysis of Spanglish: relating language to identity. **Linguistics and the Human Sciences**, 1(3), 515-536.

Toribio, A. J. (2006). Spanish-English code-switching among US Latinos. **International Journal of the Sociology of Language**, 158, 89-191.

Vargas, M. & Rodríguez, J. (2016). El Día de Muertos en los textos de primaria de México.

Revista Electrónica de Investigación Educativa, 18(2), 171-179.

Wardhaugh, R. (2002). **An introduction to sociolinguistic**. London: Blackwell

Publishing Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. คำภาษาสเปนที่พบในเสียงต้นฉบับภาษาอังกฤษและกลวิธีการแปลที่ใช้

โดยมีการใช้อักษรย่อในตารางตามความหมายดังนี้

ว. หมายถึง คำทางวัฒนธรรม

ญ. หมายถึง คำเรียกญาติ

ข. หมายถึง คำเรียกขาน

ป. หมายถึง คำแสดงปฏิเสธสัมพันธ์

ท. หมายถึง กลวิธีทับศัพท์

อ. หมายถึง กลวิธีเอาความ

ล. หมายถึง กลวิธีละความ

ต. หมายถึง กลวิธีตรงตัว

นาที่	เสียงพยางค์อังกฤษ	คำแปลฉบับไทย	ประเภท				กลวิธี			
			ว	ญ	ข	ป	ท	อ	ล	ต
1.41	papa	ป๊าป๊า		X			X			
2.24	and my <i>mama</i>	และมาม่าของผม		X			X			
3.22	<i>Mama</i> Imelda	มาม่าอิมเอลดา		X			X			
3.32	Día de los muertos	เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส	X				X			
3.37	<i>Mama</i> Coco	มาม่าโคโค		X			X			
3.4	<i>Hola</i> mama coco	หวัดดีสะ มาม่าโคโค				X				X
3.4	Hola <i>mama</i> coco	หวัดดีสะ มาม่าโคโค		X			X			
3.57	And the winner is <i>Luchadora</i> Coco	และผู้ชนะคือ ลูชาดอรา โคโค			X		X			
4.07	My <i>abuelita</i>	อาม่าลิต้าของผม		X			X			
4.11	Mi hijo	เจ้ากุงแห่งผม		X				X		
4.13	No, gracias	ไม่สะ ขอบคุณ				X				X
4.15	More <i>tamales</i>	ทามาเล	X				X			
4.17	Si	สะ				X				X
4.4	Be back by lunch, <i>mi hijo</i>	กลับมากินเที่ยงนะลูก		X						X
4.47	<i>Hola</i> Miguel	หวัดดี มิเกล				X				X
4.48	Hola	หวัดดี				X				X
4.54	Muchas gracias	ขอบคุณมาก				X				X
4.55	<i>De nada</i> Miguel	ไม่เป็นไร มิเกล				X				X
5.35	Santa Cecilia	ซานตา เซซีเลีย	X				X			
7.13	Muchacho	เจ้าหนู			X					X
7.48	Mira Mira	ดูสิ ดูสิ				X				X
8.07	Muchacho	เจ้าหนู			X					X

นาท์	เสียงพากย์อังกฤษ	คำแปลฉบับไทย	ประเภท				กลวิธี			
			ว	ญ	ข	ป	ท	อ	ล	ต
8.22	abuelita	อามัวลิต้า		X			X			
8.26	<i>Doña</i> , please !	คุณผู้หญิง ไต่โปรด			X					X
8.31	Mariachi	เจ้านักดนตรี			X			X		
8.36	Angelito cielito	เทวดาน้อยน่ารัก			X					X
8.42	Mariachi	นักดนตรี			X			X		
8.49	<i>Pobrecito</i> , esta bien, mi hijo	หนูน้อย น่าสงสาร หลานไม่เป็นไรนะ				X		X		
8.49	Pobrecito, <i>esta bien</i> , mi hijo	หนูน้อย น่าสงสาร หลานไม่เป็นไรนะ				X		X		
8.49	Pobrecito, esta bien, <i>mi hijo</i>	หนูน้อย น่าสงสาร หลานไม่เป็นไรนะ	X					X		
9.22	Yes, <i>tó</i> Berto	ครับ ทีโอเบอร์โต้		X			X			
9.42	Mariachi plaza	จัตุรัสนักดนตรี	X					X		
9.46	How <i>abuelita</i> feel about that plaza	อามัวลิต้าไม่ชอบจัตุรัสนั้น		X			X			
9.46	How abuelita feel about that <i>plaza</i>	อามัวลิต้าไม่ชอบจัตุรัสนั้น	X							X
10.11	It's <i>Día de los muertos</i>	ในคืนเดียวเดอลอสมัวร์โตส	X				X			
10.12	<i>Ofrenda</i> room, vámonos	ไปห้องหิ้งบูชา เร็วๆ	X							X
10.12	Ofrenda room, <i>vámonos</i>	ไปห้องหิ้งบูชา เร็วๆ				X		X		
10.4	This <i>ofrenda</i>	หิ้งบูชานี้	X							X
10.54	that love and like, <i>mi hijo</i>	เราทำอาหารให้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนนี้	X						X	
11.02	Ay, dios mio	โธ่เอ๊ย				X		X		
11.08	<i>Mama</i> Coco's papa	พ่อของมามาโคโค		X			X			
11.08	Mama Coco's <i>papa</i>	พ่อของมามาโคโค		X						X
11.18	<i>Papa</i> 's home	ป้าปากลับมาหรือ		X			X			
11.19	Mama, <i>calmese, calmese</i>	มามาใจเย็นนะ ใจเย็นๆ				X				X
11.23	<i>Papa</i> is coming home	ป้าปากจะกลับบ้านหรือ		X			X			
11.24	No, <i>mama</i>	ไม่มามา		X			X			
11.31	Rest, mama	ไปนอนเถอะมามา		X			X			
12.34	Perfecto!	เพอร์เฟกต์				X				X

นาทีก	เสียงพากย์อังกฤษ	คำแปลฉบับไทย	ประเภท				กลวิธี			
			ว	ญ	ข	ป	ท	อ	ล	ต
14.09	Oh padre!	แต่ปาเตร			X		X			
14.46	<i>Señor</i> De La Cruz	ซินญอร์เดอ ลา ครูซ			X		X			
15.16	Mariachi plaza	จัตุรัสนักดนตรี	X				X			
15.2	Dia de los muertos	เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส	X				X			
15.37	<i>Mama</i> , where I put this?	มาม่า วางที่ไหน		X			X			
15.39	Hijos	หนุมๆ		X			X			
15.41	Sí	ได้				X				X
15.5	<i>Mama</i> , <i>Papa</i>	มาม่า ปาป้า		X			X			
15.5	Mama, <i>Papa</i>	มาม่า ปาป้า		X			X			
15.51	Your <i>abuelita</i>	อาบัวลีตาของลูก		X			X			
16.1	Dia de los muertos	เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส	X				X			
16.15	<i>Tía</i> Victoria	ทืออาวิคตอเรีย		X			X			
16.18	<i>Papa</i> Julio	ปาป้าจูลิโอ		X			X			
18.37	Ofrenda	หิ้งบูชา	X							X
21.08	Dante, stop! <i>Cállate!</i>	ดานเต้ เจียบนะ ชู่ว!				X				X
21.59	<i>Señor</i> De La Cruz	ซินญอร์เดอ ลา ครูซ			X		X			
23.05	Mama	มาม่า		X			X			
23.13	Dios mios	อู๊ย คายแล้ว				X		X		
24.2	We are <i>familia</i> , mi hijo	เราเป็นครอบครัวของเธอ เด็กน้อย		X						X
24.2	We are familia, <i>mi hijo</i>	เราเป็นครอบครัวของเธอ เด็กน้อย		X				X		
24.23	<i>Tía</i> Rosita	ทืออาโรสิต้า		X			X			
24.3	<i>Tía</i> Victoria, por favor	ทืออาวิคตอเรีย ไต้โปรด		X			X			
24.3	<i>Tía</i> Victoria, <i>por favor</i>	ทืออาวิคตอเรีย ไต้โปรด		X			X			
24.37	<i>Mama</i> Imelda	มาม่าอิมเอลต้า		X			X			
24.4	<i>Oye</i> , mama Imelda	ไช่แล้ว มาม่าอิมเอลต้า				X		X		
24.4	<i>Oye</i> , <i>mama</i> Imelda	ไช่แล้ว มาม่าอิมเอลต้า		X			X			
24.48	<i>Tío</i> Oscar, Felipe	ทืออออสการ์ เฟลิบเป้		X			X			

นาทีก	เสียงพากย์อังกฤษ	คำแปลขับไทย	ประเภท				กลวิธี			
			ว	ญ	ข	ป	ท	อ	ล	ต
24.54	<i>Mama Imelda</i>	มาม่าอิมเอลต้า		X			X			
24.58	Vámonos	เร็วเข้า				X		X		
26.21	Hija	ลูกจ๊ะ		X						X
26.35	Alebrije	อาเลบรีเฮ้	X				X			
27.02	Some <i>churros</i>	ซูโรสหนะ	X				X			
27.26	Gracias	ขอบคุณ				X				X
27.36	Gracias	ขอบคุณ				X				X
27.43	Ofrenda	หิ้งบูชา	X							X
29.37	Sorry, <i>señora</i>	ขอโทษค่ะ ซีนญอร์รา			X		X			
29.53	Oh <i>mi familia</i>	โอ้ว ลูกหลานของฉัน		X				X		
30.08	Ofrenda	หิ้งบูชา	X							X
30.14	Ofrenda	หิ้งบูชา	X							X
30.29	<i>Mama Imelda</i>	มาม่าอิมเอลต้า		X			X			
30.41	Día de los muertos	เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส	X				X			
30.58	Alebrije	ใครเป็นเจ้าของสัตว์ชนิดนี้	X					X		
31.22	Ofrenda	หิ้งบูชา	X							X
31.4	Híjole	โอ๊ะ ดายแล้ว				X				X
31.56	Cempasúchil	ดอกมารีโกลด์ ดอกมารีโกลด์	X					X		
31.57	<i>Lo siento, señora</i>	ขอโทษครับ ซีนญอร์รา				X				X
31.57	<i>Lo siento, señora</i>	ขอโทษครับ ซีนญอร์รา			X		X			
32.45	Mariachi plaza	จัตุรัสนักดนตรี	X					X		
32.57	<i>Papa Julio</i>	ปาปาฮูลิโอ		X			X			
33.05	Mi hijo	เจ้าหนู		X				X		
33.26	Con permiso	ผมขอไปเข้าห้องน้ำะครับ				X				X
33.5	Vámonos	ไปกันเถอะ				X				X
33.58	Muchacho	เจ้าหนู			X					X
34.21	Amigo	อามีโก้			X		X			
34.24	Amigo	อามีโก้			X		X			
34.3	That help <i>amigo</i>	เพื่อนจะต้องช่วยเพื่อน			X					X
34.32	<i>Espérame</i> chamaco!	รอฉันด้วยสิ เจ้าหนูน้อย				X				X
34.32	Espérame <i>chamaco!</i>	รอฉันด้วยสิ เจ้าหนูน้อย			X					X
36.19	Nice <i>alebrije</i>	อาเลบรีเฮ้ใจดี	X				X			
36.35	Look up Look up, <i>a ver aver</i>	ดูสิ ดูสิ				X				X

นาทีก	เสียงพากย์อังกฤษ	คำแปลขบไทย	ประเภท				กลวิธี			
			ว	ญ	ข	ป	ท	อ	ล	ต
37.02	Muy guapo eh?	หล่อไชปะ				X		X		
37.2	Chamaco	ไอ้หนูน้อย			X					X
38.01	Que padre!	สุดยอด				X				X
38.13	At the end of <i>Día de los muertos</i>	ในคำคืนแห่งความตาย	X					X		
38.22	Chamaco	ไอ้หนูน้อย			X					X
38.41	<i>Hola Ceci!</i>	หวัดดีเซซี				X				X
38.51	Hola!	หวัดดีฮะ				X				X
38.52	Ya lo sabía	นี่แล้วไม่มีผิด				X				X
39.42	Alebrije	สัตว์ในโลกความตาย	X					X		
41.16	Chamaco	ไอ้หนูน้อย			X					X
41.35	Chorizo	เจ้าไส้กรอก			X			X		
41.53	Chorizo	ไส้กรอก	X							X
42.15	Chamaco	ไอ้หนู			X					X
42.16	You are <i>loco</i>	เธอต้องบ้า				X				X
43.12	Chamaco	ไอ้หนูน้อย			X					X
43.22	Hey <i>tío!</i> Que onda!	เฮ้ ทิโอ เกิดอะไรขึ้น		X			X			
43.22	Hey tío! <i>Que onda!</i>	เฮ้ ทิโอ เกิดอะไรขึ้น				X		X		
43.36	cousin, <i>tío</i> , whatever	เรียกกันแบบลุงป้าน้าอา		X				X		
43.47	Tía	ท้ออา		X			X			
43.5	Muchas gracias	ขอบคุณ				X				X
44.07	<i>Buenas noches</i> Chicaron!	นอนหลับฝันดีหรือ				X		X		
44.11	Día de los muertos	เดย์ เดอ ลอส มัวร์โตส	X					X		
44.39	Are you ok <i>amigo?</i>	เป็นอะไรมัย <i>อามีโก?</i>			X		X			
45.03	Only for you <i>amigo</i>	เพื่อเพื่อนเท่านั้น			X					X
46.17	Gracias	ขอบคุณ				X				X
47.04	Chamaco	ไอ้หนูน้อย			X					X
47.44	No manches!	ไม่มีทาง				X				X
48.03	Chamaco	ไอ้หนูน้อย			X					X
48.23	Bienvenido a todos	ยินดีต้อนรับทุกคน				X				X
48.3	Who are ready for the <i>musica!</i>	ใครพร้อมที่จะฟังเพลงแล้วบ้าง	X					X		
48.34	Amigo	อามีโก			X		X			
48.44	Muchacho	เจ้าหนู			X					X
49.19	Poco loco	หัวหมุนดีดๆ				X		X		

นาทีก	เสียงพากย์อังกฤษ	คำแปลขบไทย	ประเภท				กลวิธี			
			ว	ญ	ข	ป	ท	อ	ล	ต
50.24	Best <i>grito</i>	สุดพลังปอด				X		X		
51	Chamaco	เจ้าหนูน้อย			X					X
51.39	Ay mi amor	โอใจเอย			X			X		
51.42	Ay mi amor	โอใจเอย			X			X		
51.46	Ay mi amor	โอใจเอย			X			X		
51.49	Ay mi amor	โอใจเอย			X			X		
52.2	Gordito	เจ้าอ้วนน้อย			X					X
53.17	Otra	เอาอีก				X				X
53.31	Damas y Gaballeros	คุณสภาพบุรุษและสภาพสตรี			X					X
54.16	Chamaco	เจ้าหนูน้อย			X					X
54.18	Chamaco	เจ้าหนูน้อย			X					X
54.33	Dante <i>Cállate!</i> No Dante, stop it!	दानเต่ อย่าสิ ดานเต่ หยดนะ!				X		X		
57.07	<i>Gracias</i> señor	ขอบคุณครับ ซันญอร์				X				X
57.07	<i>Gracias</i> señor	ขอบคุณครับ ซันญอร์			X		X			
57.26	<i>Disculpa</i> senores	ขอโทษครับทุกคน				X				X
57.26	<i>Disculpa</i> señores	ขอโทษครับทุกคน			X					X
57.27	Poco loco	ไปโค โลโก				X	X			
57.45	Congratulation, <i>chicos!</i>	ยินดีด้วย หน่่มๆ			X					X
58.1	Enjoy your party, <i>musico</i>	ขอให้สนุกกับงานนะ เจ้านักดนตรี			X					X
58.35	<i>Señor</i> De La	ซันญอร์เดอ ลา			X		X			
59.22	Oh padre!	โอ ปาดเร			X		X			
59.51	<i>Señoras señores</i> buenas noches, buenas tardes	อยู่พร้อมกันมากมาย			X					X
59.51	<i>Señoras señores</i> buenas noches, buenas tardes	อยู่พร้อมกันมากมาย				X				X
1.00.32	Are you all right, <i>niño?</i>	เธอเป็นไรมัย เด็กน้อย			X					X
1.01.46	<i>Mi amigo</i> , salud!	เพื่อนของฉฉ ฉฉอง!			X					X
1.01.46	<i>Mi amigo</i> , salud!	เพื่อนของฉฉ ฉฉอง!				X				X
1.03.52	Chamaco	ไอ้หนูน้อย			X					X
1.05.12	El camino de la casa	เอล กามิโน เดอ ลา คาซ่า	X				X			
1.05.23	<i>Mi amigo</i>	เพื่อนของฉฉ			X					X
1.05.27	Salud	ฉฉอง				X		X		

นาทีก	เสียงพากย์อังกฤษ	คำแปลข้บไทย	ประเภท				กลวิธี			
			ว	ญ	ข	ป	ท	อ	ล	ต
1.06.09	<i>Mi amigo</i> , salud!	เพื่อนของฉัน ฉลอง!			X					X
1.06.09	Mi amigo, <i>salud!</i>	เพื่อนของฉัน ฉลอง!				X				X
1.06.24	Chorizo	ไส้กรอก	X							X
1.07.13	Yes ah <i>sí</i>	ใช่				X				X
1.07.43	<i>Papa</i> Ernesto	ป้าเอร์เนสโต		X			X			
1.09.18	Ofrenda	บนหิ้ง	X							X
1.09.53	Her <i>papa</i>	ป้าของเธอ		X			X			
1.19.11	security, <i>ayúdame</i>	รปภ. ช่วยฉันด้วย				X				X
1.25.30	It's ok, <i>mi hijo</i>	ไม่เป็นไร เด็กน้อย		X				X		
1.28.08	It's ok, <i>mamita</i>	ไม่เป็นไรนะ นามิต้า		X			X			
1.29.41	Mi hija	ลูกสาว		X				X		

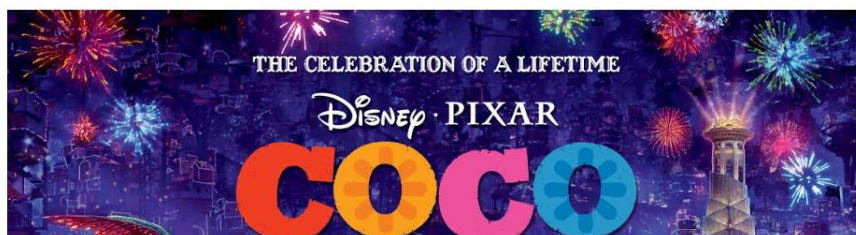
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อสำรวจความเข้าใจและความพึงพอใจต่อกลวิธีการแปลคำภาษาสเปน

ส่วนที่ 1 จาก 13

แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบรรยายภาษาไทยของ ภาพยนตร์เรื่อง Coco วันอลวน วิญญาณอลเวง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตหัวข้อ "การแปลคำภาษาสเปนในต้นฉบับภาษาอังกฤษของภาพยนตร์เรื่อง Coco เป็นภาษาไทย" ของนายอาสาฬห์ เกษตรสุนทร นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาสเปน คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่านเคยรับชมภาพยนตร์ Coco วันอลวน วิญญาณอลเวง หรือไม่ *

เคย

ไม่เคย

ท่านมีความรู้ภาษาสเปนอยู่ในระดับใด *

1 2 3 4 5

ไม่สามารถสื่อสารได้ทั้งในระดับ
คำ ประโยค บทสนทนา

สามารถสื่อสารได้ทั้งในระดับคำ
ประโยค และบทสนทนา

ท่านเคยใช้ชีวิตในประเทศเม็กซิโก รวมถึงเคยศึกษาเกี่ยวกับประเทศเม็กซิโกมาก่อนหรือไม่ *

เคย

ไม่เคย

อื่นๆ: _____

มีจจุบันท่านอายุเท่าไร (กรุณากรอกเป็นตัวเลข) *

คำตอบของคุณ _____

ท่านเคยรับชมภาพยนตร์ Coco วันอลวน วิญญาณเอลเอง ในรูปแบบใด *

เสียงภาษาอังกฤษ บทบรรยายภาษาอังกฤษ (English soundtrack, English subtitle)

เสียงภาษาอังกฤษ บทบรรยายภาษาไทย (English soundtrack, Thai subtitle)

เสียงภาษาไทย บทบรรยายภาษาไทย (Thai soundtrack, Thai subtitle)

เสียงภาษาไทย บทบรรยายภาษาอังกฤษ (Thai soundtrack, English subtitle)

อื่นๆ: _____

ถัดไป

ล้างแบบฟอร์ม

แบบทดสอบความเข้าใจฉากในภาพยนตร์

แบบสอบถามส่วนนี้จะให้ท่านชมส่วนหนึ่งของภาพยนตร์ทั้งหมด 11 ฉาก และตอบคำถามรวม 33 คำถาม เป็นการตอบแบบปลายเปิดและการตอบแบบตัวเลือก กรุณาตอบคำถามเป็นภาษาไทยตามความเข้าใจหรือความรู้สึกของท่านใน subtitle โดยคำตอบของท่านไม่มีถูกหรือผิด เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบความเข้าใจและความพึงพอใจของท่านที่แท้จริง หากไม่ทราบคำตอบ ท่านสามารถตอบว่า "ไม่ทราบ" ได้

ฉากที่ 1 กรุณาชมคลิปวิดีโอและตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *คุณขยายเรียกผู้ชายอีกคนว่าอะไร?* *

หากท่านตอบไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ

กลับ

ถัดไป

ล้างแบบฟอร์ม

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลงแบบไหนมากที่สุด *

- ฉันทน์แผนแก ไอ้หนักดนตรี เขาพูดอะไรกับหลาน
- ฉันทน์แผนแก มาริอาซี เขาพูดอะไรกับหลาน
- ฉันทน์แผนแก เขาพูดอะไรกับหลาน

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลงที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

ฉากที่ 2 กรุณามองคลิปวิดีโอและตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติ้ลได้ชัดเจน)

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติ้ล ท่านเข้าใจว่า *อามิโกแปลว่าอะไร?* หากท่านตอบไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ _____

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากจากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- มันคือการประชันวงดนตรี อามีโก้
- มันคือการประชันวงดนตรี สหายทั้งหลาย
- มันคือการประชันวงดนตรี

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

จากที่ 3 กรณขมคลิปรีดีโอและตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *ผู้ชายเรียกคุณยายที่เขาพูดด้วยว่าอะไร?* หากท่านตอบไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ" *

คำตอบของคุณ _____

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- คุณผู้หญิง ได้โปรด ผมแค่จ้างเขาชั่วคราวเท่า
- ดอนญา ได้โปรด ผมแค่จ้างเขาชั่วคราวเท่า
- ได้โปรดเถอะ ผมแค่จ้างเขาชั่วคราวเท่า

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ

ฉากที่ 4 กรุณาชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

scene 4

คัดลอกลิงก์

0:05 / 0:08

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *พิธีกรกล่าวกับผู้ชมว่าอะไร?* หากท่าน *ตอบไม่ได้* ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ

กลับ

ถัดไป

ล้างแบบฟอร์ม

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- ยินดีต้อนรับทุกคน
- เบียนเบนีโต้ ทุกคน
- สวีสวีคะ ทุกคน

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ

ฉากที่ 5 กรุณาชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *มีเกลสั่งดานเตให้ทำอะไร?* หากท่าน *ตอบไม่ได้* ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ

กลับ

ถัดไป

ล้างแบบฟอร์ม

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- ดานเต๋อย่าสิ !
- ดานเต๋ เจียบนะ !
- ดานเต๋ !

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

ฉากที่ 6 กรรณฯชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *ผู้พูดบอกว่าการนับญาตินั้นเรียกว่าอะไรได้บ้าง?* หากท่านตอบไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ" *

คำตอบของคุณ _____

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- เราเลยนับญาติกัน เรียกกันแบบลุงป้าน้าอา
- พวกเราเลยนับกันเป็นพี่น้อง ลุงป้าน้าอา หรืออะไรก็แล้วแต่
- เราเลยนับญาติกัน เรียกกันเหมือนญาติๆ

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

ฉากที่ 7 กรุณาชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

scene 7

คัดลอกลิงก์

วิดีโอเพิ่มเติม

▶
🔊
0:01 / 0:03

📄
⚙️
YouTube
📺
🗄️

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *อาบิลดาคือใคร หรือ คืออะไร?* หาก *ท่านตอบไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ _____

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- ลูกก็รู้ว่ามันไม่ดีไม่ชอบจัดร้านนั้น
- ลูกก็รู้คุณยายไม่ชอบจัดร้านนั้น
- ลูกก็รู้ท่านไม่ชอบจัดร้านนั้น

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

ฉากที่ 8 กรุณาชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *คุณยายเรียกมีเกลว่าอะไร?* หากท่าน *ตอบไม่ได้* ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ _____

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต
- เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิตนะลูก
- เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต มี ยีโซ

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

จากที่ 9 กรรณเชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

Scene 9 คัดลอกลิงก์

วิดีโอเพิ่มเติม

0:02 / 0:07 YouTube

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *คุณยายเสนอะอะไรให้มิเกล?* หากท่าน *ตอบไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ _____

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- ย้ายถ้ามว่าจะเต็มทามาเลือกใหม่
- ย้ายถ้ามว่าจะเต็มอาหารอีกใหม่
- ย้ายถ้ามว่าจะเต็มแป้งนึ่งใส่เนื้ออีกใหม่

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

ฉากที่ 10 กรุณาชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติลได้ชัดเจน)

scene 10

คัดลอกลิงก์

วิดีโอเต็มเต็ม

▶ 🔊 0:01 / 0:04

YouTube

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติล ท่านเข้าใจว่า *คุณขยายกล่าวว่าจะต้องเอารูปไปตั้งไว้ที่ใด?* หากท่านตอบไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ _____

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- เราตั้งรูปพวกท่านบนหิ้งบูชา วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชา
- เราตั้งรูปพวกท่านบนโอเฟรนดำนี่ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชา
- เราตั้งรูปพวกท่านบนนี้ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชา

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

ฉากที่ 11 กรณารชมคลิปวิดีโอและอ่านคำบรรยายภาษาไทย และตอบคำถามด้านล่าง (ท่านอาจต้องขยายหน้าจอหรือเปิดชมใน YouTube เพื่อสามารถอ่านซับไตเติ้ลได้ชัดเจน)

จากการดู/ฟังคลิปและอ่านซับไตเติ้ล ท่านเข้าใจว่า *ผู้พูดกำลังพูดถึงอะไร? หากท่านตอบ *ไม่ได้ ขอให้ท่านตอบว่า "ไม่ทราบ"

คำตอบของคุณ _____

กลับ

ถัดไป

ล้างแบบฟอร์ม

ส่วนที่ไม่มีชื่อ

จากฉากข้างต้น ท่านชอบการแปลแบบไหนมากที่สุด *

- สัตว์ในโลกความตายมีหลายรูปแบบ
- อะเลริเฮมีหลายรูปแบบ
- พวกมันมีหลายรูปแบบ

เพราะเหตุใด ท่านถึงคิดว่าคำตอบที่ท่านเลือกด้านบนเป็นวิธีการแปลที่ดีที่สุด

คำตอบของคุณ _____

กลับ

ส่ง

ล้างแบบฟอร์ม

ภาคผนวก ค. ผลสำรวจจากแบบสอบถามแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบรรยายภาษาไทยของภาพยนตร์เรื่อง Coco วันอลวน วิญญาณอลเวง

ฉากที่ 1 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า mariachi โดยการถามว่า คุณยายเรียกผู้ชายอีกคนว่าอะไร

ต้นฉบับ	I know your trick, <i>Mariachi</i> . what did he say to you?	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	ไม่ทราบ	44
	Mariachi, มาริอาชิ, มาริอาจิ	17
	ไอ้หนักดนตรี	26
	มายาจี ไมยาจี มาเลียจี มายาคี	4
	You แก เขา	3
	Mariachi นักดนตรี	4
	นักตมตุน นักมายากล	2
ชอบการแปลแบบใด	ฉันรู้แผนแก เขาพูดอะไรกับหลาน (ละความ)	3
	ฉันรู้แผนแก ไอ้หนักดนตรี เขาพูดอะไรกับหลาน (เอาความ)	79
	ฉันรู้แผนแก มาริอาชิ เขาพูดอะไรกับหลาน (ทับศัพท์)	18

ฉากที่ 2 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า amigo โดยการถามว่าวิธีการพูดกับผู้ชายว่าอะไร

ต้นฉบับ	It's a battle of the band, <i>amigo</i>	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	เพื่อน มิตรสหาย	48
	ทุกคน ทุกท่าน	7
	ชื่อบวงดนตรี ชื่อคน สุดยอด ชื่อบวง? ladies and gentlemen หนุ่มน้อย คำสร้อยต่อท้ายเพื่อเพิ่มอรรถรส ที่รัก แยกผู้มีเกียรติ	12
	ผู้ชม	5
	ไม่ทราบ	28
ชอบการแปลแบบใด	มันคือการประชันวงดนตรี อามีโก้ (ทับศัพท์)	21
	มันคือการประชันวงดนตรี สหายทั้งหลาย (ตรงตัว)	77
	มันคือการประชันวงดนตรี (ละความ)	2

ฉากที่ 3 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า doña โดยการถามว่าผู้ชายเรียกคุณยายที่เขาพูดด้วยว่าอะไร

ต้นฉบับ	<i>Doña</i> , please ! I was just getting a shine	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	Doña	17
	คุณผู้หญิง	33
	señorita	1
	sonja ตนย่า	2
	ไม่ทราบ	45
	ช้ตรงเท่า คุณยาย	2
ชอบการแปลแบบใด	คุณผู้หญิง ได้โปรด ผมแค่จ้างเขาช้ตรงเท่า (ตรงตัว)	76
	ได้โปรดเถอะ ผมแค่จ้างเขาช้ตรงเท่า (ละความ)	8
	ตอนญา ได้โปรด ผมแค่จ้างเขาช้ตรงเท่า (ทับศัพท์)	16

ฉากที่ 4 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า bienvenido a todos โดยการถามว่าพิธีกรกล่าวกับผู้ชมว่าอะไร

ต้นฉบับ	Bienvenido a todos	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
พิธีกรกล่าวกับผู้ชมว่าอะไร	Bienvenido, Bienvenido a todo	18
	ไม่ทราบ	44
	สวัสดี	3
	ยินดีต้อนรับ ยินดีต้อนรับทุกคน	32
	ฟังไม่ทัน ทราบ เอมาริโต้ซาโดส	3
ชอบการแปลแบบใด	เบี่ยนเบนินโต้ ทุกคน (ทับศัพท์)	7
	ยินดีต้อนรับทุกคน (ตรงตัว)	88
	สวัสดีค่ะ ทุกคน (เอาความ)	5

ฉากที่ 5 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า cállate โดยการถามว่ามีเกลสั่งदानเต้ให้ทำอะไร

ต้นฉบับ	¡Dante <i>cállate!</i>	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	หยุดเห่า หุบปาก เงียบ	21
	Callate, กายาติ	9
	สั่งให้หยุด หยุด	36
	ไม่ทราบ	22
	ห้ามตาม	12
ชอบการแปลแบบใด	दानतेँ गेयबने ! (ตรงตัว)	47
	दानतेँ ओयासी ! (เอาความ)	50
	दानतेँ ! (ละความ)	3

ฉากที่ 6 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า tío โดยการถามว่าผู้พูดบอกว่าการนับญาตินั้นเรียกว่าอะไร
ได้บ้าง

ต้นฉบับ	So we call each other cousins or <i>tío</i> or whatever	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	ไม่ทราบ	48
	Tio	13
	cousins	3
	dio, ลีโอ ดีโต้ เคาเซนดีโอ zio	6
	ลูกพี่ลูกน้อง ลุงป้าหน้าอา	6
	ลุงป้าหน้าอา	19
	ครอบครัว แฟมิลี่	3
	ใกล้ถูกลืม ไม่มีบ้านกลับ มีอะไรคล้ายๆ กัน	2
ชอบการแปลแบบใด	เราเลยนับญาติกัน เรียกกันเหมือนญาติๆ (ละความ)	7
	เราเลยนับญาติกัน เรียกกันแบบลุงป้าหน้าอา (เอาความ)	23
	พวกเราเลยนับกันเป็นพี่น้อง ลุงป้าหน้าอา หรืออะไรก็แล้วแต่ (ตรงตัว)	69

ฉากที่ 7 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า abuelita โดยการถามว่าอาบัวลิต้าคือใคร หรือ คืออะไร

ต้นฉบับ	You know how <i>abuelita</i> feel about that plaza	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	Abuelita	1
	ย่า ยาย	41
	ไม่ทราบ	48
	เด็กน้อย	1
	คนคนหนึ่ง คนในครอบครัวมิเกล	3
	คุณอา ย่าทวด คุณตา	3
	ชื่อคน ชื่อยาย	2
ชอบการแปลแบบใด	ลูกก็รู้คุณยายไม่ชอบจัตุรัสนั้น (ตรงตัว)	80
	ลูกก็รู้ท่านไม่ชอบจัตุรัสนั้น (เอาความ)	1
	ลูกก็รู้ว่าบัลลังก์ไม่ชอบจัตุรัสนั้น (ทับศัพท์)	19

ฉากที่ 8 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า *mi hijo* โดยการถามว่าคุณยายเรียกมิเกลว่าอะไร

ต้นฉบับ	we made all this food set out the things they loved in life, <i>mi hijo</i>	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	ไม่ทราบ	63
	mijo, มิโฮ มิโก มีโฆ	19
	ท่าน ที่รัก เด็กน้อย	5
	มิเกล	1
	หลานชาย หลานที่รัก	4
	Hijo, mi hijo	6
	อื่น	2
ชอบการแปลแบบใด	เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต (ละความ)	25
	เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิต มิโฮมี (ทับศัพท์)	5
	เราทำอาหารไหว้ สิ่งของที่ท่านเคยชอบตอนมีชีวิตนะ ลูก (เอาความ)	70

ฉากที่ 9 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า *tamales* โดยการถามว่าคุณยายเสนออะไรให้มิเกล

ต้นฉบับ	I asked if you would like more <i>tamales</i>	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	ทามาเล่ tamale	39
	อาหาร แป้งพื้นเมือง ขนมปัง ของกิน อาหารที่ขายถืออยู่	14
	ไม่ทราบ	42
	ครับ จะกินเพิ่มไหม	2
	วอดทานาเล่ ทามาเล่อีก	3
ชอบการแปลแบบใด	ยายถามว่าจะเติมแป้งหนึ่งไส้เนื้ออีกไหม (ตรงตัว)	17
	ยายถามว่าจะเติมทามาเล่อีกไหม (ทับศัพท์)	71
	ยายถามว่าจะเติมอาหารอีกไหม (ละความ)	12

ฉากที่ 10 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า ofrenda โดยการถามว่าคุณยายกล่าวว่าต้องเอารูปไปตั้งไว้ที่ใด

ต้นฉบับ	We put these photos on the <i>ofrenda</i> , so the spirit can cross over	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
คุณยายกล่าวว่าต้องเอารูปไปตั้งไว้ที่ใด	ofrenda	4
	หิ้งบูชา	44
	อะเฟรนดา เฟรนตา เฟรด้า	6
	โต๊ะ ชั้น ชั้นวาง	3
	ไม่ทราบ	43
ชอบการแปลแบบใด	เราตั้งรูปพวกท่านบนโอเฟรนด้านี้ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชา (ทับศัพท์)	11
	เราตั้งรูปพวกท่านบนนี้ วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชา (ละความ)	23
	เราตั้งรูปพวกท่านบนหิ้งบูชา วิญญาณจะข้ามกลับมาได้โดยหิ้งบูชา (ตรงตัว)	66

ฉากที่ 11 ทดสอบความเข้าใจบทแปลของคำว่า alebrijes โดยการถามว่าผู้พูดกำลังพูดถึงอะไร

ต้นฉบับ	The alebrijes of this world can take any forms	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	alebrijes	1
	ไม่ทราบ	53
	สัตว์ในโลกความตาย สัตว์ในโลกวิญญาณ	25
	ความตาย สัตว์ สิ่งมีชีวิต	21
ชอบการแปลแบบใด	พวกมันมีหลายรูปแบบ (ละความ)	3
	สัตว์ในโลกความตายมีหลายรูปแบบ (เอาความ)	93
	อะเลบริเฮ้มีหลายรูปแบบ (ทับศัพท์)	4

ประวัติผู้เขียน

อาสาฬห์ เกษตรสุนทร เกิดเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 ที่จังหวัดชลบุรี เป็นนักเรียนทุนเต็มจำนวนโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนระดับมัธยม โครงการ Youth For Understanding (YFU) ศึกษาที่โรงเรียน CBTis 91 รัฐวาฮากา ประเทศเม็กซิโก 1 ปีการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) ภาควิชาภาษารัสเซีย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีพ.ศ. 2558 ในระหว่างการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ได้เข้าศึกษาหลักสูตรภาษาสเปนภาคฤดูร้อน Universidad Antonio de Nebrija กรุงมาดริด ประเทศสเปนเป็นระยะเวลา 2 เดือน หลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตได้เข้าทำงานที่บริษัท Gulliver Travel Associated (GTA) ในตำแหน่ง Spanish supplier contact centre เป็นเวลา 6 เดือนและได้เข้าทำงานในส่วนรายได้เสริมองค์กร ฝ่ายขาย บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด มหาชน ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งหัวหน้าทีมดูแลร้านค้าใหม่ LazMall แผนกพัฒนาธุรกิจองค์กร บริษัท ลาซาด้า จำกัด